

בית המשפט העליון בירושלים
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בית המשפט העליון
בג"ץ 1905/24
התנועה למען איכות ה' נ. שר החוץ
תאריך הגשה: 06/03/24

התנועה למען איכות השלטון

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור
ו/או אריאל ברזילי ו/או הידי נגב ו/או גילי גוטוירט
ו/או רחל אל-שי רוזנפלד ו/או רותם בבלי-דביר ו/או
תמר באום ו/או אורי הס ו/או סתיו לבנה להב

רחוב יפו 208 ירושלים, ת.ד. 31348, 9131301
טלפון: 02-5000073; פקס: 02-5000076
דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרת

- נ ג ד -

1. שר החוץ
2. מנכ"ל משרד החוץ
3. היועצת המשפטית לממשלה
באמצעות פרקליטות המדינה
רחוב צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011
דוא"ל: hcy-dep@justice.gov.il

4. ישראל גנץ
ראש המועצה האזורית מטה בנימין
אזור התעשייה שער בנימין
טלפון: 02-9977212; פקס: 02-6430695

5. בני ביטון
ראש עיריית דימונה
מרכז מסחרי חדש, שדרות הנשיא, דימונה, 8610001
טלפון: 08-6563223; פקס: 08-6572746

6. תמיר עידאן
ראש מועצה אזורית שדות נגב
מועצה אזורית שדות הנגב, ד.נ הנגב 85200
טלפון: 08-9938901

בית המשפט העליון
מזכירות (32)

06-03-2024

נתקבל / נבדק

חתימת

7. שי חג'ג'

ראש המועצה האזורית מרחבים ויו"ר מרכז
המועצות האזוריות בישראל
מועצה אזורית מרחבים צומת גילת, ד.נ. נגב 84100
טלפון : 08-9929420 ; פקס' : 08-9929427

8. יאיר נתניהו

באמצעות ב"כ עוה"ד חור אוריאל ניזרי ו/או אח'
מחור אוריאל ניזרי משרד עורכי דין
דיזינגוף 259, קומה 1, תל אביב
טלפון : 0525-6666-17 ; פקס' : 077-3179734
דוא"ל : law.chur@gmail.com

עתירה דחופה למתן צווים על תנאי

מוגשת בזאת עתירה לבית משפט נכבד זה, למתן צווים על תנאי כנגד המשיבים 1-2, כדלקמן :

צווים על תנאי

1. **צו על תנאי כנגד המשיבים 1-2, המורה להם לבוא ולנמק מדוע לא יורו על ביטול ואיסוף של הדרכונים הדיפלומטיים אשר ניתנו על-ידי מנכ"ל משרד החוץ הקודם למשיבים 4-8, וזאת לנוכח הטעמים הבאים, ביחד ולחוד :**

1.1. לנוכח היות החלטת המנכ"ל הקודם להעניק למשיבים 4-8 דרכון דיפלומטי באופן חריג, ובניגוד להחלטת וועדת החריגים המקצועית במשרד החוץ, עומדת כהחלטה הלוקה בחוסר סבירות ;

1.2. נוכח הפגיעה הקשה באמון הציבור בשירות הציבורי, מקום שהתקבלה החלטה בניגוד לעמדת גורמי המקצוע ומתוך שיקולים פסולים ;

1.3. משום שהחלטת המנכ"ל הקודם להעניק דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8 התקבלה מתוך שיקולים שהמנכ"ל אינו רשאי ומוסמך לשקול בהתאם לתקנון שירות החוץ ;

1.4. נוכח כך שהמנכ"ל הקודם שקל שיקולים פוליטיים זרים כאשר החליט לאשר את הבקשות החריגות של המשיבים 4-8 לדרכון דיפלומטי.

2. **לחילופין, צו על תנאי כנגד המשיבים 1-2, המורה להם לבוא ולנמק מדוע לא יורו על בחינה מחדש של הדרכונים הדיפלומטיים אשר ניתנו למשיבים 4-8 על-ידי וועדת החריגים במשרד החוץ, וזאת לנוכח האמור בסעיף 1 לעיל.**

3. **צו על תנאי כנגד המשיבים 1-2, המורה להם לבוא ולנמק מדוע לא יורו על פרסום הנהלים במשרד החוץ אשר מסדירים את הקריטריונים וההליך להנפקה ולביטול של דרכון דיפלומטי, וזאת לנוכח הטעמים הבאים, ביחד ולחוד :**
- 3.1. לנוכח החובה החוקית החלה על כל רשות מנהלית לפעול לפרסום הנחיותיה המנהליות ;
- 3.2. לנוכח הפרת החובה החוקית על החלה על מנכ"ל משרד החוץ לנמק את החלטותיו ולתת אותן בכתב, בהסתמך על תקנון שירות החוץ.
4. כל ההדגשות במסמך זה נוספו על-ידי הח"מ, אלא אם כן נכתב אחרת.

א. הצדדים לעתירה

העותרת

1. העותרת היא עמותה, רשומה כדין, תנועה עצמאית א-פוליטית ובלתי מפלגתית, הפועלת זה יותר משלושה עשורים בזירה הציבורית והמשפטית, ומונה כ-60,000 חברים ופעילים. העותרת חרטה על דגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שמירה על משאבי הציבור, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין.

המשיבים

2. **המשיב 1, חה"כ ישראל כ"ץ, שר החוץ (להלן: "שר החוץ" או "השר"),** עומד בראש משרד החוץ. משרד החוץ אחראי על גיבוש מדיניות החוץ של ממשלת ישראל, ביצועה והסברתה. כמו כן, המשרד מופקד על תכנון, ניהול ותיאום פעילותן של כ-108 הנציגויות הדיפלומטיות של ישראל בעולם ועל ניהול קשרי הממשלה עם ממשלות זרות וארגונים בינלאומיים, בארץ ובחו"ל. על-פי פרסומים, בהתאם להנחיית שר החוץ הקודם, מר אלי כהן (להלן: "השר הקודם"), הורה מנכ"ל משרד החוץ הקודם, מר רונן לוי (להלן: "המנכ"ל הקודם") על הנפקת דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים ומקורבים לשר.
3. **המשיב 2, הוא מר יעקב בליטשטיין, מנכ"ל משרד החוץ (להלן: "המנכ"ל").** לפי תקנון שירות החוץ, מנכ"ל משרד החוץ רשאי להורות על הנפקת דרכון רשמי למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, כדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי.
4. **המשיבה 3 היא היועצת המשפטית לממשלה (להלן: "היועמ"ש)** העומדת בראש המערכת המשפטית של הרשות המבצעת מחד, והעומדת בראש המערכת המשפטית והשירות המשפטי הציבורי מאידך. בתפקידה אלו, מייצגת היועצת המשפטית לממשלה את האינטרס הציבורי ושומרת על קיום הוראות הדין, וכן אחראית על הנחיית הממשלה ויחידות הסמך של הממשלה לפעול על פי הדין.
5. **המשיב 4, הוא מר ישראל גנץ,** אשר קיבל דרכון דיפלומטי על-פי החלטת המנכ"ל הקודם מתוקף היותו ראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע.

6. **המשיב 5, הוא מר בני ביטון**, ראש עיריית דימונה, אשר קיבל דרכון דיפלומטי על-פי החלטת המנכ"ל הקודם מתוקף היותו סגן יו"ר מרכז השלטון המקומי.
7. **המשיב 6, הוא מר תמיר עידאן**, ראש המועצה האזורית שדות נגב, אשר קיבל דרכון דיפלומטי על-פי החלטת המנכ"ל הקודם נוכח נסיעותיו לחו"ל לעתים קרובות לשם חיזוק הקשרים בין ישראל למדינות אחרות בתחום החקלאות.
8. **המשיב 7, הוא מר שי חג'ג'**, אשר קיבל דרכון דיפלומטי על-פי החלטת המנכ"ל הקודם מתוקף היותו ראש המועצה האזורית מרחבים ויו"ר מרכז המועצות האזוריות בישראל.
9. **המשיב 8 הוא בנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו**, אשר הונפק עבורו דרכון דיפלומטי בהתאם להחלטת המנכ"ל הקודם מטעמי אבטחה.

ב. מבוא

10. בימים אלה, מנהלת מדינת ישראל, מלבד המערכה הצבאית והאזרחית הקשה והעיקשת באלה המבקשים לכלותה, גם מערכה בינלאומית הכוללת מאבק על דעת הקהל העולמית.
11. ובימים קשים אלה, יש מי שמבקשים דווקא להחליש ולפגוע במערכות חשובות אלו, באמצעות "סחר" במשאבים ציבוריים וסמלי שלטון כטובת הנאה למקורבים פוליטיים.
12. כך, פעל מנכ"ל משרד החוץ הקודם בהתאם להנחיית שר החוץ הקודם על מנת להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, ולבנו של ראש הממשלה (הם המשיבים 4-8), למרות שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.
13. זאת, חרף העובדה שדרכון דיפלומטי ניתן כדרך קבע לבעלי תפקידים רשמיים במדינה אשר נמצאו ראויים לכך, והלכה למעשה מי שנושא דרכון דיפלומטי הוא נציג רשמי של מדינת ישראל.
14. והנה, מתשובות של נציגי משרד החוץ לפניות העותרת וכן כחלק מדיון שהתקיים בוועדה לענייני ביקורת המדינה בעניין נוהל חלוקת דרכונים דיפלומטיים, עולה כי מנכ"ל משרד החוץ הקודם שקל שיקולים פסולים אותם הוא לא מוסמך לשקול בהתאם לתקנון שירות החוץ, בבואו להחליט על הענקת דרכון דיפלומטי באופן חריג למשיבים 4-8.
15. העותרת תטען, כי החלטת מנכ"ל משרד החוץ הקודם התקבלה מתוך נימוקים שאינם ראויים, בניגוד לעמדת גורמי המקצוע ותוך פגיעה באמון הציבור, ולכן היא לוקה בחוסר סבירות קיצוני.
16. כן תטען העותרת, כי המנכ"ל הקודם שקל שיקולים פוליטיים זרים כאשר החליט להעניק באופן חריג דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8. זאת, בין היתר נוכח הקרבה ומעמד הפוליטי של המשיבים 4-8 למפלגת השלטון ולשר הקודם, ובאופן אשר מחזק את החשש הכבד לפיו חובת הענייניות הופרה וכי נשקלו שיקולים זרים ביחס להחלטת המנכ"ל הקודם

להעניק דרכונים דיפלומטיים למשיבים 8-4.

17. כמו כן, חרף החובות החוקיות המוטלות עליו, משרד החוץ מסרב לפרסם את תקנון שירות החוץ ואת ההוראות המסדירות את התבחנים וההליך במסגרתו מעניק משרד החוץ דרכון דיפלומטי.

18. בנסיבות אלו, מוגשת עתירה זו בה תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד כי יורה על מתן הצווים המבוקשים ברישא לעתירה, וזאת מתוך הסיבות אשר יפורטו להלן.

ג. רקע עובדתי לעתירה

ג.1. דרכונים דיפלומטיים – זכויות ומשמעות

19. דרכון דיפלומטי הוא אחת התעודות הדיפלומטיות החשובות ביותר שמדינה מעניקה לבעלי תפקידים רשמיים, כמו דיפלומטים, שגרירים ופקידים בכירים במשרד החוץ. **הנושא אותו, משמש למעשה כנציג רשמי של מדינת ישראל** – וככזה הוא מציג עצמו כאורגן שלה, כזרועה הארוכה, וכמי שנמצא ראוי לאחוז בתעודה יוקרתית וחשובה זו על ידי המדינה.

20. הגם שמוסד הדרכון הדיפלומטי מוכר וידוע במדינות רבות, מעולם לא הוסדר השימוש בו מבחינה פורמלית בדין הבינלאומי. למעשה, החוק הבינלאומי בענייני חסינות דיפלומטית, שמפורט ומעוגן ב-Vienna Convention on Diplomatic Relations Actions (להלן: **"האמנה"**), אינו מתייחס למצב בו אדם מחזיק בדרכון דיפלומטי אך אינו בעל תפקיד דיפלומטי – וככל הנראה מתוך ההבנה שמחזיק תעודה זו נושא בתפקיד רשמי של המדינה אשר הפקידה בידי את התעודה (או קשור אליו בקשר משפחתי).

21. כך, התנאים המוענקים לאוחז בדרכון דיפלומטי משתנים בין מדינות שונות בעולם – במדינות רבות דרכון דיפלומטי מאפשר מעבר מהיר בשדות תעופה, ללא בידוק – ופעמים רבות גם ללא צורך באשרת כניסה ושהייה (ויזה) למדינה.

22. ישנן מדינות בהן הצגת דרכון דיפלומטי מעניקה לאוחז בו חסינות משפטית בפני העמדה לדין, ואף בפני מעצרים. כך, על אף האבחנה הקיימת בין חסינות דיפלומטית לבין האוחז בדרכון דיפלומטי, עניין זה העלה בעבר סוגיות בדין הבינלאומי של חשש מפני שימוש לרעה בדרכון הדיפלומטי – ובפרט לשם ביצוע פשיעה בינלאומית (וראו לעניין זה Antje Deckert, *Misuse of Diplomatic Passports, Crime, Justice and Social Democracy: An* (International Conference 11 (26.9.2011)).

23. כך, מעבר להיותם של נושאי דרכונים רשמיים דיפלומטיים של מדינת ישראל בעלי זכויות כגון חסינות משיפוט ולעיתים אף זכויות בתחום הפטור ממסים, הדרכון מקנה לנושאו בעיקר מעמד יוקרתי, ויש בו להקל על נושאו במגעיו עם שלטונות המדינה שבה הוא שוהה (פקידים במעברי גבול, המשטרה וכו'). (וראו לעניין זה דוח שנתי של מבקר המדינה 350 בנושא: החטיבה הקונסולרית, בעמוד 371 (להלן: **"דוח המבקר 350"**)).

24. על אף כל זאת, תחום חלוקת הדרכונים הדיפלומטיים במדינת ישראל עמד פרוץ שנים רבות, כאשר הוא נעדר הנחיות בנוגע לזכאים לקבל דרכון רשמי, ולבעל הסמכות להחליט על מתן דרכון רשמי, ואף לא הובהרו זכויותיו וחובותיו של המחזיק בדרכון כזה. בנוסף, לא נקבעו מנגנוני פיקוח או סנקציות נגד המשתמש לרעה בדרכון הדיפלומטי, וזה הפך – לצערה הרב של העותרת – למנגנון חלוקת הטבות למקורבים, וכפי שיתואר להלן.

ג.2. הפרסומים על-אודות חלוקת דרכונים דיפלומטיים למקורבים

25. ביום 7.12.2023, פורסמו ידיעות לפיהן בהתאם להנחיית השר הקודם הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.

26. עוד פורסם, כי וועדת החריגים המקצועית במשרד החוץ בחנה את הבקשות לדרכונים דיפלומטיים של מספר מקורבים למפלגת השלטון – מפלגת הליכוד, וקבעה כי אין סיבה או צורך ממשיים בהנפקתם. למרות זאת, המנכ"ל הקודם השתמש בסמכותו כדי להורות על הנפקת הדרכונים לאותם מקורבים, תוך שהוא מציין – כך על פי הפרסום – כי הוא עושה זאת בהתאם להנחיה מפורשת של השר.

27. כך למשל, פורסם כי וועדת החריגים במשרד החוץ קבעה כי המשיב 4, המכהן כראש המועצה האזורית מטה בנימין אינו זכאי לדרכון דיפלומטי, וחרף זאת המנכ"ל הקודם אישר להעניק לו דרכון דיפלומטי משום שהוא משמש כ"ראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע".

28. כך למשל, פורסם כי המנכ"ל הקודם הורה להנפיק דרכון דיפלומטי למשיב 5, ראש העיר דימונה מר בני ביטון, איש ליכוד רב השפעה, חרף החלטת וועדת החריגים במשרד החוץ לדחות את בקשתו. המנכ"ל הקודם טען כי המשיב 5 ראוי לדרכון בהיותו סגן יו"ר מרכז השלטון המקומי.

29. כך למשל, פורסם כי המשיב 6, ראש המועצה האזורית שדות נגב מר תמיד עידאן, איש ליכוד גם כן, קיבל דרכון דיפלומטי בהתאם להחלטת המנכ"ל הקודם בטענה "שהוא נוסע לחו"ל לעתים קרובות לשם חיזוק הקשרים בין ישראל למדינות אחרות בתחום החקלאות". וגם במקרה זה - קבלת הדרכון נעשתה למרות התנגדות גורמי המקצוע במשרד החוץ.

30. וכך למשל, פורסם כי המנכ"ל הקודם החליט להאריך את תוקף הדרכון של פעיל ליכוד נוסף – המשיב 7, ראש מועצת מרחבים שי חגי', למרות שגורמי המקצוע במשרד החוץ לא התכוונו לחדשו.

31. לעניין הדרכון שניתן למשיב 8 – בנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו, פורסם כי הנימוק להחלטת המנכ"ל הקודם להעניק לו דרכון דיפלומטי היה העובדה שהמשיב 8 מאובטח בידי אנשי שב"כ, אשר נושאים דרכון דיפלומטי מתוקף תפקידם ועל מנת לא להפריד בן המשיב 8 למאבטחיו במעברי הגבול.

העתק כתבתו של גידי וייץ ב"הארץ" מיום 7.12.2023 מצורף ומסומן כנספח ע/1.

ג.3. הדיון בוועדה לענייני ביקורת המדינה בעניין נוהל חלוקת דרכונים

דיפלומטיים במשרד החוץ מיום 19.12.2023

32. ביום 19.12.2023, התקיים דיון בוועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת (להלן: "הוועדה לביקורת המדינה") בעניין "נוהל הנפקת דרכונים רשמיים על ידי המחלקה הקונסולרית – דוח שנתי 50 בנושא: החטיבה הקונסולרית".

33. בקצרה, דוח המבקר 50 עסק בביקורת של משרד מבקר המדינה על החטיבה הקונסולרית במשרד החוץ בשלהי שנת 1999, בין היתר בעניין הנפקת דרכונים רשמיים. הדוח קבע כי "אין בתקנון [שירות החוץ, הח"מ] הנחיות בנוגע לזכאים לקבל דרכון רשמי, ולבעל הסמכות להחליט על מתן דרכון רשמי, ואף לא הובהרו זכויותיו וחובותיו של המחזיק בדרכון כזה. התקנון אינו קובע סנקציות נגד המשתמש לרעה בדרכון רשמי, כפי שנקבעו בחוק נגד המשתמש לרעה בדרכון לאומי. למעשה, דרכונים רשמיים מונפקים בידי החטיבה לפי רשימה של ממלאי תפקידים, אשר הוכנה לפני שנים רבות. למשרד מבקר המדינה לא הוסבר מתי הוכנה הרשימה, מי קבע אותה ובידי מי הסמכות להוסיף או לגרוע ממנה. גם לא נמצא כי המשרד דן בכך בשנים האחרונות."

העתק הפרק הרלוונטי בעניין החטיבה הקונסולרית מתוך דוח המבקר 50 מצורף ומסומן כנספח "ע/2".

34. הדיון נפתח בכך שיו"ר הוועדה, חה"כ מיקי לוי, ציין כי: "לאחרונה, נחשף בתקשורת כי משרד החוץ הנפיק דרכונים דיפלומטיים עבור אנשים שאינם על פי תפיסת הבנתינו רשאים לקבל דרכון דיפלומטי, עבור פעילי ליכוד, עבור בניו של ראש הממשלה, על פי הפרסומים ולמרות דחייה של הוועדה המוסמכת לאשר בקשות מהסוג הזה במשרד החוץ."

35. לאחר מכן, מר יובל חיו, מנהל חטיבה במשרד מבקר המדינה הציג את עיקרי דו"ח המבקר 50, והתייחס לכך שמאז שבוצעה הביקורת, לפני למעלה מ-20 שנה - משרד החוץ קבע נהלים בתקנון השירות החוץ אשר מסדירים את הזכאות לדרכון רשמי.

העתק עמודים 1-3 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/3".

36. נציג הייעוץ המשפטי של משרד החוץ, עו"ד דוד גולדפרב (להלן: "עו"ד גולדפרב"), הציג בדיון את תפקידו של משרד החוץ להנפיק דרכונים דיפלומטיים ודרכוני שירות, וציין כי "הדרכון הוא מסמך נסיעה מיוחד והוא נועד עבור אנשים מסוימים שיש נסיבות המצדיקות נסיעות מטעם המדינה."

37. כמו כן, עו"ד גולדפרב הציג את הזכאים לדרכון דיפלומטי – ראשית, כל חברי הכנסת, וזאת מתוקף חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951; שנית, ישנם אזרחים זכאים מתוקף מעמד או כהונה, אשר חלקם קבועים ברשימה בתקנון שירות החוץ (להלן: "תקנון שירות החוץ") (נשיא המדינה, ראש הממשלה, שרים, מבקר המדינה וכו') וחלקם כוללים עובדי מדינה בתפקיד, רובם בחו"ל (עובדי משרד החוץ, משרד הביטחון וכו').

38. עו"ד גולדפרב הציג את שני המנגנונים אשר קבועים בתקנון שירות החוץ לאישור בקשות חריגות לדרכונים דיפלומטיים, כאשר המנגנון הראשון הוא וועדת חריגים מקצועית במשרד

החוץ. הוועדה בוחנת ומאשרת בקשות לדרכון דיפלומטי משיקול ביטחוני או מדיני, או
בנסיבות מיוחדות שבגינן נדרש דרכון דיפלומטי. כן הציג עו"ד גולדפרב כי **גישתה של הוועדה
היא גישה מצמצמת, והיא מאשרת את הדרכון רק במקרים חריגים:**

" דוד גולדפרב:

[...] התקנון צפה שיהיו בקשות ומקרים שלא יכול לצפות מראש ולכן הוא קבע
שני מנגנונים לאישורים חריגים שלא כלולים בתקנון, **המנגנון הראשון הוא
ועדת חריגים, וועדה מקצועית שיושבת על ידי אנשי מקצוע ומשרד החוץ,
יושב ראש הוועדה היה הסמנכ"ל למנהל, יושבים שם נציגי האגף
הקונסולרי שמנפיקים את הדרכונים ואחרים על המעקב, לא אמרתי, אבל
האגף הקונסולרי מנהל היום כמובן בניגוד למה שהיה בעבר רשימה מאוד
מסודרת, ממוחשבת עם מעקב מאוד מסודר, הדרכונים היום הם ביומטריים
אז היום הכול יותר ממוחשב ומסודר עם פלט שאפשר להוציא לפי נתונים וזה
הכול.**

**ועדת החריגים יושבת עם נציגים שונים ומקצועיים של המשרד והיא דנה
במקרים ובבקשות של עובדי מדינה בעיקר, קצת מאנשי המוסדות הלאומיים
שנדרשים משיקולים או של צורך מדיני או ביטחוני או המשרה או התפקיד
או טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות שלפיהן נדרש דרכון, הוועדה ככלל
היא בגישה מצמצמת, לתת ככל הניתן רק למי שנדרש, הרבה מהאישורים
שניתנים מעבר - - -**

היו"ר מיקי לוי:

בקטגוריה הזו מספרית כמה אנשים יש פלוס מינוס? והאם הדרכון שניתן
לקטגוריה הזו הוא מוגבל בזמן? לדוגמה בר תוקף לשנתיים שלוש.

דוד גולדפרב:

ראשית, הדרכון הוא בעל תוקף תמיד לפי איך שהאגף הקונסולרי נותן, הוועדה
הרבה פעמים תיתן לצורך התפקיד. [...]

הנתונים המספריים הם ככה, בשנת 2022 דנה הוועדה בכ-21 בקשות, מתוכן
אושרו כ-18, בשנת 2021 היא דנה ב-62 בקשות מתוכן אושרו כ-46, בשנת 2020
היא דנה בכ-115 בקשות, מתוכן אושרו כ-84, אלו המספרים, סדר גודל של
100 בקשות. [...]

ועובדי מדינה אחרים שמכל מיני סיבות נדרשים לדרכון רשמי לצורך ביצוע
משימות בעיקר בחו"ל כמובן, **זו ועדת חריגים, וכפי שאמרתי הנטייה של
הוועדה היא לצמצם ולאשר רק במקרים חריגים שעבורם באמת נדרש
הדרכון מתוך הבנה שיש רצון רחב והוועדה משתדלת - - -**

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

וזה לצורך ביצוע תפקיד ספציפי?

דוד גולדפרב:

נכון, או לצורך תפקיד ספציפי או לצורך משימה ספציפית."

**העתק עמודים 8-9 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן
כנספח "ע/4".**

39. המנגנון השני אשר הציג עו"ד גולדפרב לאישור דרכון דיפלומטי, הוא אישור חריג של מנכ"ל
משרד החוץ. אישור כזה, כך הציג עו"ד גולדפרב – ניתן על-ידי מנכ"ל משרד החוץ על-פי
שיקול דעתו **כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה בעל אופי דיפלומטי:**

"דוד גולדפרב :

נכון, זו ועדת החריגים שמתכנסת במשרד החוץ מעת לעת ומאשרת או לא מאשרת בקשות חריגות.

החלופה השנייה לחריגה, כפי שאמרתי היא חלופה הן לא תלויות אחת בשנייה, היא אישור חריג של מנכ"ל משרד החוץ, מנכ"ל משרד החוץ בהתאם לתקנון רשאי להורות על מתן דרכון על פי שיקול דעתו כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי.

המנכ"ל כאמור רשאי להעניק דרכון על פי שיקול דעתו, אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה דיפלומטית, בהתייחס לפרסומים, אין הכרח שהוא יעבור את הוועדה, זו סמכות מקבילה, לא פעם בקשות מגיעות לוועדה, כשאני אומר לא פעם מדובר במספרים מאוד מצומצמים, לעיתים קורה שהוועדה מסרבת והמנכ"ל מאשר ולעיתים גם קורה שהמנכ"ל מאשר שלא עם הוועדה.

היו"ר מיקי לוי :

[...]מספרית כמה דרכונים מסתובבים כרגע שאישר המנכ"ל? שהוועדה לא אישרה אותם?

דוד גולדפרב :

אני יכול להגיד שמספרים בודדים, כל מנכ"ל אישר פחות מ-10 אנשים."

העתק עמוד 10 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/5".

40. לעניין האופן שבו פועלים מנגנוני האישור החריגים של הבקשות לדרכונים דיפלומטיים, נציגי משרד החוץ הבהירו כי גם במקרה שבו וועדת החריגים קובעת שאין מקום לאשר בקשת של אזרח לדרכון דיפלומטי, אותו אזרח יכול להגיש בקשה נוספת למנכ"ל משרד החוץ, והאחרון יכול לאשר את הבקשה לדרכון דיפלומטי חרף הסירוב של וועדת החריגים המקצועית :

"נאור שירי (יש עתיד) :

יו"ר השלטון המקומי הוא לא בקריטריונים?

דוד גולדפרב :

הוא לא בקריטריונים הנוכחיים

נאור שירי (יש עתיד) :

ולא מצאה הוועדה נכונות ומצאה איזה סטנדרט שאפשר להחריג?

אז הוועדה במשרד החוץ שהיא מקצועית ומורכבת מאנשי מקצוע סוברת שכל אותם שמונה אנשים אינם צריכים לקבל.

דוד גולדפרב :

כן, היא לא מצאה סיבה לאשר.

נאור שירי (יש עתיד) :

כן, בסופו של דבר התשובה היא שלילית, אז היא סוברת שלא אבל בא המנכ"ל וסבר שכן.

דוד גולדפרב :

נכון, בהתאם לסמכותו ובהתאם לתקנון."

העתק עמודים 23-24 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן

41. בתגובה, חברי הכנסת ביקרו את המנגנון החריג לאישור דרכון דיפלומטי באמצעות מנכ"ל משרד החוץ, וקבעו כי **מדובר במנגנון פוליטי** :

"מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

היה את דוח מבקר המדינה בשנת 1999 ואחת המסקנות או ההמלצות היו להסדיר את הוראות בדבר הנפקת דרכונים רשמיים כי נמצא בדוח שהונפקו דרכונים רשמיים לשליחים שונים מסיבות לא ברורות לשליחים שאינם היו זכאים, אני מדברת על שנת 1999 ובעצם הקריאה של מבקר המדינה הייתה להסדיר ולדייק את הנהלים, האם בוצעו בעקבות זה?

דוד גולדפרב:

חד משמעית גברתי, כפי שהסברנו, אנחנו ממש גאים בנוהל הזה, ישבה וועדה, קבעה את התקנון, **יש קריטריונים וכפי שהוסבר כבר יש מנגנון לחריגים**.

נאור שירי (יש עתיד):

הבעיה שהמנגנון לחריגים הוא מאוד פוליטי, הדרכון הדיפלומטי הוא בתכליתו צריך לשרת מטרה מאוד מסוימת ונכונה ולכן נכון שזה יהיה תחת גורמי מקצוע, פה יצרו הסדרה מסוימת אבל יצרו החרגה מוסדרת שלא תואמת את התקנון, היא יכולה לכתוב מכתב ממש יפה ולנמק שורה או שתיים שעונות לגמרי על התכלית והיא עם סמכות מלאה לכך, זה אופן פוליטי שאתם רואים, אין מה לעשות.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

כי בעצם ועדת החריגים היא כולה מלאה באנשים מקצועיים, אנשי המשרד, המנכ"ל הוא מינוי פוליטי בהגדרה בשונה מוועדת חריגים."

העתק עמודים 25-26 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן **כנסת "ע/7".**

42. רק לאחר שנציג העותרת אשר נכח בדיון ביקש כי נציגי משרד החוץ יתייחסו לעניין שקיפות נהלי משרד החוץ לאישור חריג של דרכון דיפלומטי, וכן למספר הבקשות לדרכון דיפלומטי אשר נבחנו על-ידי הוועדה המקצועית וסורבו ואז נבחנו על-ידי מנכ"ל משרד החוץ ואושרו, הציג המשנה למנכ"ל משרד החוץ את הנתונים. כך, המשנה למנכ"ל אישר כי מתוך חמש בקשות חריגות לדרכון דיפלומטי אשר אושרו על-ידי המנכ"ל הקודם, שלוש סורבו קודם לכן בוועדת החריגים המקצועית:

"תומר נאור:

תומר נאור, התנועה לאיכות השלטון.

קודם כל תודה על הדיון הבוקר, אנחנו פנינו גם ליועצת המשפטית לממשלה וגם למשרד בנוגע לכל הסיפור שלשמו התכנסנו היום, אני רוצה קודם כל לומר שניסינו להבין מה התנאים, מה כתוב בתקנון משרד החוץ, אני שמח שהוועדה קיבלה את התקנון, אבל אין היום שום מידע פומבי לגבי איך אפשר לקבל את הדרכון הדיפלומטי, מי הגורמים בעלי הסמכות ובהתאם לכך גם לא מתפרסמת רשימת הזכאים, היינו צריכים לעשות מחקר מאוד ארוך ולשמחתנו חברנו מהתנועה לחופש המידע הגישה מספר עתירות והמידע שמפורסם היום לציבור הוא מידע שנמצא באתר של ארגון חברה אזרחית, לא באתר של משרד החוץ, דבר ראשון צריך להשקיף פומביות של מידע שלדעתנו צריך להיות פומבי.

אני חושב שיש נקודה שהוועדה לא שמה עליה את האצבע היום, כל פעם מספרים לנו שבעבר ניתנו דרכונים, אבל **כמה פעמים הוועדה המקצועית לא**

אשרה ואמרה שאין צורך, בא המנכ"ל ועקף אותה? לפי פרסומים גם כתב שהחלטה ניתנה בהנחיה ישירה של השר, נזכיר שהמנכ"ל הוא מינוי פוליטי, אמרה את זה נכון חברת הכנסת, הוועדה היא דרג מקצועי, לפי הפרסומים ישבה פה וועדה שהיא דרג מקצועי ואמרה שאין שום הצדקה לתת דרכון דיפלומטי, הגיע המנכ"ל ועקף את זה, כמה פעמים בעבר הדבר הזה קרה?

אני רוצה לספר לכם חבריי במשרד החוץ, לפני כמה שנים גילינו שבמשרד התחבורה מחלקים היתרים של צ'קאלקות לכל מקורב של השר שמבקש, ראשי ערים, עסקנים, רבנים, כארבע שנים לקח לנו לטפל בסיפור הזה וכיום יש שם נהלים מאוד מאוד ברורים ושקופים, אמר לנו בזמנו בכיר במשרד התחבורה שבזכות העתירות שלנו הנהלים מפורסמים וזה מגן עליהם מפני הדרגים הפוליטיים, מפני פונקציונרים ולכן אני חושב שזה אינטרס שלכם שהנהלים האלו יהיו מפורסמים, שתוכלו להחזיק נייר מול השר ולהגיד לו אסור, גם אם אתה רוצה לאשר אנחנו לא יכולים לתת ולמנוע את כל הדברים האלו, לכן אני חושב היו"ר, בהמשך לדוח שפורסם בשנת 1999 שצריכה לצאת מכאן קריאה לפרסם את התקנון, לפרסם את הנהלים ולפרסם את מי שקיבל, שקיפות, שקיפות, שקיפות.

דבר שני אני אשמח אם יוכלו לתת פה תשובה לוועדה לגבי כמה פעמים בעבר הוועדה המקצועית אומרת לא, בא השר עוקף אותה ואומר כן, כי לספר לנו שהם קיבלו בעבר שהם זה לא מעניין פרסונלית, מעניין כמה פעמים הדרג הפוליטי מתערב בהחלטה מקצועית, תודה רבה.

[...]

יוסי דיין:

שוב פעם, חלק מהם אלו הארכות כמו שי חג' וחלק מהם כבר ניתנו בעבר וסך הכול למיטב ידיעתנו כרגע יש כשבעה אנשים, אני פחות אהבתי את הקורלציות למשרדים אחרים ואני לא יודע על מה מדובר במשרדים אחרים, אבל במשרד החוץ יש תקנון מאוד ברור ואני גם לא כל כך מסכים עם האמירה שלך של עקיפת מנכ"ל, המנכ"ל לא עקף, יש לו סמכות כזו וכפי שהראנו פה אני גם חושב שהוא הפעיל את שיקול הדעת בצורה נבונה, במשורה ובדלת אמות הדין.

אני לא חושב שהייתה פה שום עקיפה ואני לא חושב שאפשר לצייר את זה כפי שאתה ציירת, המנכ"ל פעל על פי סמכותו, כל אחד יכול לבקר את שיקול דעתו כפי שעושים פה אבל בסופו של יום אני מניח שאתה יודע לא פחות ממני כיצד ניתן לבחון שיקול דעת אבל אין ספק שגם המספרים מעידים בעד עצמם ומראים שההחלטות נעשו בשיקול דעת, במשורה רבה וכפי שאמרנו זו סמכות נפרדת מסמכותה של ועדת החריגים, אם אנחנו נקבל את הגישה הזו של עקף או שצריך ללכת בעקבות הוועדה אז למעשה אנחנו הופכים את סמכותו כפלסטר וזה לא הגיוני לעשות את התפקיד של מנכ"ל משרד החוץ כפלסטר.

חשוב להדגיש מה שנאמר שוב, אני חושב שמנכ"ל משרד החוץ הוא איש מקצועי, הוא איש שעבר את כל ההליך הנדרש, אני לא חושב שזה ראוי ובטח לא בוועדת הכנסת - - - בניסיונו או בכישוריו או בשיקול דעתו.

[...]

נאור שירי (יש עתיד):

כל אדם ראוי לשרת ציבור נאמנה וגם תפקידו של חבר או חברת כנסת הוא לבקר, זה לא גורע מהאישיות שלו או ממועליו.

אף אחד לא אמר שזו לא סמכותו.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אדוני מר דיין, בכמה מקרים מנכ"ל משרד החוץ שזו סמכותו בדין, בשיקול דעת ובמודע נתן אישורים שלא ניתנו בוועדת חריגים?

היו"ר מיקי לוי :

הוא אמר כשבעה.

יוסי דיין :

לא היא שאלה שאלה טיפה שונה, קודם כל השאלה הנכונה שאלה אולי את מתכוונת היא כמה סורבו בוועדת חריגים?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד) :

ואושרו על ידי המנכ"ל בשיקול דעת ובסמכות מלאה?

יוסי דיין :

שוב, כל האישורים של המנכ"ל ניתנו על ידי המנכ"ל, גם על ידי המנכ"ל הנוכחי וגם על ידי מנכ"ל קודמים, חלק מהבקשות נדנו וסורבו והגיעו למנכ"ל וחלקן לא נדנו בכלל.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד) :

אבל רק אלו, אתה לא יודע להגיד מתוך השבעה האלו שציינת?

יוסי דיין :

מתוך החמישה שאישר המנכ"ל הנוכחי, לדעתי שלושה הגיעו לוועדה ושניים לא הגיעו, אני אוודא את זה.

[...]

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד) :

מה שחשוב זה שאם זה שני מקרים או שלושה מכירים אז הוועדה - - -

היו"ר מיקי לוי :

ההחלטה אינה נוחה בשני המקרים, אם כי יש רק שני מקרים, בואו נשים את זה על השולחן."

העתק עמודים 30-33 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "8/ע".

43. אם כן, מהדיון בכנסת עולה כי אישורו של מנכ"ל משרד החוץ לבקשות חריגות לדרכון דיפלומטי יכול להתקבל גם לאחר שוועדת החריגים המקצועית סירבה לאותה הבקשה בדיוק, וכך אכן קרה במקרה של לפחות שלושה מתוך חמשת המשיבים אשר קיבלו דרכון דיפלומטי בהתאם להחלטת המנכ"ל הקודם.

ג.3.א. הדיון בוועדה לביקורת המדינה בעניין בעלי התפקידים בשלטון

המקומי אשר קיבלו דרכון דיפלומטי

44. ביחס לבעלי התפקידים בשלטון המקומי (המשיבים 4-7) אשר קיבלו דרכון דיפלומטי באישור מנכ"ל משרד החוץ, חברי הכנסת ביקשו להבין מדוע רק חלק מבעלי התפקידים בשלטון המקומי קיבלו דרכון דיפלומטי, בעוד שמקביליהם לא קיבלו :

"יסמין פרידמן (יש עתיד) :

שתי שאלות, השאלה הראשונה היא ואני לא רוצה להיות קטנונית, אני לא מבינה למשל למה ראשי המועצות צריכים דרכון לדוגמה שי חגג' שהוא מקסים, ואני מאוד מחבבת אותו אבל אני לא מצליחה להבין למה הוא זקוק לדרכון דיפלומטי?

היו"ר מיקי לוי:

או ראשי ערים.

דוד גולדפרב:

אלו כנראה אישורים של המנכ"ל וזה היה גם בעבר בשנים האחרונות.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

שראשי ערים גם קיבלו?

דוד גולדפרב:

כן.

היו"ר מיקי לוי:

לצורך העניין, מחר כ-254 ראשי ערים עם בנות זוגן ידרשו ואם הם ילכו לבג"ץ על התקדים שאתם עשיתם, הם ידרשו - - -

דוד גולדפרב:

אנחנו לא עשינו שום תקדים אדוני.

היו"ר מיקי לוי:

לא אתם, המנכ"ל.

לצורך העניין, יש ראשי ערים - - -

דוד גולדפרב:

יש ראשי ערים, אבל מדברים על שנים אחורה.

היו"ר מיקי לוי:

[...] **לצורך העניין, כ-254 אנשים הולכים מחר בבוקר לבג"ץ, דורשים שייתנו להם ולבנות זוגן או בני זוגם דרכונים דיפלומטיים והנה אנחנו מקפצים את זה בעוד כ-500 אנשים, אין לי טענות אליכם, זה נראה לי עקום, זה נראה לי לא בסדר במדינה דמוקרטית...**

דוד גולדפרב:

אז בהתייחס לראשי הערים, ראשי הערים לא זכאים על פי התקנון וגם מרביתם הגדול לא מקבל, לאורך השנים בעבר מנכ"לים אישרו מספר בודד של ראשי ערים, ראש עיריית ירושלים, ראש עיריית תל אביב, יו"ר המרכז לשלטון המקומי ויו"ר המרכז מועצות אזוריות, זה אושר בעבר על ידי מנכ"לים וגם על ידי המנכ"ל הנוכחי.

התייחסתם לבני זוג, למיטב ידיעתי לא אושר להם.

[...]

היו"ר מיקי לוי:

גברתי הממונה, הדרכונים של ראשי הערים בתוקף? אני לא מדבר על ירושלים, שהוא כמעט סמל בגלל העיר ירושלים, אני לא מדבר אפילו על תל אביב, אני מדבר על ערים אחרות, למה מטי לא? היא הייתה ראש מועצה ענקית, אפילו ראש מועצה טובה מאוד, למה סגן ראש העיר לא?

יוסי דיין:

אדוני, חשוב להגיד אני חושב שקצת ברחנו, יש חוץ מדימונה, ירושלים ותל אביב אין ראשי ערים נוספים, שלא נתבלבל, כשלושה ראשי ערים ודימונה להבנתי זה בגלל היותו סגן יושב ראש השלטון המקומי וחיים ביבס סליחה.

[...]

היו"ר מיקי לוי:

אם אני ראש עיריית חיפה גם אני אדרוש, למה הם כן ואני לא? העיר חיפה מספיק גדולה, הרבה שלוחות יש לה. [...]

אני מנסה כבעלי מקצוע להאיר את עיניהם של הפוליטיקאים בסדר? אין לי טענות למנכ"ל הוא איש מקצועי ואני אפילו לא מבקר אותו למרות שאני יכול לבקר אותו, בשביל מה לתת דרכונים דיפלומטיים לאנשים שאינם נושאים תפקיד דיפלומטי?

אני אומר את זה כהערה, לדוגמה ראש העיר חיפה, אני חושב שתעבירו את התחושה של הוועדה שיש פה טעם נפגם."

העתק עמודים 10-15 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן

כנסת "ע/9".

45. ביחס לדרכון אשר ניתן למשיב 4, התייחס המשנה למנכ"ל משרד החוץ לכך שמנכ"ל המשרד הקודם החליט לתת לו דרכון דיפלומטי נוכח תפקידו כראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע. יו"ר הוועדה וכן חברי הכנסת התייחסו לכך שלא ברורה התכלית הדיפלומטית של תפקידו של המשיב 4 שבגינה הוחלט לתת לו דרכון דיפלומטי:

"היו"ר מיקי לוי:

אני מודה לכם ואני מוסיף לכם עוד שאלה, האם לישראל גנץ, ראש מטה מועצת בנימין יש מעמד מיוחד שגם לו יש דרכון? אני מוכן לקבל את חיים ביבס, למרות שיש כאן טענות של חברי הכנסת, ראש העיר ירושלים, למרות שכל ה-254 ראשי ערים שילכו לבג"ץ הם ינצחו, למה להם כן ולא לנו, אבל אני עוזב את זה.

ראש מטה בנימין.

יוסי דיין:

אדוני גם פה נשמעו חוסר אחדות בדעות אם לתת לראש עיריית ירושלים או לא לתת לראש עיריית ירושלים.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

בסדר לא חייבים להסכים.

יוסי דיין:

ולכן בגדול יש שיקול דעת למנכ"ל משרד החוץ שהוא הגורם המכריע.

היו"ר מיקי לוי:

ראש מטה בנימין.

נאור שירי (יש עתיד):

ראש מועצה אזורית בנימין וראש מועצה אזורית שדות נגב גם.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

גם לו יש?

יוסי דיין:

להבנתנו ישראל גנץ שעליו אנחנו מדברים הוא גם ראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע.

היו"ר מיקי לוי :

נו אז מה?

יוסי דיין :

אפשר להגיד אז מה ואפשר גם להבין את זה.

נאור שירי (יש עתיד) :

מה יש לו? אני רוצה רגע להבין.

היו"ר מיקי לוי :

חברים הוא חבר במועצת יש"ע.

[...]

נאור שירי (יש עתיד) :

אני רוצה להבין את תכלית תפקידו הדיפלומטי של ישראל גנץ.

יוסי דיין :

קודם כל לשם ההבנה יש שיתוף פעולה דיי פורה גם בין ראשי ערים וגם בין ראשי רשויות, בין ראשי מועצות אזוריות ועוד גופים ובעלי תפקידים לכולם יש שיתוף פעולה נרחב עם משרד החוץ יש יותר ויש פחות, אבל אי אפשר לצייר את זה כמשהו שהוא מנותק מההווה המקצועית, אז קודם כל כפי שאמרתי יש שיתוף פעולה.

נאור שירי (יש עתיד) :

מה התכלית הדיפלומטית? אני בא מהשלטון המקומי ויש פער מאוד מאוד גדול בין מה שעכשיו אמרת שאלו מילים מאוד יפות ואני בכוונה שואל ככה, אני לא מזלזל.

אין תכלית דיפלומטית בין ראש מועצה אזורית לבין ראש דסק ביש"ע ואני אסביר לך למה, כי אם הייתה תכלית דיפלומטית וכמו שאתה מציין יש קשר ישיר בינכם בין משרד החוץ לבין הגורמים ברשויות המקומיות, יש במרכז השלטון המקומי, מטי תזכירי לי, משרד קשרי חוץ, מי שעומדת בראש הדסק לקשרים הבין לאומיים של העיריות היא ראש עיריית גני תקווה, האם לראש עיריית גני תקווה יש דרכון דיפלומטי? תסכים איתי על כך שמרכז השלטון המקומי כמו שאמרתם גם לראש וגם לסגן יש תכליות דיפלומטיות, יכול להיות שנחלוק על זה.

יוסי דיין :

למיטב ידיעתי היא לא ביקשה והיא לא קיבלה.

נאור שירי (יש עתיד) :

אבל זה מתוקף תפקיד.

יוסי דיין :

אבל אתה שואל אותי אם יש לה או אין לה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד) :

היא לא יודעת והיא גם לא תדע.

יוסי דיין :

אפשר להתקשר ולהגיד לה אולי לבקש.

אני עונה תשובות עובדתיות, שאלת אדוני אם יש לה - - - לא ביקשה ולא קיבלה."

העתק עמודים 18-20 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/10".

46. לעניין הדרכון הדיפלומטי שניתן על-ידי מנכ"ל משרד החוץ למשיב 6, מר תמיר עידאן, המשנה למנכ"ל משרד החוץ ציין כי השיקול שעמד בבסיס ההחלטה הוא שמר עידאן מוביל פרויקט של משרד החוץ שנקרא משתלמים זרים בחקלאות:

"יוסי דיין:

אני אחזור שוב, בעבר ניתנו לכשלושה ראשי עיר שהם ירושלים, תל אביב ומודיעין בגלל הקשר שלו, ניתנו בעבר, היום נוסף ראש עיריית דימונה, זה מבחינת ראשי עיר, אין יותר.

מבחינת ראשי מועצות מקומיות דיברנו עליהם.

היו"ר מיקי לוי:

הוא יגיד לך את הכול.

יוסי דיין:

מה שיש הם שי חג'י שאמרנו אותו, ישראל גנץ, תמיר עידן וזהו.

נאור שירי (יש עתיד):

אוקי, מה תפקידו של תמיר עידן?

יוסי דיין:

אז עכשיו עשינו סדר קודם כל, אין יותר.

נאור שירי (יש עתיד):

אל תמהר בכזו פסקנות, לך תדע אולי יצוץ לנו ראש מועצה נוסף שקיבל.

מה תפקידו של תמיר עידן? תן לי לנחש, הוא סגן של שי חג'י.

יוסי דיין:

תמיר עידן דווקא לא, למיטב ידיעתי.

אם נהיה רגע רציניים, למיטב ידיעתי תמיר עידן קיבל את הדרכון הדיפלומטי שלו על פי החלטת המנכ"ל על בסיס הנימוקים של חיזוק הקשר בין מדינות במסגרת סוגיות החקלאות, תמיר עידן למיטב הבנתי מוביל פרויקט של משרד החוץ שנקרא משתלמים זרים בחקלאות ותמיר עידן לוקח בו חלק מאוד מאוד משמעותי בהעברת עובדים ולכן קיבל על בסיס הנימוקים של חיזוק הקשר בסוגיות החקלאות בין המדינות וכן גיוס משקיעים, זו הסיבה.

היו"ר מיקי לוי:

אנחנו מנסים לעשות סדר.

נאור שירי (יש עתיד):

לא אבל אין סדר בזה, אין סדר כי זו עכשיו הייתה הנמקה שאני מקבל אותה אבל אתה יכול להגיד את זה על כל היושבים בחדר, מטי מה הדוקטורנט שלך?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

בחקלאות, ראש מועצה, מקדמת המרחב הכפרי.

נאור שירי (יש עתיד):

אני רוצה להבין רגע, זו ההגדרה הכי רחבה בעולם, אני יכול להגיד את זה על הכול, אני הולך עכשיו לשתול גינה לחבר שלי שבמילואים, סיפור אמיתי, אני יכול לבקש גם להיכלל גם תחת הגדרה זו, באופן כללי אין לי בעיה, אבל יש הרגשה בציבור ואני חושב שאני משקף את ההרגשה הזו שזו קצת קומבינה ברמה הכי נמוכה, כי זה אפילו לא מתוחכם מידי, יש אנשים ספציפיים שקיבלו ולא ברור לי למה, מה התכלית הדיפלומטית של תמיר עידן? אם אתה רוצה לקדם אג'נדות בחקלאות יש משרד חקלאות במדינה, אני לא מצליח להבין את זה."

העתק עמודים 20-21 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/11".

47. דומה אם כן כי הנימוקים אשר בגינם החליט מנכ"ל משרד החוץ להעניק דרכונים דיפלומטיים לבעלי תפקידים בשלטון המקומי אינם מקובלים על חברי הכנסת אשר נכחו בדיון בוועדה לביקורת המדינה.

ג.3.ב. הדיון בוועדה לביקורת המדינה בעניין הדרכון הדיפלומטי שניתן

למשיב 8, בנו של ראש הממשלה

48. לעניין הדרכון שאושר לבנו של ראש הממשלה, המשיב 8 מר יאיר נתניהו, עו"ד גולדפרב ציין כי על-פי התקנון ילדיו של ראש הממשלה עד גיל 18 זכאים לדרכון דיפלומטי, ולמשיב 8 ניתן אישור חריג לדרכון על-ידי המנכ"ל הקודם משיקולי אבטחה, חרף העובדה שלא ניתן לכך אישור שב"כ:

"דוד גולדפרב:

נשאלנו לגבי בני של ראש ממשלה וכפי שאמרנו הזכאות לפי התקנון היא עד גיל 18, הזכאויות שניתנו אחר כך - - -

היו"ר מיקי לוי:

זאת אומרת ששני בניו של ראש הממשלה וצר לי שאני מצד אחר - - -

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

שלושת ילדיו, יש לו בת גם.

היו"ר מיקי לוי:

לא בטוח.

אני לא רוצה להתעסק במשפחה, אני משתדל להיות ענייני ומקצועי, שני בניו של ראש הממשלה לצורך העניין אינם עונים על הקריטריונים שקבע משרד החוץ והדרכון שניתן להם הוא מעבר לקריטריונים.

דוד גולדפרב:

הוא ניתן באישור המנכ"ל בהתאם לסמכות המנכ"ל.

[...]

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אבל אדוני, באפשרות של המנכ"ל להעניק דרכונים כתוב שזה לפי שיקול דעתו כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה דיפלומטית.

היו"ר מיקי לוי:

נכון, מה לעשות שהוא חרג מהכללים הנהוגים? אבל המנכ"ל איננו פה ואנחנו נעביר לו מה שנאמר פה, על פי התקנון של משרד החוץ, לא אנחנו.

יוסי דיין:

איך אתם סבורים אדוני שהוא חרג מהכללים הנהוגים? אנחנו יודעים שהמנכ"ל פעל כדין, אני לא יודע אם יודעים, אבל השיקול המרכזי שהנחה את המנכ"ל לתת לבנו של ראש הממשלה דרכון דיפלומטי זה שיקול ביטחוני מאחר - - -

היו"ר מיקי לוי:

אני לא רציתי להגיע לשם אבל אני אשאל, האם יש חוות דעת של שב"כ?

יוסי דיין:

אדוני רק חשוב להגיד, אנחנו לא מתעלמים מהעובדות, זה מה שכתוב בהנמקה, זו ההנמקה.

היו"ר מיקי לוי:

אני איתך למרות שהתקנון שלכם אומר אחרת, האם יש אישור שב"כ בנושא הביטחוני, גברתי את יודעת, אין אישור שב"כ בנושא שהדרכון ניתן לו מטעמים של שיקולים ביטחוניים, אין אישור שב"כ, תודה רבה.

יוסי דיין:

יש אישור שב"כ לאבטח אותו - - -

היו"ר מיקי לוי:

אבל אדוני כאשר והיא תבדוק לנו - - -

[...]

דוד גולדפרב:

רציתי להבהיר לאדוני שאומר שאין קשר, עוד הפעם לא אני קיבלתי את ההחלטה אבל אני אומר את השיקול של המנכ"ל בבואו לקבל את ההחלטה ולמה הוא קיבל את ההחלטה למיטב ידיעתנו, הבן של ראש הממשלה הוא מאובטח שב"כ, ולכן על מנת לא ליצור הפרדה במעברים בשדות התעופה בין המאובטחים שלו למאובטח עצמו אז נתנו לו את הדרכון הזה.

העתק עמודים 15-18 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/12".

49. בהמשך לכך, חברי הכנסת ביקשו לדעת מדוע לבנו השני של ראש הממשלה לא ניתן דרכון דיפלומטי מאותו שיקול בטחוני, ונציגי משרד החוץ לא ידעו להשיב על כך:

"נאור שירי (יש עתיד):

צדקתי, השבעה האלו הם נורא מובהקים בעולם הפוליטי, לא זיקתכם, לא מערב אתכם בזה, אי אפשר שזה לא יעלה שאלה.

עכשיו יש לי שאלה נוספת, האם בנו השני של ראש הממשלה מאובטח? אני שואל.

יוסי דיין:

אני לא יודע לענות.

נאור שירי (יש עתיד):

האם יש לו דרכון דיפלומטי?

דוד גולדפרב:

היה לו בעבר.

נאור שירי (יש עתיד):

עד גיל 18 נכון?

דוד גולדפרב:

בגיל 18 הוא קיבל דרכון עם תוקף לשנתיים.

נאור שירי (יש עתיד):

אוקי, אז עכשיו אין לו?

יוסי דיין:

להבנתנו לא.

נאור שירי (יש עתיד):

אז יש פה חריגה מהתכלית הזיקתית, בין האבטחה לאדם, אני שואל באוויר ואף אחד לא יענה לי אני מבין.

יוסי דיין:

אפשר לענות על השאלות האלו, אני לא מבקר איש אבל אדוני שואל שאלות -

נאור שירי (יש עתיד):

מה מעצבנות קצת? זו הוועדה לבקר.

יוסי דיין:

זה מה שהובא לפתחנו, זה מה שהמנכ"ל צריך להחליט בו, אדוני שואל אותי למה מיליון ראשי ערים אחרים לא ולמה לא הסגנים שלהם, אני לא יודע לענות לשאלות כאלו, אני לא אמור ולא רוצה גם.

העתק עמודים 22-23 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "13/ע".

50. דהיינו לגבי המשיב 8 מנכ"ל משרד החוץ הקודם שקל שיקול **ביטחוני** בהחלטתו להעניק לו דרכון דיפלומטי, וזאת בעוד שלבנו השני של ראש הממשלה – לא ניתן דרכון דיפלומטי.

51. בסיום הדיון, **קרא יו"ר הוועדה לביקורת המדינה לפרסום תקנון משרד החוץ והנהלים הקובעים את המנגנון המשפטי לקבלת דרכון דיפלומטי**. כמו כן, קרא יו"ר הוועדה להפעלת סמכותו של המנכ"ל לאשר בקשה חריגה לדרכון דיפלומטי רק לאחר שוועדת החריגים המקצועית במשרד החוץ בחנה את הבקשה, ועמדתה המנומקת הובאה בפני המנכ"ל על-מנת שהאחרון יוכל לבחון אותה ולהחליט האם לסטות ממנה על סמך נימוקים ונסיבות מיוחדות:

"יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

בסדר, אז מה שאני אומר זה שאין אפשרות לציבור לערער על ההחלטה המנהלית הזו מאחר והיא לא מובאת לידיעתו, לכן מה שאני מציע לוועדה הנכבדה לקרוא שהמנכ"ל משתמש בסמכותו כדין והיא כדין ומנפיק דרכון דיפלומטי לאנשים שלא דרך הוועדה המקצועית שזה יהיה חשוף לציבור כדי

שאנחנו נוכל להחליט בשם הציבור אם אנחנו רוצים לערער על זה, את זה אני אומר בשם הציבור.

יוסי דיין:

אדוני חבר הכנסת אנחנו נתייחס לזה, אנחנו נבחן את זה ואנחנו נשקול את הדבר הזה, אני רק רוצה לענות לחברי ממשד מפקר המדינה, אני קצת חלוק על העניין שמתייחסים כהליך ערעור על החלטת הוועדה ואני שוב חוזר ואומר שאלו שתי סמכויות נפרדות, אבל אני כן חושב ואני מאמין שזה כבר נעשה, **אנחנו נבחן גם אפשרות לדרוש שתובא עמדת הדרג המקצועי, אנחנו נבחן גם את זה.**

היו"ר מיקי לוי:

תודה רבה, אני רוצה לסכם ב-2-3 משפטים.

המשפט הראשון, **הוועדה מבקשת שתקנון משרד החוץ יפורסם**, מה אכפת לכם? זה יפורסם, זה גלוי, כל מה שמפורסם לא יחלקו עליו, מה אתם צריכים את זה.

הדבר השני שהוועדה מבקשת ותעבירו את זה למנכ"ל, אני סומך על אנשי המקצוע, כמו שיש בבתי משפט כמה אפשרויות, אתם תיקחו את הוועדה כבית משפט השלום, אני לא מערער על סמכותו של המנכ"ל כפי שאתה אומר, כפי שאני אומר ואמרתי את זה גם לפני, **אבל אני אומר שאם הוועדה המקצועית פסלה ואותו אחד רוצה לבוא אל המנכ"ל והמנכ"ל יאשר, אני לא אערער על סמכותו של המנכ"ל, אבל כשהוא מגיע אליו ישירות, מבחינתכם ומבחינת ניקיון כפיים ואני לא מטיל ספק, זה לא נראה טוב, לכו לדרג המקצועי שאני סומך עליו כמו הכנסת, אני יכול להגיש לדרג המקצועי בקשה והדרג המקצועי יפסול אותי, אני אלך ואערער בפני המנכ"ל והמנכ"ל יאשר אותי, זה בסדר, אבל כשאתם עושים דרך עקיפה זה לא בסדר, זה נותן תחושה של חוסר שקיפות וחוסר ניקיון כפיים.**

שני נושאים, הנושא הראשון, **הוועדה ממליצה למנכ"ל משרד החוץ לא לאשר ללא מעבר דרך הוועדה המקצועית**, רשאי המנכ"ל ואני מדגיש, לאחר שנפסל על ידי הוועדה המקצועית כן לאשר, אני לא בא לבקר את סמכותו שהיא כתובה, **אני בא ומאיר ואומר אל תתנו את הדרך הישירה למנכ"ל, היום הוא חצי פוליטי**, מחר הוא יהיה מקצועי, בשביל מה? גם בשביל המנכ"ל זה לא בריא, אם זה היה עובר דרך הוועדה המקצועית ולא מגיע ישירות למנכ"ל, כנראה שלא היינו מתכנסים אפילו, תפרסמו, כדי שתהיה שקיפות ואני מברך על כך שמשנת 2011 יש תקנון, תפרסמו את התקנון והרשומות, נורא פשוט ואז לא יהיו שאלות.

הנושא השני, הוועדה ממליצה בפני מנכ"ל משרד החוץ לאשר דרכונים דיפלומטיים גם אם הם נפסלו בוועדה המקצועית, זה בריא יותר לאותו מנכ"ל באשר הוא, לא דווקא הנוכחי, אם הוא יאשר את זה כלאחר מכן, אנחנו לא באים ואומרים סמכותו של המנכ"ל היא לא לאשר, **אנחנו אומרים לא ראוי ולא תקין לעקוף את הוועדה המקצועית, זה מה שאנחנו אומרים.**

העתק עמוד 36 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/14".

ג.4. מיצוי הליכים

52. ביום 7.12.2023, פנתה העותרת ליועצת המשפטית לממשלה, לשר החוץ הקודם ולמנכ"ל הקודם בעניין איסוף ובחינה מחדש של דרכונים דיפלומטיים שניתנו למקורבים לכאורה לשר החוץ.

53. בפנייתה, הזכירה העותרת את הפרסומים על-אודות הנפקת דרכונים דיפלומטיים למקורבים לכאורה לשר הקודם, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים

לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.

54. העותרת טענה בפנייתה כי מהפרסומים עולה תמונת מצב חמורה לפיה המנכ"ל הקודם עקף לכאורה את הוועדה המקצועית ואישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, בניגוד לעמדת הוועדה ולכאורה בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ.

55. בנוסף טענה העותרת, כי עולה חשש כבד שמאחורי ההחלטה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזוהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ ולמקורבים באופן אישי לשר, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין.

56. על כן, ביקשה העותרת כי יבחנו מחדש האישורים למתן הדרכונים אשר הונפקו לגורמים שאינם אמורים לקבלם.

57. בפנייה נוספת מאותו היום (7.12.2023) ליועצת המשפטית לממשלה ולמפקח הכללי של משטרת ישראל (להלן: "מפכ"ל המשטרה"), ביקשה העותרת כי תפתח חקירה או בדיקה מקדמית כנגד כלל הגורמים המעורבים בפרשת חלוקת דרכונים דיפלומטיים, נוכח החשד שהתקיימו עבירות מתחום טוהר המידות, ביניהן עבירת הפרת אמונים.

העתק של פניות העותרת מיום 7.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/15".

58. ביום 13.12.2023, פנתה העותרת בשנית ליועצת המשפטית לממשלה, לשר החוץ הקודם ולמנכ"ל הקודם בבקשה כי יאספו ויבחנו מחדש הדרכונים הדיפלומטיים שניתנו למקורבים לכאורה לשר החוץ. כמו כן פנתה העותרת בבקשה נוספת ליועצת המשפטית לממשלה ולמפכ"ל המשטרה, בבקשה כי תפתח חקירה פלילית או בדיקה מקדמית של הפרשה.

59. במכתבים אלה, הדגישה העותרת כי הצורך בבחינה מעמיקה ויעילה של הדרכונים אשר הונפקו בניגוד לעמדת הוועדה המקצועית גובר, לנוכח מצב החירום בו מדינת ישראל מצויה, למען השמירה על האינטרסים המדיניים והביטחוניים של מדינת ישראל ברחבי העולם ומול הקהילה הבינלאומית.

העתק של פניות העותרת מיום 13.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/16".

60. ביום 14.12.2023 התקבל מכתב תשובה מטעם המנכ"ל הקודם לפניות העותרת. במכתב זה, התייחס המנכ"ל לכך שהדרכונים אשר אוזכרו בפרסומים ובפניות התנועה "הונפקו במסגרת סמכות מנכ"ל משרד החוץ, הקבועה בתקנון, להורות על הנפקת דרכון רשמי, למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, **כדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך משימה בעלת אופי דיפלומטי**".

61. כמו כן, טען המנכ"ל הקודם כי "הנפקת דרכון דיפלומטי למספר ראשי עיריות וראשי שלטון מקומי אושרה בעבר על ידי מנכ"לים קודמים במשרד החוץ; לגבי הדרכון ליו"ר מרכז השלטון האזורי בישראל – הנפקת דרכון דיפלומטי לתפקיד זה אושרה אף היא ע"י מנכ"ל משרד החוץ בעבר."

62. עוד התייחס המנכ"ל הקודם במכתבו לכך שלמספר בעלי תפקידים בשלטון המקומי אושרו על-ידו הנפקת דרכונים דיפלומטיים נוכח **הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידיהם**.

כמו כן התייחס מנכ"ל משרד החוץ במכתבו לדרכון אשר הונפק למשיב 8, מר יאיר נתניהו, וציין כי ההנחיה להנפיק את הדרכון עבורו "ניתנה משיקולי אבטחה בלבד".

63. כמו כן, דחה המנכ"ל הקודם את טענות העותרת לפיהן נשקלו שיקולים זרים, פסולים או פוליטיים בהחלטה להעניק את הדרכונים הדיפלומטיים למשיבים 4-8.

העתק תשובה מטעם המנכ"ל הקודם לפניית העותרת מיום 14.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/17".

64. ביום 21.1.2024, פנתה העותרת במכתב נוסף ליועצת המשפטית לממשלה, לשר החוץ הנכנס, חה"כ ישראל כץ ולמנכ"ל משרד החוץ הנכנס, מר יעקב בליטשטיין, וזאת בהמשך לתשובה מטעם המנכ"ל הקודם מיום 14.12.2023.

65. במכתב זה, טענה העותרת כי מתשובת מנכ"ל משרד החוץ הקודם לפניית העותרת וכן מהדיון שהתקיים בוועדה לביקורת המדינה, עולה כי המנכ"ל הקודם שקל שיקולים חיצוניים לשיקולים הקבועים בתקנון שירות החוץ לטובת הנפקת דרכון דיפלומטי.

66. כך, חרף העובדה שהשיקולים אשר מתווה תקנון שירות החוץ לסמכות המנכ"ל להענקת דרכון דיפלומטי כוללים **קידום אינטרסים של המדינה או משימה בעלת אופי דיפלומטי**, המנכ"ל הקודם הודה כי ניתנו דרכונים דיפלומטיים למספר גורמים בשלטון המקומי **נוכח הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידם**. באופן דומה, הודה המנכ"ל הקודם כי דרכון דיפלומטי ניתן לבנו של רה"מ נתניהו **משיקולי אבטחה**.

67. כן טענה העותרת, כי העובדה שאותן 3 בקשות למתן דרכון דיפלומטי של מקורבים לשלטון נבחנו על-ידי הוועדה המקצועית ונענו בשלילה, ונבחנו לאחר מכן על-ידי המנכ"ל הקודם ואושרו על-ידו - מעלה את החשש כי השיקולים אשר שקל המנכ"ל היו שיקולים פוליטיים זרים.

68. על כן, ולאחר חילופי הגברי במשרד החוץ, חזרה העותרת על בקשתה כי הדרכונים הדיפלומטיים אשר ניתנו למקורבי השר הקודם יבוטלו, ויבחנו מחדש האישורים לאותם דרכונים.

העתק פניית העותרת למשיבים 1-3 מיום 21.1.2024 מצורף ומסומן כנספח "ע/18".

69. ביום 1.2.2024 התקבלה תשובה לפניית העותרת בעניין איסוף ובחינה מחדש של דרכונים דיפלומטיים, לפיה הפניות שהועברו לשכת היועצת המשפטית לממשלה התקבלו בתאריך 29.1.2024 בלשכת פרקליט המדינה. לאחר עיון בפניות, הן הועברו לטיפול של מחלקת מיסוי וכלכלה בפרקליטות המדינה.

העתק תשובה מטעם לשכת פרקליט המדינה לפניית העותרת מיום 1.2.2024 מצורף ומסומן כנספח "ע/19".

70. ביום 18.2.2024, פנתה העותרת במכתב נוסף ליועצת המשפטית לממשלה, לשר החוץ ולמנכ"ל משרד החוץ, בו היא חזרה על בקשתה כי יבחנו מחדש הדרכונים הדיפלומטיים אשר הונפקו לגורמים שאינם אמורים לקבלם.

העתק פניית העותרת למשיבים 1-3 מיום 18.2.2024 מצורף ומסומן כנספח "ע/20".

71. ביום 19.2.2024 התקבלה תשובה מטעם היועצת המשפטית לממשלה לפניית העותרת, לפיה המענה התקבל והועבר לטיפול לשכת פרקליט המדינה.

העתק תשובה מטעם היועצת המשפטית לממשלה לפניית העותרת מיום 19.2.2024 מצורף ומסומן כנספח "ע/21".

72. אשר על כן, נוכח מצב החירום בו מדינת ישראל מצויה והצורך לשמור על האינטרסים הלאומיים והביטחוניים של ישראל בזירה הבינלאומית, בחלוף קרוב לשלושה חודשים מפנייתו הראשונה של העותרת – ולאחר שהמתינה למעלה מחודשיים מיום כניסת השר והמנכ"ל החדשים לתפקידם, ובתקווה כי מענה ענייני לפנייתה יינתן – לא נותרה לעותרת כל ברירה זולת הגשת העתירה לבית המשפט הנכבד, בבקשה כי יוציא מלפניו את הצווים המבוקשים ברישא לעתירה – וזאת מהטעמים אשר יובאו להלן, בטיעון המשפטי.

ד. הטיעון המשפטי

1.ד. התשתית הנורמטיבית

73. בטרם תפרט העותרת על-אודות ההוראות הרלוונטיות המסדירות את אופן הנפקת דרכונים דיפלומטיים, תבקש היא לציין כי בתת פרק זה היא מסתמכת על פרסום באתר של התנועה לחופש המידע של תשובה שניתנה על-ידי הממונה על העמדת מידע לציבור במשרד החוץ, מר אריה זיני, לבקשת חופש מידע של התנועה לחופש המידע, בעניין תקנון שירות חוץ.

העתק תשובה מטעם מר אריה זיני לבקשת חופש מידע של התנועה לחופש המידע מיום 10.1.2024 מצורף ומסומן כנספח "ע/22".

74. זאת, מכיוון שתקנון שירות החוץ לא פורסם, בניגוד לחובות החלות על משרד החוץ כרשות מנהלית; בניגוד לדברים שאמר נציג העותרת בדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 ולבקשת יו"ר הוועדה לביקורת המדינה בדיון מיום 19.12.2023 לפיהם יש לפרסם את תקנון שירות החוץ; בניגוד להתחייבות של המשנה למנכ"ל משרד החוץ בדיון לפיה הנושא ייבחן ברצינות הראויה; ובניגוד להתייחסות העותרת לכך בפניותיה (וראו לעניין זה את הצו השלישי שביקשה העותרת בעתירה זו, וכן במרד עתירה זו).

העתק עמודים 36-37 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ע/23".

75. כידוע, מדינת ישראל מנפיקה לאזרחיה דרכונים, המהווים תעודה ציבורית שמשתמשת בעת מעבר גבולות בין-מדינתיים, לפי חוק הדרכונים, התש"ב-1952 (להלן: "חוק הדרכונים").

76. סעיף 1 לחוק הדרכונים קובע כי קיימים שני סוגים נוספים של דרכונים - דרכונים דיפלומטיים ודרכוני שירות, שאינם נכללים במסגרת חוק הדרכונים ואינם מונפקים בהתאם להוראותיו.

77. הזכאות לשני סוגי הדרכונים הללו, אשר נחשבים לדרכונים רשמיים של מדינת ישראל, מעוגנת בנהלים פנימיים של משרד החוץ ובתקנון שירות החוץ (להלן: "התקנון"). במסגרת

התקנון מפורטים כל הפרטים הנוגעים לניפוקם, תוקפם, הארכתם והטיפול השוטף בדרכונים רשמיים.

78. סעיף 0.2 לתקנון מגדיר "דרכון רשמי" כמסמך נסיעה מיוחד, המונפק על ידי מדינת ישראל באמצעות משרד החוץ **למספר מצומצם של אנשים, כאשר קיימות נסיבות המצדיקות את הנפקתו עבורם, לצורך מילוי משימות בחוץ לארץ מטעם מדינת ישראל.**

79. בהתאם לאמור בסעיף 0.3 לתקנון, **הסמכות לניפוק דרכון רשמי נתונה בידי משרד החוץ בלבד**, על-ידי המחלקה לדרכונים רשמיים באגף לעניינים קונסולריים של משרד החוץ. זאת, בניגוד לדרכונים רגילים, שהסמכות להנפקתם מצויה בידיהם של שר הפנים ומשרד הפנים, בהתאם לחוק הדרכונים.

80. דרכון דיפלומטי מוגדר בתקנון שירות החוץ כך :

"דרכון רשמי – רגיל או ביומטרי – שכריכתו שחורה, ועל גבי כריכתו הקדמית ובדף הפרטים מופיעות המילים "דרכון דיפלומטי" בעברית ו-"Diplomatic Passport" באנגלית. רשימת הזכאים להחזקה בדרכון דיפלומטי נקבעת על ידי משרד החוץ בנהליו ועל פי שיקוליו המקצועיים, למעט חברי כנסת הזכאים לדרכון דיפלומטי מכוח חוק. בדרכון דיפלומטי ביומטרי מופיע על גבי הכריכה הסמל"

ד.1.א. הנפקה וזכאות לדרכון דיפלומטי

81. הנפקה של דרכון רשמי (דרכון שירות או דרכון דיפלומטי) תאושר על-ידי אחד מהגורמים הבאים :

81.1. דרכון רשמי למי שזכאי לקבלו בהתאם לרשימת הזכאים – ראש האגף לעניינים קונסולריים או מנהל מחלקת דרכונים רשמיים ;

81.2. דרכון רשמי שאושר על פי החלטת ועדת החריגים - סמנכ"ל למינהל.

82. **ככלל, הגורמים הזכאים לדרכונים רשמיים מפורטים ברשימות תפקידים סגורות בתקנון.** סעיף 1.6 מונה **ארבעה טעמים להענקת דרכון רשמי :** (1) משרה או תפקיד המפורטים בתקנון ברשימה הסגורה ; (2) שליחות ארוכה מטעם המדינה ; (3) זכאות מטעם החוק ; (4) ביטחון אישי או ביטחון המדינה.

83. סעיף 3 לתקנון מסדיר את הזכאות לדרכון דיפלומטי. סעיף 3.4 לתקנון קובע את רשימת האישים ובעלי התפקידים אשר זכאים לדרכון דיפלומטי. במסגרת זו נכללים בעלי התפקידים הבכירים ביותר במדינה, ביניהם נשיא המדינה, ראש הממשלה, יושב ראש הכנסת, נשיא בית המשפט העליון, שרי הממשלה, בעלי תפקידים בכירים במערכת הביטחון, וכן עובדי משרד החוץ ושליחיו, עובדים בכירים בבית הנשיא, עובדים בכירים במשרד ראש הממשלה, עובדים בכירים במשרד הביטחון, עובדים בכירים בנתיב – לשכת הקשר ועוד.

84. להשלמת התמונה, הזכאות לדרכון רשמי ניתנת גם לבני זוגם ולילדיהם הקטינים של נושאי משרות אשר זכאים לדרכונים רשמיים. בנוסף כאמור, **חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951 (להלן : "חוק חסינות חברי הכנסת")** קובע בסעיף 10(ב) כי "חבר הכנסת היוצא את המדינה זכאי לקבל דרכון דיפלומטי".

85. כאמור לעיל, רשימת בעלי התפקידים הזכאים לדרכונים רשמיים הינה רשימה סגורה, ובהתאם, דרך המלך להנפקת דרכון רשמי עבור גורם מסוים היא היותו נושא משרה באחד מהתפקידים הזכאים לדרכון לפי התקנון.

86. לצד זאת, התקנון מונה שני מסלולים אפשריים להנפקת דרכון רשמי עבור מי שאינו זכאי לקבלו לפי הוראות התקנון: (1) **אישור של וועדת חריגים מקצועית במשרד החוץ**; (2) **אישור של מנכ"ל משרד החוץ**.

ד.1.ב. אישור חריג של וועדת החריגים במשרד החוץ לדרכון דיפלומטי

87. המסלול החריג הראשון לקבלת דרכון דיפלומטי הוא אישור של ועדת חריגים, אשר מוקמת מכוח סעיף 1.7 לתקנון. חברי הוועדה הם: סמנכ"ל למינהל – יו"ר הוועדה; ראש האגף לעניינים קונסולריים; רח"ט טקס; מנהל מחלקת דרכונים רשמיים; מנהל מחלקת עובדים חו"ל; נציג המחלקה למשפט דיפלומטי ואזרחי; מתאם מינהל בלשכת מנכ"ל; עוזר סמנכ"ל למינהל – מזכיר הוועדה.

88. תפקיד הוועדה הוא לדון בבקשות לקבלת דרכונים רשמיים למי שאינם זכאים לקבלת בהתאם לנוהל. בקצרה, לפי סעיף 1.8, מזכיר הוועדה ומנהל מחלקת הדרכונים הרשמיים יבחנו האם מתקיימים טעמים מיוחדים לגביהם אין מענה בנוהל, וכן את קיומן של נסיבות מיוחדות אצל המבקש, המצדיקים דיון בוועדה.

89. בהתאם לסעיף 1.9 לתקנון, ככל שמזכיר הוועדה ומנהל מחלקת דרכונים רשמיים לא ימצאו טעמים או נסיבות כאמור, רשאים הם לדחות את הבקשה לדיון בוועדת החריגים.

90. לפי סעיף 1.10 לתקנון, ככלל שנמצא כי ישנם טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות, הבקשה תעלה לדיון בוועדת החריגים, שצריכה להביא בחשבון בהמלצתה את השיקולים הבאים:

"צורך מדיני או ביטחוני מיוחד; משרתו, תפקידו או מטרות נסיעתו של המבקש; טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות כפי שיובאו בבקשה; ביטחון אישי או ביטחון המדינה;"

ד.1.ג. אישור חריג של מנכ"ל משרד החוץ לדרכון דיפלומטי

91. לחילופין, התקנון מעגן מסלול נוסף לאישור חריג של דרכון דיפלומטי בסעיף 1.11 לתקנון.

92. על-פי סעיף 1.11 מנכ"ל משרד החוץ רשאי להורות בכתב על הנפקת דרכון רשמי, "למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, **כדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי**".

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך תקנון שירות החוץ מצורף ומסומן כנספח "ע/24".

ד.2. החלטת המנכ"ל הקודם על מתן דרכונים דיפלומטיים למשיבים - 8

4 לוקה בחוסר סבירות קיצוני

93. עקרון על במשפט הציבורי הוא כי על הרשות להפעיל סמכויותיה בסבירות, ושהפעלה בלתי-סבירה של הסמכות היא עילה עצמאית שיכולה להביא אף לבטלותה של הפעולה שנעשתה, או לחיוב לפעול מקום שהרשות נמנעה באופן בלתי-סביר מפעולה (לעניין זה ראו למשל בג"ץ 389/80 דפי זהב נ' רשות השידור, פ"ד לה (1) 421 (1981), וכן בג"ץ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש

הממשלה, פ"ד מה(1) 749 (1991) (להלן: **"פרשת ז'רז'בסקי"**)).

94. אך לאחרונה קבע בית המשפט הנכבד כי "עילת הסבירות נמנית עם עילות הביקורת המינהלית עוד משחר ימיו של המשפט הישראלי" (בג"ץ 5658/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת**, פס' 3 לפסק דינה של כבוד כבוד הנשיאה בדימוס חיות (נבו 01.01.2024) (להלן: **"בג"ץ עילת הסבירות"**)), וכי "הביקורת השיפוטית על הרשות המחוקקת והמבצעת בישראל, הינה המנגנון האפקטיבי היחיד שיש בו כדי להגביל באופן ממשי את הכוח הריכוזי של הרוב" (בג"ץ **עילת הסבירות**, פס' 114 לפסק דינה של כבוד הנשיאה (בדימוס) חיות).

95. בעשורים האחרונים עיצבה ההלכה הפסוקה את עילת הסבירות, והיא משמשת כיום כמכשיר מרכזי וחיוני של הביקורת השיפוטית על המינהל, תוך שהיא ניצבת במוקד ההגנה על הפרט והציבור מפני שרירות השלטון. התייחסה לכך כבוד השופטת פרוקציה בפסקה 33 לפסק דינה בבג"ץ 5853/07 **אמונה תנועת האישה הדתית לאומית נ' ראש הממשלה** נבו, 6.12.2007):

"על פי תפיסת המשפט המינהלי בדורות האחרונים משמשת עילת הסבירות מכשיר מרכזי וחיוני של הביקורת השיפוטית על המינהל, והיא ניצבת במוקד ההגנה על הפרט והציבור מפני שרירות השלטון. באמצעות עילה זו, נבחנת הרציונליות שבהחלטת המינהל כמושג נורמטיבי, ולצורך בחינה זו נקבעו אמות מידה שעל בית המשפט לבחון, קרי: האם נשקלו על ידי הרשות המינהלית מלוא השיקולים הרלבנטיים לענין, והם בלבד, או שמא נשקלו שיקולים זרים וחיצוניים לענין; שנית, האם הרשות ייחסה לכל אחד מהשיקולים הרלבנטיים את משקלו היחסי הראוי, והגיעה באמצעות שקילה זו לנקודת איזון המצויה במתחם הסבירות הנתון לה. מתחם סבירות זה עשוי להשתנות מענין לענין, בהתאם לנתוניו ולמאפייניו של המקרה. בלא הבטחה כי החלטת המינהל תהא סבירה ורציונלית, צפויים הפרט והציבור להיפגע פגיעה קשה. אין די בקבלת החלטה מינהלית בסמכות ובתום לב. על ההחלטה להיות רציונלית ונבונה במסגרת מתחם שיקול הדעת הנתון לרשות המוסמכת"; וראו גם בפסקה 142 לפסק דינה של כבוד הנשיאה (בדימוס) חיות בעניין בג"ץ **עילת הסבירות**.

96. כן עמדה הפסיקה על תפקידה של עילת הסבירות כמעין "מושג שסתום" שיכול לשמש כלי חשוב לאיתור החלטות מינהליות הנגועות בפגמים חמורים אחרים, כמו שיקולים זרים, מקום שקיים קושי ראייתי להוכיחם (בג"ץ **עילת הסבירות**, פס' 151 לפסק דינה של כבוד הנשיאה (בדימוס) חיות).

97. עוד נקבע ביחס לעילת הסבירות, כי סבירות היא תהליך הערכתי, במסגרתו הרשות נדרשת לקבל החלטה תוך מתן המשקל הראוי בהתאם לנורמה החקיקתית לאינטרסים השונים הבאים בחשבון. ראו לעניין זה פסק דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) ברק בעניין בג"ץ 6163/92 **יואל אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון** מז(2) 229 (1993) (להלן: **"עניין אייזנברג"**):

"עקרון יסוד של המשפט המינהלי הוא זה המחייב רשות שלטונית לפעול בסבירות (ראה בג"ץ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור ואח' [41], בעמ' 445). משמעותה של הסבירות הינה, כי על הרשות השלטונית לאזן בין השיקולים השונים בהתאם למשקלם הראוי של אלה. "איזון הוא סביר, אם הרשות המוסמכת נותנת את המשקל הראוי, כלומר, המשקל המתבקש על-פי פירושה של הנורמה החקיקתית אותה מבצעת הרשות המינהלית, לאינטרסים השונים הבאים בחשבון" (בג"ץ 389/80 [41] הנ"ל, בעמ' 445). "סבירות משמעותה שקילת כל השיקולים הרלוואנטיים, ומתן משקל ראוי לשיקולים אלה" (בג"ץ 935/89, 940, 943גנור ואח' נ' היועץ המשפטי

לממשלה ואח' [42], בעמ' 513). אכן, סבירות אינה מושג פיסי או מטאפיסי. סבירות היא מושג נורמאטיבי. סבירות היא תהליך הערכת. היא איננה תהליך תיאורי. היא אינה מושג הנתחם רק על-ידי היגיון דדוקטיבי. היא אינה אך ורק ראציונאלית. סבירות משמעותה איתור השיקולים הרלוואנטיים ואיזון ביניהם על-פי משקלם [...]. החלטה היא סבירה, אם היא נתקבלה על-ידי מתן משקל ראוי לערכים השונים שיש לקחתם בחשבון". (עניין אייזנברג, בפסקה 51 לפסק דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) ברק).

98. עוד על-פי הפסיקה, עילת הסבירות מהווה בסיס משפטי להגנה מפני פגיעה חריגה בתקינות פעילות המנהל הציבורי (בג"ץ עילת הסבירות, פס' 164 לפסק דינה של כבוד הנשיאה (בדימוס) חיות).

99. כך למשל, נפסל בעילת חוסר סבירות קיצוני מינוי שבוצע בניגוד להמלצת ועדת המינויים המקצועית, תוך שנקבע כי המניע הדומיננטי למינוי היה פוליטי, להבדיל משיקולים מקצועיים. ראו לעניין זה פסק דינו של בית המשפט הנכבד בעניין בג"ץ 5657/09 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל (נב, 24.11.2009):

"בעוד הממשלה היא שקבעה את אמות המידה של כשירות הסף המקצועית של מועמדים למנכ"לים, ועדת המינויים היא הבוחנת את יישומן, הלכה למעשה, על המועמדים המוצעים. בנסיבות אלה, סטייה של הממשלה מהמלצתה של ועדת המינויים מחייבת קיומם של טעמים מיוחדים, המצדיקים באורח סביר תוצאה אחרת. על הממשלה הנטל להצביע על קיומם של טעמים מיוחדים כאלה. בלא עמידה בנטל זה, עשויה החלטתה, החורגת מהמלצת הוועדה, להצדיק התערבות שיפוטית כדי להבטיח מניעת הכשרתו של מינוי שנפל בו פגם. הביקורת השיפוטית נגזרת ממידת עמידתה של החלטת המינוי של הממשלה במבחן כללי המשפט המינהלי, ובכלל זה חובת הסבירות המינהלית, בנסיבות העניין הקונקרטי".

100. בנסיבות העניין, החלטת המנכ"ל הקודם להעניק דרכונים דיפלומטיים לשורת מקורבים, בניגוד להחלטת וועדת החריגים המקצועית במשרד החוץ, לוקה בחוסר סבירות קיצוני ופוגעת באמון הציבור בשירות הציבורי.

101. זאת, משום שההחלטה התקבלה מתוך שיקולים שהמנכ"ל אינו רשאי לשקול, ותוך שהמנכ"ל הקודם מקבל החלטה שמנוגדת להחלטה קודמת שהתקבלה על-ידי וועדת חריגים מקצועית במשרד החוץ.

102. אמת הדבר, תקנון שירות החוץ אינו קובע את מעמדה של וועדת החריגים כוועדה מייעצת למנכ"ל, אלא מדובר בשני מסלולים מקבילים לבחינת בקשות חריגות לדרכון דיפלומטי. אולם, מקום שבו אותו אדם מבקש באופן חריג דרכון דיפלומטי מהוועדה המקצועית, והאחרונה בוחנת את הבקשה ומגיעה למסקנה כי לא נמצא טעם להעניק לאותו אדם דרכון דיפלומטי – החלטה של מנכ"ל משרד החוץ להעניק דרכון דיפלומטי חרף עמדת הוועדה היא אינה סבירה באופן קיצוני.

103. כאמור, סטייה מעמדות גורמי המקצוע כבר נקבעה בפסיקה כמצדיקה התערבות שיפוטית, מקום שהיא הופכת את ההחלטה שנתקבלה לכזו שאינה סבירה.

104. בחינת ההחלטה שנתקבלה על-ידי המנכ"ל הקודם להעניק דרכון דיפלומטי בניגוד לעמדת הוועדה, ותוך שימוש בנימוקים שאינם מתיישבים עם השיקולים אותם רשאי המנכ"ל לשקול בהתאם לתקנון – מובילה למסקנה כי מדובר בהחלטה שאינה סבירה באופן קיצוני.

105. ודוק. גורם מנהלי בכיר אשר עושה שימוש בסמכויות שניתנו על פי דין כדי להטיב עם מקורביו פוגע גם באמון הציבור ברשות המנהלית. זאת, באופן שהופך את החלטתו לכזו שאינה סבירה באופן קיצוני, גם במובן הזה.

106. אשר על כן, לאור שהחלטת מנכ"ל משרד החוץ הקודם התקבלה מתוך נימוקים שאינם ראויים, בניגוד לעמדת גורמי המקצוע ותוך פגיעה באמון הציבור – הרי שהחלטתו של המנכ"ל הקודם לוקה בחוסר סבירות קיצוני.

ד.3. נוכח האמור לעיל, עולה החשש שמא החלטת המנכ"ל הקודם על

מתן דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8 התקבלה מתוך שיקולים

זרים אשר אינם ממן העניין

107. משהוצגה בפני בית המשפט הנכבד התמונה הרחבה לעניין החלטת המנכ"ל הקודם להעניק דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8, תטען העותרת כי דינה של ההחלטה בטלות, בגין החשש הכבד לשיקולים זרים אשר עומדים בבסיסה וזאת נוכח תוכנה, נסיבות קבלתה והיעדר הנימוקים להצדיקה.

108. אמת, לעותרת אין את הכלים לחשוף שיחות אשר התנהלו בחדרי חדרים והביאו את המנכ"ל הקודם להחליט להעניק דרכונים דיפלומטיים לשורת מקורבים אשר דומה כי הם אינם ממלאים תפקידים אשר דורשים דרכון דיפלומטי.

109. ואולם, סבורה העותרת כי אף בלי להיות "בוחנת כליות ולב" (וראו: ע"מ 343/09 **הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות נ' עיריית ירושלים**, פס' 38 לפסק דינו של כבוד השופט עמית (נבו, 14.9.2010) (להלן: "ע"מ הבית הפתוח בירושלים")), הרי שהתנהלות המנכ"ל הקודם לכל הפחות מעלה את החשש הכבד שמא הליך קבלת ההחלטות שלו בנוגע למתן הדרכונים הדיפלומטיים למשיבים 4-8 נגוע כל כולו בשיקולים זרים, באופן המחייב לבדו את התערבות בית המשפט הנכבד.

110. על הפסול בקבלת החלטה משיקולים זרים עמד בית המשפט נכבד זה פעם אחר פעם. בין היתר, עמד על כך כב' המשנה לנשיא, השופט אלון, בציינו:

"רשות ציבורית, הממנה עובד בשירות הציבורי, פועלת כנאמן הציבור, וכלל גדול בידינו, שנאמנות זו צריך ותופעל בהגינות, ביושר, ללא שיקולים זרים, ולטובת הציבור, שמכוחו ולמענו מסורה סמכות המינוי בידי הרשות הממנה" (בג"ץ 4566/90 דקל נ' שר האוצר ואח', בעמ' 33 (נבו, 3.12.1990)).

111. ידוע הדבר כי הרשות המנהלית מצווה להפעיל את שיקול דעתה בהתאם לסמכויותיה, על יסוד השיקולים הרלוונטיים ועל פי שיקולים אלו בלבד. כך אמר השופט (כתוארו דאז) גרוניס בבג"ץ 5968/05 **עיריית חברון נ' מדינת ישראל** (נבו, 1.3.2006):

"[...] כלל נקוט הוא בשיטתנו כי על הרשות המינהלית לפעול בכל מקרה ומקרה על יסוד שיקולים ענייניים בלבד".

112. ומתוך כך, מבחינת עשה טוב וסור מרע, מקום בו חובת הרשות היא לפעול בהתבסס על שיקולים ענייניים בלבד, אל לה לשקול שיקולים זרים. גם בעולם המינהלי אין ואקום, באין שיקולים ענייניים בנמצא מצויה השרירותיות או מצויים הם השיקולים הזרים. כב' השופטת

פרוקצ'יה בבג"ץ 9722/04 פולגת ג'ינס בע"מ ו-50 אחרים נ' ממשלת ישראל תק-על 2006(4) 3354, בפס' 13 לפסק דינה חזרה והבהירה: "רשות מינהלית המפעילה סמכות שלטונית חייבת להתחשב בשיקולים רלבנטיים, ובהם בלבד. עליה להתבסס על שיקולים ענייניים בלבד ולהימנע משיקולים זרים".

113. ומה הוא שיקול זר? כך בלשונו של השופט (כתוארו דאז) ברק בבג"ץ 953/87 א. פורז נ' שלמה להט, ראש עיריית תל-אביב-יפו, מב (2) 309 (1988) בעמ' 324 לפסיקתו:

"אכן, הרשות השלטונית... רשאית לפעול על-פי שיקול-דעתה, ובלבד ששיקול-דעת זה מקיים את כללי המשפט המינהלי הישראלי (החקוק וההלכתי, המהותי והדיוני) בעניין הפעלתו של שיקול-דעת מינהלי. על-כן, חייב שיקול הדעת השלטוני לקחת בחשבון אותם שיקולים, הנופלים לדל"ת אמותיו של חוק המסמך אותו להפעיל שיקול-דעת. שיקול החורג ממטרותיו של החוק המסמך הוא שיקול זר, ועל-כן פסול, ואין הרשות השלטונית רשאית להתחשב בו. זאת ועוד: אין לה, לרשות השלטונית, חופש לעצב לעצמה את המטרות, שלשמן היא רשאית להפעיל את שיקול-דעתה. שיקול-דעת, המופעל מכוח החוק, חייב להתקיים במסגרת המטרות שהחוק קבע, ובמסגרת זו בלבד. אפילו נאמר בדבר חקיקה במפורש, כי שיקול הדעת הוא מוחלט, הרי גם אז מתפרש שיקול הדעת כמחייב את בעל הסמכות לפעול לשם הגשמת מטרות החקיקה שמהן יונקת סמכותו."

114. במקרה דנן, מהתשובות שניתנו לפניו העותרת על-ידי המנכ"ל הקודם, וכן מהדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023, עולה כי המנכ"ל הקודם שקל שיקולים חיצוניים לשיקולים אותם הוא רשאי לשקול בהתאם לתקנון שירות החוץ.

115. כפי שהוצג, תקנון שירות החוץ קובע כי מנכ"ל משרד החוץ רשאי להעניק דרכון דיפלומטי כאישור חריג, "למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, כדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי." (ראו בנספח ע/24 לעתירה).

116. כך הוצג גם על-ידי עו"ד גולדפרב ממשרד החוץ בדיון בוועדה לביקורת המדינה: החלופה של וועדת החריגים המקצועית לבקשת חריגה לדרכון דיפלומטי "היא אישור חריג של מנכ"ל משרד החוץ, מנכ"ל משרד החוץ בהתאם לתקנון רשאי להורות על מתן דרכון על פי שיקול דעתו כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי." (ראו בנספח ע/5 לעתירה).

117. והנה, הנימוקים אותם הציג המנכ"ל הקודם לאישור הדרכונים הדיפלומטיים למשיבים 4-8 אינם כוללים קידום אינטרסים של המדינה או ביצוע משימות בעלות אופי דיפלומטי.

118. כך, המשנה למנכ"ל משרד החוץ התייחס בדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 לכך שהדרכון אשר ניתן למשיב 4, ניתן לו נוכח תפקידו כראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע. גם העותרת, כמו יו"ר הוועדה וחברי הכנסת מבקשת להביע תמיכה נוכח נימוק זה למתן הדרכון למשיב 4 (ראו בנספח ע/10 לעתירה).

119. מועצת יש"ע היא עמותה פרטית, שלא מייצגת את מדינת ישראל או גופים בה, והיא מקדמת אג'נדות מסוימות אשר מזוהות עם ציבור מסוים. לא ברור, אם כן, כיצד מילוי תפקיד זה בעמותה פרטית מקנה זכאות לדרכון רשמי של מדינת ישראל כך שניתן להגיד עליו שבביצועו מקודם אינטרס של המדינה או שמדובר בתפקיד רשמי בעל אופי דיפלומטי.

120. באופן דומה, לא ברור כיצד הנימוק לאישור הדרכון למשיב 6, מר תמיר עידאן, לפיו הוא מוביל פרויקט של משתלמים זרים בחקלאות, ועוסק בחיזוק הקשר בין המדינות וגיוס משקיעים, מצדיק הענקת דרכון דיפלומטי. גם לעניין זה, תמחה העותרת האם מדובר בתפקיד רשמי מטעם המדינה אשר ניתן למשיב 6, כך שהוא מקדם אינטרסים של המדינה או שמדובר בתפקיד רשמי בעל אופי דיפלומטי.
121. וכפי שגם ציין חה"כ שירי בדיון בוועדה לביקורת המדינה – תליית האישור החריג לדרכון דיפלומטי בהגדרה כה רחבה כמו הובלת פרויקט לחיזוק הקשר בין מדינות בסוגיות חקלאות, תאפשר הלכה למעשה לאנשים רבים לקבל דרכון דיפלומטי באופן חריג, וברור כי לא לכך כיוונו הוראות תקנון שירות החוץ (וראו **בנספח ע/11** לעתירה).
122. בתשובתו לפניות העותרת, השיב המנכ"ל הקודם כי למספר בעלי תפקידים בשלטון המקומי אושרו על-ידו דרכונים דיפלומטיים נוכח הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידיהם (ראו **בנספח ע/17** לעתירה). לא ברור אם כן, מצירוף התשובות שניתנו בוועדה לביקורת המדינה ומתשובת המנכ"ל הקודם לפניות העותרת, אילו קשרים בינלאומיים הגלומים בתפקידים של המשיבים 4-7 מצדיקים קבלת דרכון דיפלומטי חריג, באופן שעונה על שני השיקולים אותם רשאי מנכ"ל משרד החוץ לשקול בבואו לאשר בקשה חריגה לדרכון דיפלומטי.
123. כאמור, המנכ"ל הקודם השיב בנוסף במכתבו לעותרת כי מספר דרכונים לראשי רשויות ועיריות אושרו על-ידי מנכ"ל משרד החוץ בעבר. בין ראשי העיריות להם אושר הדרכון, מצוי המשיב 5 – ראש עיריית דימונה.
124. כך גם ביחס למשיב 7, מר שי חגי', המכהן כיו"ר מרכז השלטון האזורי בישראל – השיב המנכ"ל הקודם כי "הנפקת דרכון דיפלומטי לתפקיד זה אושרה אף היא ע"י מנכ"ל משרד החוץ בעבר." (ראו **בנספח ע/17** לעתירה).
125. מובן, כי נימוק לפיו דרכון דיפלומטי אושר באופן חריג בעבר לבעל תפקיד אינו יכול לעמוד כנימוק אשר מצדיק את ההחלטה של המנכ"ל הקודם להאריך את תוקפו. החלטה כזו משולה להחלטה חדשה, אשר נדרשת להתבסס גם היא על נימוק מתוך הנימוקים אותם רשאי מנכ"ל משרד החוץ לשקול בבואו לאשר בקשה חריגה לדרכון דיפלומטי. דומה, כי גם בזו הפעם תפקידים ומעמדם של המשיבים 5 ו-7 לא עונה על נימוק של קידום אינטרסים של המדינה או ביצוע תפקיד בעל אופי דיפלומטי אשר מצדיקים קבלת דרכון דיפלומטי.
126. ולבסוף, וחמור מכולם, עומד הנימוק ביסוד ההחלטה להעניק למשיב 8, בנו של ראש הממשלה, דרכון דיפלומטי. הן בוועדה לביקורת המדינה והן מתשובת המנכ"ל עולה כי הנימוק למתן הדרכון הדיפלומטי החריג הוא "**שיקולי אבטחה**" (ראו **בנספחים ע/12 ו-ע/13** לעתירה, ו**בנספח ע/17** לעתירה).
127. מובן, כי **שיקולי אבטחה הינם שיקולים חיצוניים ומנותקים לחלוטין מהשיקולים אותם רשאי מנכ"ל משרד החוץ לשקול בעת בחינה בקשה חריגה לדרכון דיפלומטי**. אין בהם ולא בדל של קשר לשיקולים של קידום אינטרסים של המדינה או ביצוע תפקיד בעל אופי דיפלומטי, ומובן שלפיכך המנכ"ל אינו רשאי לשקול אותם כלל וכלל.
128. לא זו אף זו. בדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023 הובהר גם כי לא התקבלה חוות דעת של שב"כ לעניין צרכי האבטחה של בנו של ראש הממשלה נתניהו, בטרם התקבלה

ההחלטה החריגה של המנכ"ל לאשר לו דרכון דיפלומטי (וראו בנספח ע/12 לעתירה).

129. ויובהר, כי כפי שנקבע בפסיקה, גם שיקול חיובי ורצוי כשלעצמו עלול להיפסל כשיקול זר במידה והרשות המנהלית לא הוסמכה לשקול שיקולים כאלו. וראו לעניין זה פסק דינו של כבוד השופט עמית בעניין ע"מ הבית הפתוח בירושלים, בפסקה 37 לפסק דינו:

"כך, בבחינת החלטותיה של העירייה, יש לבדוק אם נכללו שיקולים "חשודים", שבנסיבות העניין אינם רלוונטיים. כך, לדוגמה, נאמר על ידי כב' השופט י' זמיר בעניין התנועה המסורתית (שם, בעמ' 374): "אין ספק כי השוני בתפיסה דתית...אינו שיקול ענייני, אלא הוא שיקול זר ופסול לצורך מתן תמיכות על-ידי משרד הדתות...". ודוק: יש להבחין בין שיקולים זרים לבין שיקולים הנובעים ממניעים פסולים. לעתים, גם שיקול חיובי ורצוי כשלעצמו, עלול להיפסל כשיקול זר בנסיבות שבהן הוא נשקל על ידי רשות מנהלית שלא הוסמכה לשקול שיקולים ממין זה (ראו: ברק-ארז, משפט מינהלי, בעמ' 636-638). בענייננו, ככל שהחלטות העירייה מבוססות על זהות הארגון מבקש התמיכה ולא על הפעילות בעבורה מתבקשת התמיכה, הרי שמדובר בשיקול פסול, באשר המבחן הוא מהות הפעילות ולא מיהות המבקש, לפי משקל העניין ולא לפי משקל המעוניין (ראו: עניין צבן, בעמ' 707; עניין פנים להתחדשות יהודית; עניין התנועה המסורתית, בעמ' 358)".

130. וגם בענייננו, דומה כי המנכ"ל הקודם שקל שיקולים שהוא אינו מוסמך לשקול בהתאם לתקנון שירות החוץ בעת שקיבל את ההחלטה להעניק דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8. זאת, באופן שמדגיש ביתר שאת את קבלת ההחלטה לפי מיהות המבקש ומשקל המעוניין.

131. כל אלו, כמו גם הקרבה ומעמדם הפוליטי של המשיבים 4-8 למפלגת השלטון ולשר הקודם, מחזקים את החשש הכבד לפיו חובת הענייניות הופרה וכי נשקלו שיקולים זרים ביחס להחלטת המנכ"ל הקודם להעניק דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8.

ד.4. סירובו של משרד החוץ לפרסם את תקנון שירות החוץ עולה אף

הוא כדי הפרת כללי המשפט המנהלי והפסיקה בעניין

132. כאמור, ההוראות המסדירות את הקריטריונים והדרכים בהם פועל משרד החוץ על מנת להעניק דרכון דיפלומטי באופן חריג מוסדרות בתקנון שירות החוץ.

133. והנה, חרף החובה החלה על משרד החוץ כרשות ציבורית לפעול לפרסום הנהלים המשמשים את עבודתו, וחרף בקשות העותרת בפניותיה ובוועדה לענייני ביקורת המדינה, אליה הצטרף גם יו"ר הוועדה לביקורת המדינה – תקנון שירות החוץ לא פורסם לעיון הציבור.

134. סעיף 6 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 קובע את החובה החלה על רשות ציבורית להעמיד לעיון הציבור את הנחיותיה המנהליות, כדלקמן:

"רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור."

135. תקנה 3 לתקנות חופש המידע, התשנ"ט-1999 קובעות בסעיף 3 את אופן פרסום של ההנחיות המנהליות של הרשות, כדלקמן:

"רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות כאמור בסעיף 6(א) לחוק, כפי שיעודכנו מזמן לזמן, במשרד הראשי, וכן במשרדה המחוזיים, אם קיימים, אלא אם כן קבעה הרשות מקומות עיון אחרים שבהם תתאפשר גישה נוחה לציבור; קביעה כאמור תיכלל במידע,

שברשימת הרשויות לפי סעיף 4 לחוק ובדין וחשבון השנתי של הרשות
הציבורית.

136. הלכה היא, כי על הרשות לפרסם את מדיניותה והנחיותיה, כדי שאלה לא יהיו בגדר "תורת
הנסתר". ראו לעניין זה קביעותיו של בית המשפט הנכבד בעניין בג"ץ 7139/02 פריאל עבאס-
בצה נ' שר הפנים, נז(3) 481 (2003), בפסקה 8 לפסק דינו של הנשיא (בדימוס) ברק:

**"למעשה, הוראת סעיף 6 הנ"ל החילה על ההנחיות המינהליות חובת פרסום
בדומה לחובה החלה על פרסומן של תקנות בנות פועל תחיקתי. בכך ביקש
המחוקק להביא לידיעת הציבור את ההנחיות המינהליות שלפיהן רשות
ציבורית פועלת, כך שלא יהיו בגדר "תורת הנסתר" (ראו דברי ההסבר
להצעת חוק חופש המידע, תשנ"ז-1997, בעמ' 400)."**

137. לפיכך, על משרד החוץ לפעול לטובת פרסום תקנון שירות החוץ בהתאם לחובה החלה עליו
מכוח החוק ופסיקת בית המשפט הנכבד, ובהתאם להערות יו"ר הוועדה לביקורת המדינה.

138. כמו כן, מהתשובה שנתקבלה על-ידי המנכ"ל הקודם לפניית העותרת ביום 14.12.2023 (נספח
ע/17 לעתירה), וכן מהתשובות שניתנו על-ידי נציגי משרד החוץ בדיון שהתקיים בוועדה
לביקורת המדינה בנושא, ספק רב האם החלטת המנכ"ל הקודם להעניק למשיבים 8-4
דרכונים דיפלומטיים באופן חריג הועלתה על הכתב ונומקה כנדרש.

139. כידוע, על עובדי ציבור חלה חובה כללית לנמק את החלטותיהם שהתקבלו מתוקף תפקידם
ומתוך הפעלת הסמכות המינהלית שלהם. חובה זו אף מצאה לה מקום בהוראות תקנון
שירות המדינה (להלן: "תקשי"ר), שם נכתב בסעיף 61.221 כי "עובד, שמסמכותו לפי דין או
לפי הוראת הממונים עליו להחליט החלטות מטעם משרדו כלפי חוץ, לרבות משרדים אחרים
(בין אם יש ערר או ערעור על ההחלטה ובין אם אין), ירשום בתיק, בהתאם לסידורים הנהוגים
במשרדו, את הנימוקים שהניעוהו להחליט כפי שהחליט".

140. חובה זו חלה גם בענייננו, מקום שמתקבלת החלטה על-ידי מנכ"ל משרד החוץ לאשר הנפקת
דרכון דיפלומטי מטעמים חריגים בהתאם לתקנון שירות החוץ, ועל פי אמות המידה הקבועות
בו.

141. בית המשפט הנכבד קבע גם הוא כי חלה חובה על רשות מנהלית להעלות את החלטותיה על
הכתב ולנמק אותם כראוי. כך, בעניין בג"ץ 6241/14 התנועה לאיכות השלטון נ' היועץ
המשפטי לממשלה (נבו 5.5.2016) קבע בית המשפט הנכבד כי סדרי מנהל תקינים מחייבים
שהחלטה מנהלית תינתן בכתב (להלן: "עניין התנועה לאיכות השלטון"):

**"אין לחדד, תהליך קבלת ההחלטה של המשיב 1 שלא לפתוח בחקירה
במקרה דנן מעורר קושי מסוים, בהעדר תיעוד כלשהו באשר לדיון
שהתקיים על ידו בעניין זה טרם הגשת העתירה או באשר להחלטה שנתקבלה
בנושא טרם לאותו מועד. כפי שצויין, עצם קיומה של החלטה כזו שתאריך
קבלתה לא צויין, נלמד לראשונה מתגובת הפרקליטות לעתירה, במסגרתה אף
פורטו לראשונה הנימוקים שעמדו ביסוד ההחלטה. בכך יש טעם לפגם ומן
הראוי כי הערה זאת תוטמע בהליך קבלת החלטות מסוג זה בעתיד (על כך
שסדרי מנהל תקינים מחייבים שהחלטה מנהלית, במיוחד בעניין משמעותי,
תינתן בכתב, ראו פסקה 22 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן ופסק דינה של
השופטת א' חיות בבג"ץ 7487/15 ארקיע קווי תעופה ישראלים בע"מ נ'
מנכ"ל משרד ראש הממשלה (25.1.2016))."** (עניין התנועה לאיכות השלטון,
בפסקה 3 לפסק הדין).

142. וראו גם בג"ץ 7487/15 ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ נ' מנכ"ל משרד ראש הממשלה (נבו 25.1.2016), שם נקבע כי ראוי שהחלטת מנכ"ל משרד ממשלתי תועלה על הכתב מבעוד מועד (להלן: "עניין ארקיע"):

"בטרם חתימה נבקש להתייחס להיעדרה של החלטה מינהלית כתובה של מנכ"ל משרד ראש הממשלה. ראוי שהחלטה מינהלית, בפרט החלטה דוגמת זו שלפנינו, תועלה על הכתב מבעוד מועד. אמנם במקרה דנן התשתית העובדתית והמקצועית העומדת בבסיס ההחלטה, כמו גם ההחלטה עצמה והשיקולים שעמדו בבסיסה, הוצגו בפירוט בתגובה מטעם המדינה, וזו נתמכה – בין היתר – בתצהירו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה. אולם כאשר מדובר בהפעלת סמכות מכוח החלטת ממשלה, ובפרט נוכח ההיבטים המורכבים שעמדו על הפרק, היה מקום לכך שההחלטה תינתן בכתב." (עניין ארקיע, בפסקה 22 לפסק דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) פוגלמן).

143. והתייחסה לכך גם כבוד השופטת (כתוארה אז) חיות בפסק דינה בעניין ארקיע, כדלקמן:

"בצד התוצאה שאליה הגענו אני רואה חשיבות להדגיש את האמור בפסקה 22 לחוות-דעתו של חברי. בעניין סדרי מינהל תקינים חייבו כי החלטה מנהלית מן הסוג שקיבל מנכ"ל משרד ראש הממשלה במקרה דנן, תינתן בכתב. במקרה דנן הובא תוכן ההלטה [צ"ל "ההחלטה", הח"מ] בפני בית-המשפט ובפני העותרים על דרך של שילובה בכתובים לראשונה בתגובה שהגישה המדינה בעתירות אלה, והגם שאותה התגובה נתמכה בתצהירו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה – לא זו הדרך. יתרה מכך, במהלך הדיון שהתקיים בפנינו התברר עוד כי אין בנמצא פרוטוקול המתעד את הדיון שהתקיים בפני מנכ"ל משרד ראש הממשלה טרם קבלת אותה ההחלטה. בנסיבות אלה, אין מנוס מן המסקנה כי האופן שבו תועדו הדיון וכן ההחלטה הנ"ל לוקה בחסר ומן הראוי להבטיח כי ליקויים מסוג זה – אף שבמקרה דנן סברנו כי אין בהם כדי להשפיע על התוצאה שאליה הגענו – לא יישנו."

144. על כן, ולאור העובדה שלא הוצגה בדיון בוועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת מיום 19.12.2023, או במענה לפניית העותרת, החלטה כתובה ומנומקת של המנכ"ל הקודם לעניין מתן דרכונים דיפלומטיים למשיבים 4-8, אין לעותרת אלא להסיק כי לא התקבלה בעניינם של המשיבים 4-8 החלטה כתובה ומנומקת כנדרש, ובאופן שמפר את חובתם המנהלית.

145. אי גיבוש של החלטה מנומקת ובכתב של המנכ"ל הקודם בעניינם של המשיבים 4-8 מחזק את החשש לשיקולים זרים ולאי סבירות של ההחלטה, ועל כן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על ביטול ואיסוף הדרכונים הדיפלומטיים שניתנו מכוחה, או לכל הפחות להעבירה לבחינה מחודשת על-ידי וועדת החריגים המקצועית במשרד החוץ.

146. כמו כן, העותרת תבקש כי בית המשפט הנכבד יורה למשיבים 1-3 לפעול לפרסום תקנון שירות החוץ, ובאופן שאף יסייע להגביר את השקיפות וההנגשה של המידע לציבור.

ה. סיכום

147. הנה כי כן, מהאמור לעיל עולה תמונה עגומה במיוחד, לפיה השתמש מנכ"ל משרד החוץ הקודם בסמכויות הנתונות לו מכוח תקנון שירות החוץ על-מנת להעניק דרכונים דיפלומטיים לשורת מקורבים לשר ולמפלגת השלטון.

148. התנהלות המנכ"ל הקודם, אשר פעל בהנחיית השר הקודם, אינה סבירה באופן קיצוני ופוגעת אנושות באמון הציבור ברשויותיו, וכן מעלה חשש לשקילת שיקולים פוליטיים זרים כחלק

מהליך קבלת ההחלטות של המנכ"ל הקודם.

149. העובדה כי המשיבים 1-2 לא פעלו בהתאם לחובתם החוקית ופרסמו את הוראות תקנון שירות החוץ המסדיר את ההליך והתבחינים לקבלת דרכון דיפלומטי, וכן לא נימקו בכתב את החלטותיהם – רק מחזקת חששות כבדים אלו.

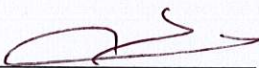
150. במקום בו גם לאחר פניות חוזרות ונשנות של העותרת למשיבים, ואף לאחר שהתקיימו חילופי גברי במשרד החוץ – לא ניתן מענה מספק לטענות אותן מעלה העותרת בעתירה זו באשר להתנהלות המנכ"ל הקודם, שומה כי על בית המשפט הנכבד להתערב.

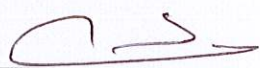
151. אשר על כן, העותרת מתכבדת לבקש מבית משפט נכבד זה ליתן צווים כמבוקש ברישא לעתירה זו, ולעשותם למוחלטים.

152. עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר אורי עדיקא, ראש אגף כספים וכ"א אצל העותרת העותרת.

153. מן הדין ומן הצדק להיעתר לעתירה.

רועם בבלי דביר, עו"ד

תומר נאור, עו"ד
ב"כ העותרת

7 י"ר אליעז שרגא, עו"ד

יום רביעי, 6 במרץ 2024 ;
כ"ו באדר א' התשפ"ד, ירושלים

בית המשפט העליון בירושלים
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 24/

התנועה למען איכות השלטון בישראל ע"ר 580178697

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור
ו/או אריאל ברזילי ו/או רותם בבלי-דביר ו/או אח'

מרחוב יפו 208 ירושלים, ת.ד. 31348, 9131301

טלפון: 02-5000073; פקס: 02-5000076

דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרת

- נגד -

1. שר החוץ
 2. מנכ"ל משרד החוץ
 3. היועצת המשפטית לממשלה
- באמצעות פרקליטות המדינה
רחוב צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011
דוא"ל: hcj-dep@justice.gov.il

4. ישראל גנץ
5. בני ביטון
6. תמיר עידאן
7. שי חג'ג'
8. יאיר נתניהו

המשיבים

תצהיר מטעם העותרת

אני הח"מ אורי עדיקא, מס' זהות 052160504, ראש אגף כספים וכ"א אצל העותרת, מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

אורי עדיקא
חתימת המצהיר

אישור

אני עו"ד רותם בבלי דביר, מ.ר. 84615 מאשרת בזאת כי ביום 6.3.2024, חתם לפני מר אורי עדיקא, מס' זהות 052160504, על הצהרתו דלעיל, לאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, ולאחר שאישר את נכונות הצהרתו.

רותם בבלי דביר, עו"ד
רותם בבלי דביר, עו"ד
מ.ר. 84615

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	העתק כתבתו של גידי וייץ ב"הארץ" מיום 7.12.2023	39
2	העתק הפרק הרלוונטי בעניין החטיבה הקונסולרית מתוך דוח המבקר 50ב	43
3	העתק עמודים 1-3 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	51
4	העתק עמודים 8-9 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	55
5	העתק עמוד 10 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	58
6	העתק עמודים 23-24 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	60
7	העתק עמודים 25-26 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	63
8	העתק עמודים 30-33 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	66
9	העתק עמודים 10-15 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	71
10	העתק עמודים 18-20 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	78
11	העתק עמודים 20-21 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	82
12	העתק עמודים 15-18 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	85
13	העתק עמודים 22-23 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	90
14	העתק עמוד 36 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	93
15	העתק של פניות העותרת מיום 7.12.2023	95
16	העתק של פניות העותרת מיום 13.12.2023	103
17	העתק תשובה מטעם המנכ"ל הקודם לפניות העותרת מיום 14.12.2023	110

מס'	שם הנספח	עמ'
18	העתק פניית העותרת למשיבים 1-3 מיום 21.1.2024	113
19	העתק תשובה מטעם לשכת פרקליט המדינה לפניות העותרת מיום 1.2.2024	118
20	העתק פניית העותרת למשיבים 1-3 מיום 18.2.2024	120
21	העתק תשובה מטעם היועצת המשפטית לממשלה לפניות העותרת מיום 19.2.2024	124
22	העתק תשובה מטעם מר אריה זיני לבקשת חופש מידע של התנועה לחופש המידע מיום 10.1.2024	126
23	העתק עמודים 36-37 לפרוטוקול הדיון בוועדה לביקורת המדינה מיום 19.12.2023	128
24	העתק העמודים הרלוונטיים מתוך תקנון שירות החוץ	131

נספח 1

העתק כתבתו של גידי וייץ ב"הארץ"

מיום 7.12.2023

עמ' 39

חדשות | מדיני ביטחוני

אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו

אנשי המקצוע במשרד החוץ סברו כי המבקשים אינם ראויים לדרכון, אך השר עקף אותם באמצעות מנכ"ל המשרד. עובדי המשרד מחו על התנהלותו של כהן בפני המנכ"ל

גדי וייץ 07 בדצמבר 2023 📌 התראות במייל

שר החוץ אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברים חזקים בליכוד, שיש בכוחם להשפיע על מיקומו ברשימת המפלגה לכנסת - כך נודע ל"הארץ". זאת בניגוד לעמדת אנשי המקצוע במשרדו, שסברו כי המבקשים אינם ראויים לדרכון כזה. כהן הורה להנפיק דרכון דיפלומטי גם לבנו של ראש הממשלה, יאיר נתניהו, אף שאינו עומד בתנאים.

דרכונים דיפלומטיים נועדו להקל על אנשי ממשל לצאת מהארץ ולעבור בין מדינות, תוך עקיפת התקנות החלות על נוסעים מן השורה. בישראל נושאים אותם סמלי השלטון, שרים וחברי כנסת, בעלי תפקידים במערכת הביטחון, ראשי מערכת המשפט ואנשי השירות הדיפלומטי. כאשר מי שאינו נמנה עם אלה מבקש לקבל דרכון כזה, מתכנסת ועדת חריגים המורכבת מאנשי מקצוע בכירים במשרד החוץ כדי להכריע אם קיימים "טעמים מיוחדים" למתן הדרכון, כמו למשל "צורך מדיני או ביטחוני". אם הוועדה אינה מוצאת טעם כזה, רשאי מנכ"ל המשרד להורות בכל זאת להעניק דרכון למי שמקדם, לשיטתו, אינטרסים ישראלים בחו"ל. במקרים של חברי הליכוד סברו אנשי המקצוע כי אין סיבה להנפיק את הדרכונים, אבל המנכ"ל רונן לוי עקף אותם - וציין בכתב כי הוא עושה זאת בהתאם להנחיה מפורשת של השר.

אחד המקורבים שזכו להטבה הוא ראש המועצה האזורית מטה בנימין, ישראל גנץ, שנחשב לשחקן מרכזי בליכוד בשל השפעתו הרבה על חברי המפלגה. בין גנץ לכהן שוררת קרבה מופגנת. שר החוץ שיבח את ראש המועצה על חלקו במשא ומתן הקואליציוני בין הליכוד לציונות הדתית, וגנץ השיב לו בפרגון: "השר כהן פעל למען ההתיישבות בכל תפקידיו והוא ידיד אמת של בנימין". ראש המועצה אף השתתף בפגישה בין כהן לראש העיר ניו יורק אריק אדמס. ועדת החריגים קבעה כי אין הצדקה להנפיק לגנץ דרכון דיפלומטי, אך לוי התערב

לטובתו בחודש מרץ בהנחיית השר. גנץ, ציין המנכ"ל, הוא "ראש דסק חו"ל" של מועצת יש"ע.

בחודש יוני הורה כהן להנפיק דרכון דיפלומטי גם לראש העיר דימונה בני ביטון, איש ליכוד רב-השפעה ש"יכול לחרוץ את גורלו של חבר כנסת", כדברי אדם שמכיר את המנגנון המפלגתי. גם במקרה זה דחה משרד החוץ את בקשתו של ראש העיר, וגם הפעם התערב כהן לטובת חבר המפלגה באמצעות מנכ"ל משרדו. לוי טען כי ביטון ראוי לדרכון בהיותו סגן יו"ר מרכז השלטון המקומי.

ראש המועצה האזורית שדות נגב תמיר עידאן, גם הוא איש הליכוד, ביקש לקבל דרכון דיפלומטי, בטענה שהוא נוסע לחו"ל לעתים קרובות לשם חיזוק הקשרים בין ישראל למדינות אחרות בתחום החקלאות. בשלהי חודש יוני כהן שוב נרתם לסייע, אך הפעם עוררה התערבותו תרעומת מצד פקידיים בכירים במשרד, שקבלו בפני המנכ"ל לוי על החלוקה הסיטונית של דרכונים. עידאן, אגב, הודיע באחרונה על "התפטרותו" מהליכוד, במחאה על יחסה של הממשלה לתושבי הדרום בימי המלחמה.

כהן, עידאן ודמות בולטת נוספת בליכוד, ראש מועצת מרחבים שי חג'ג', השיקו השנה מיזם ללימודי דיפלומטיה לבני נוער. תמונות משותפות שלהם, שהחצינו את הקרבה של כהן לאנשי המפתח במפלגה, נשלחו לכלי התקשורת והופצו ברשתות החברתיות. חג'ג', שתואר כאחד מגדולי הפוקדים לליכוד בדרום לצד ביטון ועידאן, קיבל אף הוא דרכון דיפלומטי בזכות כהן: לפי מידע שהגיע לידי "הארץ", לראש המועצה ניתן דרכון כזה בתקופת כהונתו הקצרה של ישראל כץ כשר החוץ, בהנחיית מנכ"ל המשרד לשעבר יובל רותם. אלא שתוקף הדרכון פקע ולא היתה כוונה לחדשו. השר והמנכ"ל נכנסו לתמונה בחודש מרץ, ולבסוף הוחלט להאריך את תוקף הדרכון בשלוש שנים, ולשלול מראש את ההטבה מראש המועצה הבא.

כהן, שהגיע למקום השני בבחירות המקדימות האחרונות בליכוד, נחשב למי שעושה מאמצים יוצאי דופן להתחבב על חברי המפלגה, בוודאי בהתחשב בתפקידו. "הרבה שנים לא ראיתי שר שמשליך כך את יהבו על המתפקדים", אמר ל"הארץ" אדם שהתוודע לכהן בתפקידיו הקודמים, כשר המודיעין וכשר הכלכלה.

כהן ולוי ביקשו להנפיק בחודש ינואר דרכון דיפלומטי גם לנתניהו הבן, אף שלפי תקנון משרד החוץ ילדיו של ראש הממשלה זכאים לדרכון דיפלומטי רק עד הגיעם לגיל 18. הנימוק להחלטה היה העובדה שנתניהו מאובטח בידי אנשי שב"כ, הנושאים דרכונים כאלה מתוקף תפקידם. לא ייתכן, קבע המנכ"ל, שהאישיות המאובטחת תיאלץ להיפרד מהמאבטחים במעברי הגבול.

אדם המתמצא בנעשה בשירות החוץ אמר על ההנחיות בעניין הדרכונים הדיפלומטיים: "זה מדיף ריח רע במיוחד. יש כאן שימוש בוטה של שר החוץ במשאבי המדינה לשם חלוקת ג'סטות למי שישפיעו על עתידו הפוליטי. כהן פעל בניגוד עניינים בוטה, והיועצת המשפטית לממשלה צריכה להיכנס לעובי הקורה".

מטעם כהן נמסר בתגובה: "שר החוץ לא מורה על הנפקת דרכונים. בקשות שמוגשות נבחנות ומאושרות בהתאם לנוהלי המשרד".

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

 אלי כהן הליכוד משרד החוץ

נספח 2

העתק הפרק הרלוונטי בעניין
החטיבה הקונסולרית מתוך דוח
המבקר 50ב

עמ' 43

ואף לא הכין תכנית ארגונית כוללת המבוססת על ניתוח הצרכים והגדרת תפקידים. תפקידי השליחים בתחום ההסברה, התרבות והאקדמיה לא הוגדרו בצורה ברורה, והדבר פגע בתיאום בין השליחים בנציגויות בארה"ב.

החטיבה הקונסולרית

החטיבה הקונסולרית במשרד החוץ (להלן - החטיבה) מנחה את נציגויות ישראל בחו"ל בעניינים קונסולריים, משמשת למשרדי הממשלה זרוע לביצוע פעולות בחו"ל באמצעות הנציגויות, ומטפלת בבעיות של אזרחים ישראלים השוהים בחו"ל. החטיבה מקיימת קשרים עם הנציגויות הזרות בארץ בכל הנוגע לאינטרסים של אזרחי מדינותיהן השוהים בארץ ולעניינים קונסולריים. עוד היא עוסקת בהנפקת דרכונים רשמיים: דרכונים דיפלומטיים ודרכוני שירות. בשנת 1998 הסתכמה ההוצאה של החטיבה בכ- 506,800 ש"ח, רובה לרכישת ציוד לנציגויות. באותה שנה היו לישראל יותר מ-100 נציגויות בחו"ל שהיה אפשר לקבל בהן שירותים קונסולריים. ההכנסה מממן שירותים קונסולריים בהן הסתכמה בכ- 18,385,000 ש"ח.

בחודשים אוקטובר-נובמבר 1999 עשה משרד מבקר המדינה ביקורת בחטיבה. נבדקו נושאי כוח אדם והדרכה, דרכונים רשמיים ופעולות משפטיות ונוטריוניות.

כוח אדם

1. החטיבה כפופה לאגף משפט שבהנהלת משרד החוץ (להלן - המשרד) ובעניינים מסוימים לסמנכ"ל למינהל. בחטיבה ארבע מחלקות, והועסקו בה במועד הביקורת 20 עובדים: מנהל החטיבה; שמונה עובדים במחלקה המרחבית; שישה במחלקת דרכונים ואשרות רשמיות (להלן - מחלקת דרכונים); שלושה במחלקת הדרכה ומחשוב; ושניים במחלקה לישראלים בחו"ל, שהוקמה בתחילת 1999 בעקבות ריבוי הישראלים שהזדקקו לעזרת הנציגויות.

הנציגויות נותנות מגוון רחב של שירותים קונסולריים לציבור: טיפול בדרכונים ובאשרות, אימותים נוטריוניים, אישור תצהירים, פעולות שונות הנוגעות לשירות הביטחון, טיפול באסירים ועצירים ישראלים ועוד. בשנים האחרונות גדל מאוד היקף הפעילות הקונסולרית בחלק מהנציגויות:

הנציגויות במדינות חבר העמים ומזרח אירופה מתמודדות, מאז חידוש היחסים עם מדינות אלה, עם פניות רבות של תושביהן; בארצות אסיה גדל מספר הישראלים הפונים לקונסוליות לקבלת שירותים; בכמה ממדינות אסיה, אירופה ואפריקה גדל מספר הבקשות לאשרות עבודה וביקור בארץ.

בתחילת 1994 מינה מנכ"ל המשרד ועדה לבדיקת נושא קידום השירות הקונסולרי במשרד (להלן - הוועדה). הוועדה הגישה את המלצותיה באמצע אותה שנה, ואלה העיקריות בהן: לשלוח לנציגויות מסוימות שליח מנוסה בעבודה הקונסולרית; לחזק את הכרתם של הנציגים הקונסולריים בחו"ל בחשיבות ההקפדה על ביצוע החוקים, התקנות וההוראות הנוגעים למתן השירותים הנוטריוניים ורישום הפעולות הקונסולריות; להעלות את רמתם המקצועית של העובדים בשירות הקונסולרי ולעדכן אותם באמצעות קורסים; לקיים סיורים של עובדי החטיבה

בנציגויות לצורך פיקוח (להלן - ביקורי מטה) והדרכה. כן ניתנו המלצות שונות בעניין מחשוב ואמצעים טכניים.

הגידול בהיקף הפעולות הקונסולריות ברוב הנציגויות לא לווה בגידול מתאים בכוח האדם המקצועי. רק בעשר נציגויות נמצאים שליחים (13 במספר) שתפקידם הייעודי הוא הטיפול הקונסולרי (להלן - שליחים ייעודיים). במרבית הנציגויות הטיפול בנושאים הקונסולריים נעשה בידי השליח המדני השני או בידי קצין המינהלה או אף בידי קצין הביטחון; כל זאת נוסף על תפקידיהם העיקריים. עוד מועסקים בנציגויות בעניינים הקונסולריים עובדים מקומיים, ישראלים וזרים, הכפופים לשליח.

מהבדיקה עלה, כי המינויים לתפקידים הקונסולריים בארץ ובחו"ל אינם נעשים בהתייעצות עם החטיבה. עוד עלה, כי לא כל השליחים הייעודיים הוכשרו לעסוק בתחום הקונסולרי. רק אחד מ-13 השליחים הייעודיים עבד בעבר בחטיבה ויש לו ניסיון בתחום. יתר השליחים מונו לתפקידם בלא שהיה להם ניסיון מקצועי בתחום הקונסולרי; שישה מהם שירתו בעבר כקציני מינהלה בנציגויות שבהן היה התפקיד משולב בתפקיד הקונסולרי, אך לשישה שליחים שמכונים בפרט, מוסקבה, ניו יורק, רבת עמון, ניו דלהי וקייב לא היה ניסיון בתחום רגיש זה. הביקורת העלתה כי אף שלמכרז הפנימי לתפקיד השליח הקונסולרי בפרט (שהתפנה בדצמבר 1999) ניגשה בין היתר עובדת בכירה וותיקה בחטיבה, מונה לתפקיד עובד שאין לו ניסיון או ידע בתחום הקונסולרי.

2. החטיבה מקיימת פעם בשנה קורס הדרכה של שבועיים, המיועד לשליחים ייעודיים ולשליחים היוצאים לתפקיד משולב של קצין מינהלה וקונסול לעניינים קונסולריים. לשליחים שמונו לתפקידים אלה לאחר קיום הקורס, ולנשות שליחים שיועסקו בנציגויות בתפקידים קונסולריים כעובדות מקומיות ישראליות, מתקיים קורס מרוכז של שלושה-ארבעה ימים.

חלק גדול מהעבודה הקונסולרית בנציגויות נעשה בידי עובדים מקומיים, ישראלים וזרים. עובדים אלו אינם משתתפים בקורסים, והממונה על הטיפול הקונסולרי בנציגות אמור להדריך אותם. בקונסוליה בניו יורק עמד להתקיים ב-1999 קורס להדרכת עובדים מקומיים חדשים במדור הקונסולרי, אולם הוא בוטל. מדוחות על ביקורים של עובדי החטיבה בנציגויות (ראו להלן) עולה כי בחלק מהן ממונים על המדור הקונסולרי עובדים מקומיים שניתנו להם רק ימי הדרכה אחדים; לחלקם לא היה ידע מספק בנוגע לעניינים הקונסולריים ולשימוש במערכת הקונסולרית הממוחשבת. מנהל מחלקת תביעות שבאגף משפט במשרד טען בתשובתו כי "סגל משרד החוץ המטפל במטלות הקונסולריות בחו"ל הינו חסר רקע משפטי וזיכוי במגוון סמכויות נוטריוניות אינו פותר את בעיית היסוד שהיא הכשרה מאולתרת בתחום יחודי זה".

ביקורי מטה

בחמש השנים האחרונות הותקנו במרבית הנציגויות ברחבי העולם מערכות קונסולריות ממוחשבות. לצורך כך נשלחו עובדות מחלקת ההדרכה והמחשוב של החטיבה לנציגויות מסוימות. במסגרת זו הן קיימו גם ביקורי מטה (על פי המלצת הוועדה מ-1994), בדקו את הפעולות הקונסולריות והדריכו את העובדים.

מרבית ביקורי המטה התקיימו בנציגויות קטנות, שבהן הותקנה המערכת בשנים 1998-1999. לא התקיימו ביקורי מטה בנציגויות הגדולות כמו הקונסוליה בניו יורק, והשגרירויות בבון, בפרט, ברומא, ובטוקיו, ובנציגויות שהחטיבה הגדירה את פעילותן הקונסולרית "בעייתית".

בביקורי המטה עלו כאמור ממצאים בנוגע להכשרה והדרכה של כוח האדם בנציגויות וכן בנוגע לנושאים אחרים שהטיפול בהם בנציגויות היה לקוי (ראו להלן). חשיבותם הרבה של ביקורי

המטה באה לידי ביטוי בדוחות המקיפים שהוגשו ובשיפור השירות הקונסולרי במקומות שבהם נמצאו ליקויים. מן הראוי היה שהמשרד יקיים ביקורי מטה גם בנציגויות הגדולות ובנציגויות המוגדרות בעייתיות.

פעולות משפטיות ונוטריוניות

1. לנציגים הקונסולריים בחו"ל יש סמכויות רבות: מתן אשרות; סמכויות ביצוע על פי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952, ותקנותיו; סמכויות "פוקד" לעניין ביצוע חוק שירות הביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986; כמו כן נותן הנציג הקונסולרי שירותים לגופים משפטיים בארץ: סיוע לאסירים ועצירים ישראלים באותה מדינה, סיוע לישראלים במצוקה, עניינים הקשורים לירושות ועיזבונות, הסגרה וגירוש ועוד. לפי חוק הנוטריונים, התשל"ו-1976, מוסמכים נציגים דיפלומטיים ונציגים קונסולריים של ישראל להשתמש בחו"ל בסמכויות הניתנות לנוטריון. לפי פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, מוסמכים נציגים מסוימים לאשר תעודות ישראליות וזרות, לאשר חוות דעת מומחה או תעודת רופא שניתנה מחוץ לישראל, לאמת חתימות עדים על מסמכים בכתב שנערכו בחו"ל ועוד. בארץ ניתנות סמכויות אלו לנוטריונים שהם בעלי השכלה משפטית ובעלי ותק כעורכי דין.

2. חלק מהפעולות שמוסמכים לבצע הנציגים הדיפלומטיים והקונסולריים, כגון אימות חתימות וקבלת תצהיר ואישורו, הן מורכבות ורגישות. על הנציג לסרב לבצע פעולה נוטריונית שחוקי ארץ הכהונה אינם מתירים לו לבצע - ולשם כך עליו להכיר את חוקי ארץ הכהונה; עליו לסרב לבצע פעולה נוטריונית כאשר תוכנו של המסמך או פרט בו נראה כוזב; לפני אישור פעולה על הנציג לברר את כשרותו המשפטית של הניצב לפניו ואם הוא פועל מרצונו החופשי ובהבנה מלאה של משמעות הפעולה ועוד. עוד בדוח הוועדה מ-1994 נאמר כי בביצוע הפעולות הנוטריוניות אין מקפידות כל הנציגויות על אימות זהותו של המבקש בידי הנציג עצמו, על אימות החתימה בפני הקונסול ועל רישום הפעולות הנוטריוניות בספר מיוחד כנדרש.

גם בביקורת נמצא כי לעתים נעשות בנציגויות פעולות בידי עובדים מקומיים שאינם מוסמכים על פי החוק לעשותן. בשל אילוצי עבודה, פעמים רבות מחתימים עובדים מקומיים את החותם, ורק אחר כך, ושלא בנוכחות החותם, מאשר הקונסול בחתימתו את אימות החתימה. הליך זה, הנעשה כדבר שבשגרה, נוגד את דרישות החוק.

בתשובתו למשרד מבקר המדינה ענה מנהל מחלקת תביעות במשרד כי עקב חשיבות הנושא ורגישותו, שולחות החטיבה ומחלקת התביעות לנציגויות חוזרים המבהירים כי מתן התצהירים ואימותי החתימה חייבים להיעשות לפני ראש המדור הקונסולרי או נציג דיפלומטי או קונסולרי אחר שהוסמך לכך. לדברי מנהל החטיבה ומנהלת מחלקת דרכונים, הנציגים הרשמיים של המדינה אינם יכולים תמיד לבצע פעולות נוטריוניות בגלל אילוצי כוח אדם ומקום, ולכן ראוי להקטין את מספר מבקשי השירותים האמורים מהנציגות, בעיקר בנציגויות עמוסות במיוחד. זאת, למשל, על ידי הפניית המבקשים שירותי אימות ומתן תצהירים אל נוטריון ציבורי בארץ הכהונה, ולאמת בנציגות רק את חתימתו; כן אפשר ליישם את התקנות לביצוע אמנת האג (ביטול אימות מסמכי חוץ ציבוריים), התשל"ז-1977, שלפיהן אין צורך לאשר בנציגויות של המדינות החתומות על האמנה את תעודות הציבור המיועדות להצגה בישראל.

3. החטיבה הקונסולרית מספקת גם שירותים נוטריוניים חנים במשרדיה בירושלים. קבלת הקהל נעשית דרך חלון קטן במסדרון שבו נמצאים חדרי העובדים בחטיבה. תנאים אלה אינם מאפשרים פרטיות למבקש השירותים, וגם אינם מאפשרים אבטחת מידע כיאות. כבר ב-1992 נמסרו לסמנכ"ל למינהל המלצות לשיפור השירות לציבור בחטיבה הקונסולרית: הקצאת חדר

המתנה מתאים ודאגה לפרטיות מרבית לקהל. הוועדה אימצה המלצות אלו, אך עד מועד סיום הביקורת הן לא יושמו.

דרכונים רשמיים

1. מדינת ישראל, באמצעות המשרד, מנפקת שני סוגי דרכונים רשמיים: דרכון דיפלומטי, המעיד על מעמדו הדיפלומטי של נושא; ודרכון שירות, המעיד על מעמדו הרשמי של נושא שאינו דיפלומטי. השימוש בדרכונים אלה הוא נוהג בין-לאומי, והמשרד נותן אותם לשליחיו, לשליחי משרדי הממשלה ומוסדות ציבוריים וכן לשליחי גופים ישראלים לחו"ל. סמכות המשרד להנפיק דרכונים רשמיים איננה מעוגנת בחוק או בתקנות, שלא כהנפקת דרכונים לאומיים, המעוגנת בחקיקה ראשית ובתקנות.

לנושאי דרכונים רשמיים המשרתים דרך קבע בחו"ל יש, בתוקף היותם מואמנים למדינת השירות, זכויות כגון חסינות משיפוט וזכויות בתחום הפטור ממסים. לדברי מנהל מחלקת תביעות במשרד, לנושאי דרכונים רשמיים אחרים אין זכויות אלא כפונקציה של התפקיד שהם ממלאים בזמן נשיאת הדרכון. הדרכון מקנה לנושא בעיקר מעמד יוקרתי, ויש בו להקל על נושא במגעיו עם שלטונות המדינה שבה הוא שוהה (פקידים במעברי גבול, המשטרה וכו'). הביקורת העלתה, כי הענקת דרכונים רשמיים לממלאי תפקידים כמו פקידי ממשלה, פקידי ציבור ומאבטחים, מקנה להם בארצות מסוימות מעמד מיוחד, שלא באופן רשמי, אף אם לא חסינות כפי שניתנת לדיפלומטים שהואמנו בארץ השירות.

בתקנון שירות החוץ - עניינים קונסולריים (להלן - התקנון), העוסק גם בדרכונים רשמיים, נקבע כי הסמכות לנפק דרכון דיפלומטי ודרכון שירות היא בידי המשרד בלבד. בתקנון גם הוראות בעניינים שונים, כגון משך תוקפו של דרכון רשמי, שינויים ותוספות בדרכון, איבוד דרכון וביטול דרכונים רשמיים בתום שירות. על הדרכון הרשמי שמנפיק המשרד חותם הסמנכ"ל למינהל, ובהעדרו סמנכ"ל אחר.

2. אין בתקנון הנחיות בנוגע לזכאים לקבל דרכון רשמי, ולבעל הסמכות להחליט על מתן דרכון רשמי, ואף לא הובהרו זכויותיו וחובותיו של המחזיק בדרכון כזה. התקנון אינו קובע סנקציות נגד המשתמש לרעה בדרכון רשמי, כפי שנקבעו בחוק נגד המשתמש לרעה בדרכון לאומי. למעשה, דרכונים רשמיים מונפקים בידי החטיבה לפי רשימה של ממלאי תפקידים, אשר הוכנה לפני שנים רבות. למשרד מבקר המדינה לא הוסבר מתי הוכנה הרשימה, מי קבע אותה ובידי מי הסמכות להוסיף או לגרוע ממנה. גם לא נמצא כי המשרד דן בכך בשנים האחרונות.

3. לפי נתוני החטיבה, בנובמבר 1999 היו בידי אנשים שונים יותר מ-19,500 דרכונים רשמיים שהונפקו בידי המשרד מאז 1989, המועד שבו הוחל בהפעלת המערכת הממוחשבת של החטיבה. מרבית הדרכונים הרשמיים מונפקים לשליחי המשרד, לעובדיו ולעובדי הגופים הביטחוניים. כן מונפקים דרכונים רשמיים לשליחי הבונדס, הסוכנות היהודית, קרן היסוד, משרדי ממשלה שונים ועוד. (א) על פי הרשימה, חלק ניכר מהזכאים לקבל דרכון רשמי - הם ובני משפחותיהם - זכאים להשתמש בו גם בנסיעותיהם הפרטיות, ולחלקם ניתן דרכון רשמי לכל החיים. לא נמצא כי המשרד שקל את המשמעות של הענקת דרכון רשמי לנסיעות פרטיות וכן של הענקתו לכל החיים. כך, לדוגמה, זכאים עובדי המשרד מדרג יועץ ומעלה ובני משפחותיהם לדרכון דיפלומטי לכל חייהם. ההגבלה היחידה על השימוש בדרכון היא כי הנסיעה איננה קשורה לעסקים ולצורכי רווחים. עובדים אלה נושאי דרכונים דיפלומטיים גם כשהם יוצאים לחופשה ללא משכורת, ואין

למשרד כל דרך לוודא כי אינם משתמשים בדרכון לצורכי עסקים פרטיים, אף אם העובד מצהיר לפני יציאתו לחופשה כי במהלכה יעסוק ב"ענייני עסקים". לא תמיד מקפידים העובדים היוצאים לחופשה כי תיאור משרתם יעודכן בדרכונם הדיפלומטי, והם ממשיכים לשאת דרכון בו תואר תפקיד שאין הם ממלאים עוד. בתשובתו ענה המשרד כי הפיקוח על שימוש בדרכון רשמי הוגבר בשנים האחרונות, אך אי אפשר למנוע לחלוטין את השימוש בדרכון רשמי בנסיעה לצורכי עסקים.

(ב) לא תמיד מבטלת החטיבה דרכונים רשמיים של שליחים שסיימו את תפקידם, ודרכונים רשמיים שניתנו לנסיעה מסוימת או לצורך מילוי תפקיד מסוים. מרבית מקבלי הדרכונים אינם מחזירים אותם לחטיבה בתום השימוש שלו נועדו, אף כי קיימת הנחיה של החטיבה כי החוזרים משירות בחו"ל יפנו למחלקת הדרכונים לביטול דרכוניהם טרם פנייתם למכס לשחרור מטענם. לאחרונה, כפי שעולה מתשובת החטיבה למשרד מבקר המדינה, ביקשה החטיבה להקפיד לקיים הנחיה זו. אולם נמצא כי דרכונים רבים לא בוטלו לאחר סיום התפקיד של נושאייהם. זאת ועוד, בעבר נדרש העובד להפקיד את הדרכון הלאומי שלו בעת קבלת דרכון רשמי, כדי שלא יהיו בידיו שני דרכונים. בבקורת נמצא כי מחלקת הדרכונים אינה דורשת זאת עוד.

בבדיקה נמצא כי ל-450 בעלי דרכונים רשמיים יש יותר מדרכון רשמי אחד, ולחלק קטן מהם אף שלושה או ארבעה דרכונים כאלה. חלק מבעלי דרכונים אלו הם עובדי המשרד המקבלים דרכון דיפלומטי בתוקף היותם עובדי המשרד. יש שלקראת נסיעתם לשליחות ארוכה בחו"ל קיבלו עובדי המשרד דרכון דיפלומטי נוסף שבו מצוין תוארם החדש, ודרכונם הקודם לא בוטל. אחרים הם בעלי תפקידים שמסיבות שונות הונפקו להם שני דרכונים רשמיים ואף יותר. הדרכונים הנוספים לא הופקדו במשרד ונשארו בידיהם. לא נמצא כי להחלטה להעניק כמה דרכונים רשמיים לשליח אחד קדם דיון במשרד. בתשובתו למשרד מבקר המדינה ענה המשרד כי לעתים ניתן יותר מדרכון אחד בשל צרכים הקשורים לתפקיד; כן ציין המשרד כי יעשה מאמץ למנוע כפילויות בדרכונים רשמיים.

(ג) רשימת האישים הזכאים לדרכון רשמי לא נעשתה על פי אמת מידה ברורה ושיטתית והיא כוללת נושאי תפקידים שלא ברורה ההנמקה להכללתם ברשימה. בין אלה, שלישים ומזכירים מדיניים של נשיא המדינה ושל ראש הממשלה הזכאים לדרכון דיפלומטי, ומסיבה לא ברורה גם רעיותיהם של השלישים והמזכירים המדיניים המצטרפות לנסיעה. לא ברורה הסיבה להענקת דרכוני שירות לחברי הנהלת הסוכנות היהודית, לחברי הנהלת ההסתדרות הציונית ולרעיותיהם המצטרפות אליהם.

(ד) משני סעיפים ברשימה עולה כי הנהלת המשרד יכולה להעניק דרכון דיפלומטי ל"עובדי משרדי ממשלה או אחרים היוצאים בשליחות ממלכתית או מטעם משרד החוץ, המחייבת דרכון דיפלומטי ובאישור הסמנכ"ל למינהל", וכן דרכון שירות ל"אנשים היוצאים בשליחות מיוחדת אשר לדעת הנהלת משרד החוץ מחייבת דרכון שירות". סעיפים אלה מאפשרים להנהלת המשרד להפעיל שיקול דעת רחב ביותר בנוגע להענקת דרכון רשמי.

(ה) בבדיקה אקראית של בקשות לקבלת דרכון רשמי נמצאו כמה בקשות, שאושרו, של אנשים שעל פי הרשימה אינם זכאים לכך לכאורה: ב-1999 ניתנו דרכונים רשמיים לשלושה אדמו"רים. לדברי הסמנכ"ל למינהל התקבלה הוראה בעל פה מלשכת שר החוץ להנפיק דרכונים אלה.

(ו) לכמה עובדים במשרדי ממשלה שיש להם קשרי עבודה עם משרד החוץ ניתנו דרכונים דיפלומטיים, ביניהם: הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר ויו"ר הוועדה הבין-משרדית לשכר ולתנאי שירות בחו"ל, האחראי לקבלת החלטות שיש להן חשיבות רבה לשירות החוץ ולעובדיו; סגן בכיר לחשב הכללי במשרד האוצר, רפרנט למשרד החוץ; סגן נציב

שירות המדינה; מנהלת מחלקה בנציבות שירות המדינה שהיא הרפרנטית של הנציבות למשרד. בתשובתו טען המשרד כי הוא "נוהג להעניק דרכונים רשמיים לנציגי משרדים אחרים המכהנים בתוקף תפקידם מול משרד החוץ בנושאים הנוגעים לעבודת המשרד ולתנאי השירות שלו". כן הוסיף כי נושאי תפקידים אלו ערכו ביקורים בנציגויות ישראל בחו"ל בלוויית נציג המשרד.

(ז) תפקיד נציב שירות המדינה הוסף בכתב יד לרשימת הזכאים לדרכון דיפלומטי. מבירורים במשרד עולה כי בעת כהונתו של נציב שירות המדינה בשנים 1987-1992 הוא היה חבר בוועדה לעניין תהליך השלום, ועל כן ניתן לו דרכון דיפלומטי. לא הובהרה הסיבה לזכאותו של הנציב לדרכון דיפלומטי לאחר שנים אלה.

(ח) נוסף על רשימת ממלאי התפקידים הזכאים לקבלת דרכונים רשמיים, יש קבוצות של ממלאי תפקידים שמונפקים להם כדבר בשגרה דרכונים רשמיים, בלא שהדבר נדון ובלי שנקבעו הכללים לזכאותם. ביניהם: כל פמליית נשיא המדינה, הכוללת את העוזרים והמזכירות הנלווים אליו; פמליית ראש הממשלה, הכוללת את כל הנלווים - יועצים, רופא, צלם, מקליט, מזכירות - וקבוצות נוספות של ממלאי תפקידים. נמצא כי דרכוניהם הרשמיים של כמה עובדי משרד ראש הממשלה לא הוחזרו למשרד ולא בוטלו על אף שסיימו את תפקידם. בתשובתו טען המשרד כי יש בעיית משמעת והמשרד מנסה להתגבר עליה "ברצון טוב".

(ט) על פי הרשימה, זכאים שרים לדרכון דיפלומטי עד שנה מיום סיום תפקידם. נמצא, כי בינואר 1999 ניתנו דרכונים דיפלומטיים לשר לשעבר ולרעייתו אף שעברו שנים רבות ממועד סיום תפקידו של השר. גם לשר לשעבר אחר ניתן דרכון דיפלומטי ביולי 1998 אף שעברו שנים ממועד סיום תפקידו. בתשובתו מסר המשרד כי הדרכון הדיפלומטי ניתן לאחד מן השרים לשעבר בתוקף תפקידו באותה עת, אף שתפקיד זה אינו רשום ברשימת הזכאים, וכי "ידאג להכניסו לרשימה".

(י) נמצא, כי ניתנו דרכונים רשמיים לילדי שליחים הנלווים להוריהם בשליחות, אף כי אינם קטינים, כנדרש על פי הרשימה.

(יא) המשרד נותן דרכוני שירות לשליחים של הסוכנות היהודית בארצות השונות, וכן לפקידים שלה בארץ: היועץ המשפטי של הסוכנות, אנשי כספים, מבקר הסוכנות ועוד, אף כי הדבר לא נדון בהנהלת המשרד ולא ברור מדוע יש בו צורך. המשרד טען בתשובתו כי הסיכום עם הסוכנות על מתן דרכוני שירות נעשה בתקופת הקמת המשרד.

בעקבות הביקורת הודיע הסמנכ"ל למינהל בדצמבר 1999 כי בזמן הקרוב יתקיים דיון בראשות מנכ"ל משרד החוץ והיועץ המשפטי בנושאים שעלו במהלך הביקורת.

מהממצאים עולה כי דרושה בחינה מחודשת של דרך מינוי השליחים לתפקידים קונסולריים ושל הכשרת העובדים המקומיים בנציגויות בתחום זה; עוד עולה כי יש צורך בהקפדה רבה יותר של הנציגויות על מילוי התקנות וההוראות בתחום הפעולות הנוטריוניות.

הביקורת העלתה כי ניתנו דרכונים רשמיים על סמך רשימה של ממלאי תפקידים שהוכנה לפני שנים רבות בלא שהובהר מי קבע את הרשימה, מה הן אמות המידה הראויות לקביעת הרשימה, ובידי מי הסמכות להוסיף ולגרוע ממנה. הונפקו דרכונים רשמיים לשליחים של גופים שונים מסיבות לא ברורות, ולאנשים שלא היו זכאים לכך; לא תמיד בוטלו דרכונים רשמיים לאחר סיום התפקיד של נושאייהם, ולעובדים רבים ניתן יותר מדרכון אחד. לדעת משרד מבקר המדינה, יש להסדיר את ההוראות בדבר הנפקת דרכונים רשמיים, חובותיהם וזכויותיהם של נושאי דרכונים אלו ורשימת הזכאים לשאתם.

נספח 3

**העתק עמודים 1-3 לפרוטוקול הדיון
בוועדה לביקורת המדינה מיום**

19.12.2023

עמ' 51

הכנסת העשרים וחמש מושב שני

**פרוטוקול מס' 79
מישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה
יום שלישי, ז' בטבת התשפ"ד (19 בדצמבר 2023), שעה 10:04**

סדר היום:

נוהל הנפקת דרכונים רשמיים על ידי המחלקה הקונסולרית - דוח שנתי 2023 בנושא : החטיבה הקונסולרית

נכחו:

חברי הוועדה:

מיקי לוי – היו"ר

חברי הכנסת:

ולדימיר בליאק
יוראי להב הרצנו
יסמין סאקס פרידמן
מטי צרפתי הרכבי
נאור שירי

מוזמנים:

יובל חיו	–	מנהל חטיבה, משרד מבקר המדינה
יוסי דיין	–	משנה למנכ"ל, משרד החוץ
עידית בשן	–	סמנכ"ל למנהל ולארגון, משרד החוץ
דוד גולדפרב	–	יועמ"ש, משרד החוץ
אורלי אלמגור לוטן	–	מרכז המחקר והמידע של הכנסת
ד"ר נלי כפיר	–	מרכז המחקר והמידע של הכנסת
תומר נאור	–	ראש האגף המשפטי, התנועה למען איכות השלטון בישראל

ייעוץ משפטי:

תומר רוזנר

מנהלת הוועדה:

פלוריאנה הלמן לוין

רישום פרלמנטרי:

אופיר עובדיה, חבר תרגומים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

נוהל הנפקת דרכונים רשמיים על ידי המחלקה הקונסולרית - דוח שנתי 2023 בנושא : החטיבה הקונסולרית**היו"ר מיקי לוי :**

בוקר טוב, תודה רבה לכל מי שהגיע, תודה רבה לאנשי משרד החוץ וחברי הכנסת, היום יום שלישי ז' בטבת, אני מתכבד לפתוח את הישיבה של הוועדה לביקורת המדינה בנושא נוהל הנפקת דרכונים רשמיים על ידי המחלקה הקונסולרית דוח שנתי 2023 בנושא החטיבה הקונסולרית שערך מבקר המדינה.

לאחרונה, נחשף בתקשורת כי משרד החוץ הנפיק דרכונים דיפלומטיים עבור אנשים שאינם על פי תפיסת הבנתינו רשאים לקבל דרכון דיפלומטי, עבור פעילי ליכוד, עבור בניו של ראש הממשלה, על פי הפרסומים ולמרות דחייה של הוועדה המוסמכת לאשר בקשות מהסוג הזה במשרד החוץ.

לבקשת שר החוץ ואישור מנכ"ל המשרד אושרו באופן חריג דרכונים למספר אישים, למשל לראש מועצה אזורית מטה בנימין ישראל גנץ, למשל לראש עיריית דימונה מר בני ביטון ולראש מטה שדות נגב תמיר עדיאן, כולם חברי מרכז ליכוד, אני מקווה שזה לא רק זה.

אני רוצה להודות למשרד החוץ אשר לבקשת הכנסת, הוועדה ומחלקת המחקר והמידע של הכנסת העבירו לנו לקראת הדיון מענה לשאלות שנשאלו ויהוו בסיס לדיון היום.

כמו כן, ביקשנו לקבל את תקנון משרד החוץ המתייחס לנושא וגם אותו קיבלנו טרם הדיון ועל כך אני רוצה להודות לכם, תודה רבה.

על בסיס חומרים אלו הכין הממ"מ סקירה המשמשת כחומר רקע לדיון וחוקרת הממ"מ תציג לנו כאן את הממצאים.

דוח מבקר המדינה האחרון אשר עוסק בנושא המחלקה הקונסולרית גם הוא נערך, אמנם בשנת 2000 אבל הוועדה לביקורת המדינה אינה מתייחסת לתאריכים, מחובתה או על פי הכללים הנהוגים אפשר לדון בכל דוח מבלי להתחשב בזמן.

אבקש מנציגי משרד מבקר המדינה להציג בקצרה את ממצאיו, נרצה לשמוע כאן מה עלה בגורל הביקורת שהועלתה דאז ביחס לעדכון כל פרקי תקנון משרד החוץ בנושאים קונסולריים ואילו הליכים זורזו או בוצעו.

המחלקה לא ניהלה דאז רשימה מרוכזת של בעלי הדרכונים הרשמיים, עובדה זו הקשתה על מעקב אחר הדרכונים שיצאו, על המשרד היה לעדכן באופן שוטף את הרשימות, אני מאוד מקווה כי נשמע כי אכן הרשימה היום מעודכנת ומופיעים בה כל נושאי הדרכונים הדיפלומטיים ודרכוני השירות.

שאלות עליהן אבקש ממשרד החוץ להתייחס כאמור, שאלה ראשונה, הנהלים המסדירים את מתן הדרכונים הרשמיים והשימוש בהם, הקריטריונים לקבלת דרכון רשמי והאם יש הסדרה של אפשרות לקבל דרכון רשמי מעבר לקבוע בקריטריון, דהיינו מי רשאי לקבל ואם כן, מי אלו האנשים שקיבלו דרכונים רשמיים בהליך מיוחד, אני מקווה שהגעתם עם הרשימה.

האם ישנו מספר מחזיקי דרכונים רשמיים?

האם מתבצע מעקב אחרי החזרה וביטול דרכונים רשמיים בסיום הכהונה?

מהיכרות אישית, לפחות אני מקווה שזה גם נוהל כלפי השאר, כשסיימתי את תפקידי כנציג משטרת ישראל בארצות הברית, לא נתת לי לנשום אחרי חמישה ימים תחזיר את התעודה, אמרתי רגע עוד אין לי בית, ולחצתם להחזיר, לקחו לי בדיוק כחמישה ימים להחזיר וזה בסדר למרות שאמרתי שאני לא עושה בו שום שימוש ואני לא נוסע.

האם המשרד מבצע שימוש ומעקב אחרי הדרכונים בהתאם לנהלים שלו עצמו?

שוב, תודה רבה שבאתם, אני מאוד מעריך את זה, נציגי משרד מבקר המדינה בבקשה.

יובל חיו:

אדוני היו"ר, מכובדי, אני אפתח ואומר שבמהלך השנים אנחנו ביצענו שורה של ביקורות על השירות הקונסולרי במשרד החוץ, האחרונה שבהן נערכה לפני כשנתיים, היא עסקה בסיוע לישראלים שנמצאים בתקופות חירום בייחוד בחו"ל, הוועדה הזו גם קיימה דיון בנושא הזה.

בנושא הספציפי של הנפקת דרכונים דיפלומטיים עסקנו לאחרונה כפי שציננת בשנת 2000, אנחנו מדברים על דוח הביקורת מסוף שנת 1999, דוח הביקורת פורסם בשנת 2000, אני יכול לומר שמכלול רחב של סוגיות עלו כבר בעת ההיא בפערים בטיפול של משרד החוץ בנושא הזה, אני אסקור בקצרה בשתי דקות את הדברים שעלו בדוח הביקורת המדובר, בדוח ציינו שתקנון שירות החוץ לא כלל הנחיות בנוגע לזכאים לקבל דרכון רשמי, דרכון רשמי הכוונה היא לדרכון דיפלומטי או לדרכון שירות.

לא הובהרו זכויותיו וחובותיו של המחזיק בדרכון, לא נקבעו סנקציות כנגד אלו שמשתמשים לרעה בדרכון רשמי בשונה מההוראות שנקבעו בחוק לגבי המשתמש בדרכון לאומי, הרשימה של הזכאים לא עודכנה ולא נבחנה מעת לעת, לא ניתנה הדעת להענקת דרכון דיפלומטי או דרכון שירות לנסיעות פרטיות וכן לא ניתנה הדעת להענקת דרכונים לכל החיים.

ההגבלה היחידה שהייתה היא ההגבלה שלא לעסוק לצורכי עסקים ויצירת רווחים ואולם באותה עת בשנת 2000 למשרד לא היה פיקוח על ההגבלה הזו.

לא הייתה הקפדה על ביטול דרכון בתום תפקיד או דרכונים שניתנו לנסיעה מסוימת, דרכונים לא הוחזרו לחטיבה הקונסולריות בתום שימוש אליו הם נועדו.

למאות מבעלי הדרכונים הדיפלומטיים או דרכוני שירות היו יותר מדרכון אחד, מדובר בעיקר על החזקת דרכונים מתפקידים קודמים שהם מילאו, רשימת הזכאים לדרכון דיפלומטי לא נעשתה על פי אמות מידה ברורות ושיטתיות והיא כללה ראשי תפקידים שלא ברורה ההנמקה להכללתם ברשימה, אנחנו מדברים באותה עת על שנת 2000 להענקת דרכונים לרעיות של שלישים ומזכירים מדיניים, של נשיאי מדינה וראשי ממשלה, דרכונים לשלושה אדמו"רים וגם במקרה הזה אני אציין כי אפילו בדוח של שנת 2000 צוינה פנייה של שר החוץ לדרג המקצועי לצורך קידום אישור.

נציב שירות המדינה דאז המשיך להחזיק דרכון דיפלומטי למרות שכהונתו לעניין שיחות השלום הסתיימה, ניתנו דרכונים דיפלומטיים לבעלי תפקידים במשרדי ממשלה שיש להם קשרי עבודה עם משרד החוץ, למשל הממונה על השכר שהוא היה יושב ראש הוועדה הבין משרדית לשכר ולתנאי השירות של עובדי משרד החוץ בחו"ל, למשל לסגן נציב שירות המדינה שהייתה הרפרנטית של המשרד בנציבות שירות המדינה.

העלנו גם שנציב שירות המדינה המשיך להחזיק דרכון דיפלומטי כפי שאמרתי אחרי שסיים את השיחות, הוענקו דרכונים לפעולות של נשיא וראש ממשלה מבלי שהדרכונים הוחזרו, לפמליות של נשיאים וראשי ממשלה מבלי שהדרכונים הוחזרו לאחר סיום המשימה, ניתנו דרכונים לילדי שליחים הנלווים להוריהם בשליחות אף שאינם קטינים.

כפי שאפשר לראות בדוח לפני עשרות שנים, אנחנו מדברים על למעלה מ-20 שנים, הבעיות היו, אני כן יכול לומר שבחלק מהנושאים משרד החוץ ביצע פעולות הסדרה, אני מניח שנציגי המשרד יתייחסו לעניינים האלו, יש היום נהלים, יש פורום מקצועי שאמור לקבל את ההחלטות אבל צריך לראות שכל אחד מההיבטים שאנחנו הצבענו עליו בשעתו יש לו טיפול סדור ומוחלט, אין ספק גם בנושא הזה וגם בנושאים אחרים שני דברים הם הבסיס, הדבר הראשון בתחומים מהסוג הזה שהם תחומים מנהליים מובהקים, קריטריונים ברורים ומפורטים הם תנאי הכרחי לטיפול בנושא.

הדבר השני, כשיש את הקריטריונים הברורים והמוחלטים אז בדרך כלל זה מצמצם את הפערים ואת ההחלטות וזה מביא אותנו למקום יותר בטוח, להחלטות מקצועיות וענייניות, עד כאן.

היו"ר מיקי לוי:

תודה רבה, נציגת הממ"מ, בבקשה.

נלי כפיר:

תודה אדוני היו"ר, בוקר טוב.

נספח 4

**העתק עמודים 8-9 לפרוטוקול הדיון
בוועדה לביקורת המדינה מיום**

19.12.2023

עמ' 55

דוד גולדפרב:

אדוני היו"ר, זו הקטגוריה הראשונה שזכאים מתוקף מעמד או כהונה.

הקטגוריה השנייה היא אנשים שהם עובדי מדינה בתפקיד, רובם בחו"ל, בראש ובראשונה אנשי משרד החוץ שמשרתים בנציגויות דיפלומטיות או בקונסולריות בחו"ל וחלק מתפקידם הם נדרשים לשאת דרכון רשמי וכמובן עובדי מדינה אחרים כמו משטרת ישראל, משרד הכלכלה, משרד הביטחון.

אני אגיד רק בהערת אגב, יש נתונים שאני לא מציין פה וכבר דיברתי עם אנשי הממ"מ, יש גופים ועובדי מדינה שמקבלים דרכון דיפלומטי שכאן אנחנו לא נעסוק בהם ברשותך, אם צריך נעשה שיחה נפרדת כדי לחשוף נתונים אחרים שהם קשורים לביטחון המדינה ויחסי החוץ שלהם אנחנו לא מתייחסים.

היו"ר מיקי לוי:

אני האחרון שאפגע בביטחון המדינה.

דוד גולדפרב:

כל הנתונים שאנחנו אומרים לא כוללים את הנתונים האלו, אליהם אנחנו לא מתייחסים.

היו"ר מיקי לוי:

בסדר נעשה שיחה קטנה בסיום בבקשה, תודה.

דוד גולדפרב:

בסדר, אז אמרנו בקטגוריה השנייה אלו אותם עובדי מדינה, רובם משרתים בחו"ל, עובדי משרד החוץ יש להם קטגוריה משלהם שלה הם זכאים ומספר פקידים בכירים שזכאים בתקנון מטעם משרד הממשלה כאמור משנת 2011, הוועדה יושבה, עברה משרד משרד ועשתה סדר, ניקתה את מה שלדעתה לא היה צריך וקבעה לדין ונהלים מי זכאי, זו רשימת הזכאים מתוקף התקנון.

התקנון צפה שיהיו בקשות ומקרים שלא יכול לצפות מראש ולכן הוא קבע שני מנגנונים לאישורים חריגים שלא כלולים בתקנון, המנגנון הראשון הוא ועדת חריגים, וועדה מקצועית שיושבת על ידי אנשי מקצוע ומשרד החוץ, יושב ראש הוועדה היה הסמנכ"ל למנהל, יושבים שם נציגי האגף הקונסולרי שמנפיקים את הדרכונים ואחראים על המעקב, לא אמרתי, אבל האגף הקונסולרי מנהל היום כמובן בניגוד למה שהיה בעבר רשימה מאוד מסודרת, ממוחשבת עם מעקב מאוד מסודר, הדרכונים היום הם ביומטריים אז היום הכול יותר ממוחשב ומסודר עם פלט שאפשר להוציא לפי נתונים וזה הכול.

ועדת החריגים יושבת עם נציגים שונים ומקצועיים של המשרד והיא דנה במקרים ובבקשות של עובדי מדינה בעיקר, קצת מאנשי המוסדות הלאומיים שנדרשים משיקולים או של צורך מדיני או ביטחוני או המשרה או התפקיד או טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות שלפיהן נדרש דרכון, הוועדה ככלל היא בגישה מצמצמת, לתת ככל הניתן רק למי שנדרש, הרבה מהאישורים שניתנים מעבר - - -

היו"ר מיקי לוי:

בקטגוריה הזו מספרית כמה אנשים יש פלוס מינוס? והאם הדרכון שניתן לקטגוריה הזו הוא מוגבל בזמן? לדוגמה בר תוקף לשנתיים שלוש.

דוד גולדפרב:

ראשית, הדרכון הוא בעל תוקף תמיד לפי איך שהאגף הקונסולרי נותן, הוועדה הרבה פעמים תיתן לצורך התפקיד.

היו"ר מיקי לוי:

אגב, בסיום תפקידי התחננתי שתיקחו את הדרכון שלי, אמרתם לי לא יש זמן, אני ביקשתי שתיקחו.

דוד גולדפרב:

אדוני היו"ר אתה לא צריך להחזיר את הדרכון.

היו"ר מיקי לוי:

לא אבל הטייטל היה צריך להשתנות לכן ביקשתי להחזיר.

דוד גולדפרב:

הנתונים המספריים הם ככה, בשנת 2022 דנה הוועדה בכ-21 בקשות, מתוכן אושרו כ-18, בשנת 2021 היא דנה ב-62 בקשות מתוכן אושרו כ-46, בשנת 2020 היא דנה בכ-115 בקשות, מתוכן אושרו כ-84, אלו המספרים, סדר גודל של 100 בקשות.

היו"ר מיקי לוי:

זאת אומרת שיש בקטגוריה הזו סדר גודל של בין 130-140 דרכונים שמסתובבים, אם אני לוקח אותם הלאה שלוש שנים בערך.

דוד גולדפרב:

חלק מהבקשות הם גם עבור משפחה, אם אני לוקח חלק מהבקשות הן נוגעות לעובדי אית"ן, עובדים בנציגויות הדיפלומטיות שאינם דיפלומטים, אבל מתוקף תפקידם נדרשים ולפעמים מתוקף בעל המשפחה.

היו"ר מיקי לוי:

עם אלו אין לי בעיה, אני מחזיק מאלו שציננת כשליחי מדינה.

דוד גולדפרב:

ועובדי מדינה אחרים שמכל מיני סיבות נדרשים לדרכון רשמי לצורך ביצוע משימות בעיקר בחו"ל כמובן, זו ועדת חריגים, וכפי שאמרתי הנטייה של הוועדה היא לצמצם ולאשר רק במקרים חריגים שעבורם באמת נדרש הדרכון מתוך הבנה שיש רצון רחב והוועדה משתדלת - - -

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

וזה לצורך ביצוע תפקיד ספציפי?

דוד גולדפרב:

נכון, או לצורך תפקיד ספציפי או לצורך משימה ספציפית.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

זאת אומרת אני רואה שיש כאן עוד מסלול על פי החלטת מנכ"ל, אבל אני אומרת שוועדת החריגים היא מקצועית עניינית לצורך ביצוע התפקיד או לצורך - - -

נאור שירי (יש עתיד):

דיברנו כבר על היאיר שבחדר או שעדיין לא?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

עוד לא.

נספח 5

**העתק עמוד 10 לפרוטוקול הדיון
בוועדה לביקורת המדינה מיום**

19.12.2023

עמ' 58

דוד גולדפרב:

לא פעם הוועדה תגדיר למי שהיא נותנת באופן חריג שהדרכון מיועד רק לצורך משימה אחת או רק לצורך נסיעה, ואז הוא צריך להפקיד או בידי המשרד שאצלו הוא עובד או בידינו את הדרכון כדי שאנחנו נוודא - - -

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אבל זה לא לצורך תפקיד באופן מפורש, זה שיקול דעת מקצועי.

דוד גולדפרב:

נכון, זו ועדת החריגים שמתכנסת במשרד החוץ מעת לעת ומאשרת או לא מאשרת בקשות חריגות.

החלופה השנייה לחריגה, כפי שאמרתי היא חלופה הן לא תלויות אחת בשנייה, היא אישור חריג של מנכ"ל משרד החוץ, מנכ"ל משרד החוץ בהתאם לתקנון רשאי להורות על מתן דרכון על פי שיקול דעתו כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי.

המנכ"ל כאמור רשאי להעניק דרכון על פי שיקול דעתו, אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה דיפלומטית, בהתייחס לפרסומים, אין הכרח שהוא יעבור את הוועדה, זו סמכות מקבילה, לא פעם בקשות מגיעות לוועדה, כשאני אומר לא פעם מדובר במספרים מאוד מצומצמים, לעיתים קורה שהוועדה מסרבת והמנכ"ל מאשר ולעיתים גם קורה שהמנכ"ל מאשר שלא עם הוועדה.

היו"ר מיקי לוי:

אני מבין שזו סמכותו.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

אני יכולה לשאול שתי שאלות בבקשה?

היו"ר מיקי לוי:

רק דקה חברת הכנסת יסמין פרידמן, בבקשה.

מספרית כמה דרכונים מסתובבים כרגע שאישר המנכ"ל? שהוועדה לא אישרה אותם?

דוד גולדפרב:

אני יכול להגיד שמספרים בודדים, כל מנכ"ל אישר פחות מ-10 אנשים.

היו"ר מיקי לוי:

טוב, כן חברת הכנסת יסמין פרידמן יש לך שאלה?

יסמין פרידמן (יש עתיד):

שתי שאלות, השאלה הראשונה היא ואני לא רוצה להיות קטנונית, אני לא מבינה למשל למה ראשי המועצות צריכים דרכון לדוגמה שי חג'י שהוא מקסים, ואני מאוד מחבבת אותו אבל אני לא מצליחה להבין למה הוא זקוק לדרכון דיפלומטי?

היו"ר מיקי לוי:

או ראשי ערים.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

ראשי ערים, הם לא זכאים.

נספח 6

**העתק עמודים 23-24 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה
מיום 19.12.2023**

עמ' 60

יוסי דיין:

זה מה שהובא לפתחנו, זה מה שהמנכ"ל צריך להחליט בו, אדוני שואל אותי למה מיליון ראשי ערים אחרים לא ולמה לא הסגנים שלהם, אני לא יודע לענות לשאלות כאלו, אני לא אמור ולא רוצה גם.

נאור שירי (יש עתיד):

לא מיליון אבל כל ה-250 הנוספים, בסדר לגיטימי.

יוסי דיין:

הוגשו מספר בקשות מצומצם כפי שסיפרתי, להגיד שזו קומבינה פוליטית - - -

היו"ר מיקי לוי:

אל תתעסקו בפוליטיקה.

יוסי דיין:

אני חושב שזה פחות ראוי להגיד לנו דבר כזה אבל - - -

נאור שירי (יש עתיד):

מה זה להגיד לכם דבר כזה, קודם כל אני לא אומר לך כי אתה לא היית חלק מהאישורים אז אין לך אפילו מקום, אני אומר את זה למי שמאזין ואני חושב שאני מייצג לא מעט אנשים שחושבים ככה.

רק שאלה לגבי הפרוצדורה, בפרוצדורה כשמאשר מנכ"ל מאן דהוא אישר למיקי בגלל תפקידו המאוד חשוב לקידום אג'נדות ביטחוניות כניצב בדימוס, ההליך הזה נבדק? יש לו תוקף מסוים? או כל עוד מיקי נמצא בתפקיד המומצא של מנכ"ל יש"ע העולמית אז התוקף תופס?

דוד גולדפרב:

אז אישורים חריגים של מנכ"ל הם ספציפי לאדם שקיבל לאותה התקופה לפי מה שנקבע על ידי המנכ"ל או למשך התפקיד, למשל אם קיבל ראש עיריית ירושלים או ראש השלטון המקומי מקבל משך כהונתו והבא אחריו יצטרך לבקש, אלא אם כן מצאה הוועדה מקום לתקן את התקנון ורואה שיש אדם שראוי להכניס אותו לתוך הקריטריונים.

נאור שירי (יש עתיד):

יו"ר השלטון המקומי הוא לא בקריטריונים?

דוד גולדפרב:

הוא לא בקריטריונים הנוכחיים

נאור שירי (יש עתיד):

ולא מצאה הוועדה נכונות ומצאה איזה סטנדרט שאפשר להחריג?

אז הוועדה במשרד החוץ שהיא מקצועית ומורכבת מאנשי מקצוע סוברת שכל אותם שמונה אנשים אינם צריכים לקבל.

דוד גולדפרב:

כן, היא לא מצאה סיבה לאשר.

נאור שירי (יש עתיד):

כן, בסופו של דבר התשובה היא שלילית, אז היא סוברת שלא אבל בא המנכ"ל וסבר שכן.

דוד גולדפרב:

נכון, בהתאם לסמכותו ובהתאם לתקנון.

נאור שירי (יש עתיד):

אף אחד לא אומר שהוא עבר על החוק, מעתה והלאה לעד?

דוד גולדפרב:

לא, אם בעל התפקיד יבקש - - -

נאור שירי (יש עתיד):

אם ישראל גנץ, ראש מועצה מקומית בנימין מכהן כנציג יש"ע העולמית ל-40-30 שנים הקרובות, ואין הרבה מתמודדים לתפקיד הזה, יש לו את הדרכון הדיפלומטי מתוקף אותה החלטה של אותו מנכ"ל?

דוד גולדפרב:

ספציפית לגבי מר גנץ המנכ"ל נתן לו אישור חריג לשנתיים, אם הוא ירצה אחרי שנתיים ועדיין יהיה בתפקיד אז הוא יבקש - - -

נאור שירי (יש עתיד):

מהמנכ"ל או מהוועדה?

דוד גולדפרב:

להחלטתו, אם הוא יגיע לוועדה הוועדה תדון, אם הוא יגיע למנכ"ל והמנכ"ל יחליט אם לתת לו אישור או להוריד את זה חזרה לוועדה.

נאור שירי (יש עתיד):

אוקי, מה התוקף של תמיר עידן, מטעם החקלאות העולמית.

דוד גולדפרב:

רק יצוין שתמיר עידן החזיר את הדרכון לאחרונה.

נאור שירי (יש עתיד):

ומה התוקף שניתן לו?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

הוא גם החזיר את כרטיס חבר מרכז ליכוד.

היו"ר מיקי לוי:

הוא לא הוא ביקש אותו חזרה.

אוקי, תודה רבה.

נספח 7

**העתק עמודים 25-26 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה
מיום 19.12.2023**

עמ' 63

עידית בשן:

לשאלתך לגבי בניו של ראש הממשלה, בניו של ראש הממשלה בתקופה שכהן כראש האופוזיציה לא היה להם דרכון, בין השנים 2021-2022 לא היו להם דרכונים דיפלומטיים.

היו"ר מיקי לוי:

תודה רבה, יופי של תשובה.

עוד מישהו מאנשי משרד החוץ?

בבקשה הממ"מ.

אורלי אלמגור לוטן:

אני אורלי אלמגור לוטן מהצוות בממ"מ, רק שאלה ואני מניחה שנקבל את הנתונים המספריים אחר כך, אבל אני כתבתי תוך כדי לגבי ועדת חריגים, דיברת אם רשמתי נכון, כ-21 בקשות בשנת 2020, כ-62 בקשות בשנת 2021 וכ-115 בקשות בשנת 2022, אתם יודעים להסביר את הגידול?

דוד גולדפרב:

לא זה הפוך, כ-115 בקשות בשנת 2020, כ-96 בקשות בשנת 2019.

אורלי אלמגור לוטן:

זה שינוי מאוד קיצוני, איך אתם מסבירים?

דוד גולדפרב:

שוב, רוב הבקשות שמגיעות לוועדת החריגים הן בקשות של אנשי מקצוע שהם בתוך המדינה והרבה מהם בתוך המשרד, אני אתן לכם דוגמה לתקופת הקורונה, היו הגבלות כניסה מאוד נרחבות ולכן נאלצנו להנפיק יותר דרכונים רשמיים לאנשים שנסעו מטעם המדינה, זו הדוגמה לגבי שנת 2020.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אני מניחה גם כשהממשלות מתחלפות אז מתחלף הרבה - - -

דוד גולדפרב:

שוב זו לא ועדת חריגים, בדרך כלל ועדת חריגים היא לא לאושיות פוליטיות אלא יותר לאנשי מקצוע.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אני יכולה לשאול שאלה?

היו"ר מיקי לוי:

בבקשה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

היה את דוח מבקר המדינה בשנת 1999 ואחת המסקנות או ההמלצות היו להסדיר את הוראות בדבר הנפקת דרכונים רשמיים כי נמצא בדוח שהונפקו דרכונים רשמיים לשליחים שונים מסיבות לא ברורות לשליחים שאינם היו זכאים, אני מדברת על שנת 1999 ובעצם הקריאה של מבקר המדינה הייתה להסדיר ולדייק את הנהלים, האם בוצעו בעקבות זה?

דוד גולדפרב:

חד משמעית גברתי, כפי שהסברנו, אנחנו ממש גאים בנוהל הזה, ישבה וועדה, קבעה את התקנון, יש קריטריונים וכפי שהוסבר כבר יש מנגנון לחריגים.

נאור שירי (יש עתיד):

הבעיה שהמנגנון לחריגים הוא מאוד פוליטי, הדרכון הדיפלומטי הוא בתכליתו צריך לשרת מטרה מאוד מסוימת ונכונה ולכן נכון שזה יהיה תחת גורמי מקצוע, פה יצרו הסדרה מסוימת אבל יצרו החרגה מוסדרת שלא תואמת את התקנון, היא יכולה לכתוב מכתב ממש יפה ולנמק שורה או שתיים שעונות לגמרי על התכלית והיא עם סמכות מלאה לכך, זה אופן פוליטי שאתם רואים, אין מה לעשות.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

כי בעצם ועדת החריגים היא כולה מלאה באנשים מקצועיים, אנשי המשרד, המנכ"ל הוא מינוי פוליטי בהגדרה בשונה מוועדת חריגים.

היו"ר מיקי לוי:

בכ-99% הוא בא מתוך המשרד, למה אם יבוא שר החוץ שאינו מבין דבר וחצי דבר, יעשה טעות קשה אם לא ייקח איש מקצוע, לכן זה אחד המשרדים - - -

נאור שירי (יש עתיד):

אני מודע להיסטוריה אבל הפעם זה לא.

יוסי דיין:

גם כל אנשי הוועדה הם אנשי חוץ מובהקים.

נאור שירי (יש עתיד):

מי המנכ"ל היום?

היו"ר מיקי לוי:

הוא לא בא משירות משרד החוץ היום.

יוסי דיין:

הוא בא מגוף ביטחוני ויש לו ניסיון רב בשירותי חוץ.

היו"ר מיקי לוי:

אל תבקרו את המנכ"ל, כן ראוי או לא ראוי זה לא תפקידה של הוועדה.

נאור שירי (יש עתיד):

אף אחד לא אמר שזה לא ראוי.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

ועדת חריגים היא גוף מקצועי של אנשי המשרד, על פניו - - -

היו"ר מיקי לוי:

נכון, העובדה נכונה, ועדת חריגים מורכבת מאנשי מקצוע דיפלומטיים לשעבר, אנשי משרד החוץ שנים רבות שמבינים עניין למי צריך לתת אישור ולמי לא צריך, לגבי המנכ"ל קטונתי, ידיי כבולות.

נספח 8

**העתק עמודים 30-33 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה
מיום 19.12.2023**

עמ' 66

כן בבקשה אדוני, רק תציג את עצמך.

תומר נאור:

תומר נאור, התנועה לאיכות השלטון.

קודם כל תודה על הדיון הבוקר, אנחנו פנינו גם ליועצת המשפטית לממשלה וגם למשרד בנוגע לכל הסיפור שלשמו התכנסנו היום, אני רוצה קודם כל לומר שניסינו להבין מה התנאים, מה כתוב בתקנון משרד החוץ, אני שמח שהוועדה קיבלה את התקנון, אבל אין היום שום מידע פומבי לגבי איך אפשר לקבל את הדרכון הדיפלומטי, מי הגורמים בעלי הסמכות ובהתאם לכך גם לא מתפרסמת רשימת הזכאים, היינו צריכים לעשות מחקר מאוד ארוך ולשמחתנו חברנו מהתנועה לחופש המידע הגישה מספר עתירות והמידע שמפורסם היום לציבור הוא מידע שנמצא באתר של ארגון חברה אזרחית, לא באתר של משרד החוץ, דבר ראשון צריך להשקיע פומביות של מידע שלדעתנו צריך להיות פומבי.

אני חושב שיש נקודה שהוועדה לא שמה עליה את האצבע היום, כל פעם מספרים לנו שבעבר ניתנו דרכונים, אבל כמה פעמים הוועדה המקצועית לא אישרה ואמרה שאין צורך, בא המנכ"ל ועקף אותה? לפי פרסומים גם כתב שהחלטתה ניתנה בהנחיה ישירה של השר, נזכיר שהמנכ"ל הוא מינוי פוליטי, אמרה את זה נכון חברת הכנסת, הוועדה היא דרג מקצועי, לפי הפרסומים ישבה פה וועדה שהיא דרג מקצועי ואמרה שאין שום הצדקה לתת דרכון דיפלומטי, הגיע המנכ"ל ועקף את זה, כמה פעמים בעבר הדבר הזה קרה?

אני רוצה לספר לכם חבריי במשרד החוץ, לפני כמה שנים גילינו שבמשרד התחבורה מחלקים היתרים של ציקאלקות לכל מקורב של השר שמבקש, ראשי ערים, עסקנים, רבנים, כארבע שנים לקח לנו לטפל בסיפור הזה וכיום יש שם נהלים מאוד מאוד ברורים ושקופים, אמר לנו בזמנו בכיר במשרד התחבורה שבזכות העתירות שלנו הנהלים מפורסמים וזה מגן עליהם מפני הדרגים הפוליטיים, מפני פונקציונרים ולכן אני חושב שזה אינטרס שלכם שהנהלים האלו יהיו מפורסמים, שתוכלו להחזיק נייר מול השר ולהגיד לו אסור, גם אם אתה רוצה לאשר אנחנו לא יכולים לתת ולמנוע את כל הדברים האלו, לכן אני חושב היו"ר, בהמשך לדוח שפורסם בשנת 1999 שצריכה לצאת מכאן קריאה לפרסם את התקנון, לפרסם את הנהלים ולפרסם את מי שקיבל, שקיפות, שקיפות, שקיפות.

דבר שני אני אשמח אם יוכלו לתת פה תשובה לוועדה לגבי כמה פעמים בעבר הוועדה המקצועית אומרת לא, בא השר עוקף אותה ואומר כן, כי לספר לנו שהם קיבלו בעבר שהם זה לא מעניין פרסונלית, מעניין כמה פעמים הדרג הפוליטי מתערב בהחלטה מקצועית, תודה רבה.

נאור שירי (יש עתיד):

ורק עוד שאלה אני מוסיף, האם יש עוד חריגים מלבד הרשויות וראשי הערים, האם המנכ"ל אישר נוספים?

היו"ר מיקי לוי:

בבקשה, אפשר לענות גם על השאלות של התנועה לאיכות השלטון.

יוסי דיין:

שוב פעם, חלק מהם אלו הארכות כמו שי חג' וחלק מהם כבר ניתנו בעבר וסך הכול למיטב ידיעתנו כרגע יש כשבעה אנשים, אני פחות אהבתי את הקורלציות למשרדים אחרים ואני לא יודע על מה מדובר במשרדים אחרים, אבל במשרד החוץ יש תקנון מאוד ברור ואני גם לא כל כך מסכים עם האמירה שלך של עקיפת מנכ"ל, המנכ"ל לא עקף, יש לו סמכות כזו וכפי שהראנו פה אני גם חושב שהוא הפעיל את שיקול הדעת בצורה נבונה, במשורה ובדלת אמות הדין.

אני לא חושב שהייתה פה שום עקיפה ואני לא חושב שאפשר לצייר את זה כפי שאתה ציירת, המנכ"ל פעל על פי סמכותו, כל אחד יכול לבקר את שיקול דעתו כפי שעושים פה אבל בסופו של יום אני מניח שאתה יודע לא פחות ממני כיצד ניתן לבחון שיקול דעת אבל אין ספק שגם המספרים מעידים בעד עצמם ומראים שההחלטות נעשו בשיקול דעת, במשורה רבה וכפי שאמרנו זו סמכות נפרדת מסמכותה של ועדת החריגים, אם אנחנו נקבל את הגישה הזו של עקף או שצריך ללכת בעקבות הוועדה אז למעשה אנחנו הופכים את סמכותו כפלסטר וזה לא הגיוני לעשות את התפקיד של מנכ"ל משרד החוץ כפלסטר.

חשוב להדגיש מה שנאמר שוב, אני חושב שמנכ"ל משרד החוץ הוא איש מקצועי, הוא איש שעבר את כל ההליך הנדרש, אני לא חושב שזה ראוי ובטח לא בוועדת הכנסת - - - בניסיונו או בכישוריו או בשיקול דעתו.

היו"ר מיקי לוי:

זה לא היה כאן.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

ובכל זאת לעניין המהות - - -

יוסי דיין:

זה איש מאוד מקצועי.

היו"ר מיקי לוי:

אדוני המשנה למנכ"ל זה לא היה כאן.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

ובכל זאת לעניין המהות כמה אישורים נפסלו על ידי ועדת חריגים.

נאור שירי (יש עתיד):

אבל זה תפקידנו, למה אתה מתגונן?

יוסי דיין:

אמרתי בדברים ברורים, זו סמכות.

נאור שירי (יש עתיד):

כל אדם ראוי לשרת ציבור נאמנה וגם תפקידו של חבר או חברת כנסת הוא לבקר, זה לא גורע מהאישיות שלו או מפועליו.

אף אחד לא אמר שזו לא סמכות.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אדוני מר דיין, בכמה מקרים מנכ"ל משרד החוץ שזו סמכותו בדין, בשיקול דעת ובמודע נתן אישורים שלא ניתנו בוועדת חריגים?

היו"ר מיקי לוי:

הוא אמר כשבעה.

יוסי דיין:

לא היא שאלה שאלה טיפה שונה, קודם כל השאלה הנכונה שאלה אולי את מתכוונת היא כמה סורבו בוועדת חריגים?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

ואושרו על ידי המנכ"ל בשיקול דעת ובסמכות מלאה?

יוסי דיין:

שוב, כל האישורים של המנכ"ל ניתנו על ידי המנכ"ל, גם על ידי המנכ"ל הנוכחי וגם על ידי מנכ"ל קודמים, חלק מהבקשות נדנו וסורבו והגיעו למנכ"ל וחלקן לא נדנו בכלל.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אבל רק אלו, אתה לא יודע להגיד מתוך השבעה האלו שציינת?

יוסי דיין:

מתוך החמישה שאישר המנכ"ל הנוכחי, לדעתי שלושה הגיעו לוועדה ושניים לא הגיעו, אני אוודא את זה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

ומי לא הגיע לוועדה אתה יודע? הסגנים?

יוסי דיין:

לדעתי שי חג' הוא היה רק הארכה אז אני לא חושב שהוא הגיע לוועדה, שניים לא הגיעו לוועדה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

וכל השאר הגיעו לוועדה? הוועדה חשבה שזה לא מסמכותה לאשר?

יוסי דיין:

לא שלא מסמכותה.

נאור שירי (יש עתיד):

מתי הנוהל אושר?

יוסי דיין:

הנוהל אושר בשנת 2011.

היו"ר מיקי לוי:

אחרי הביקורת של מבקר המדינה.

יוסי דיין:

כ-10 שנים אחרי.

נאור שירי (יש עתיד):

בסדר, זה מאוד מהר לקיום דוח מבקר המדינה.

באמת כל הכבוד, אבל המשרד אישר את זה כי הוא פנים משרדי? זה נוהל שנוצר על ידי המשרד והמנכ"ל מאשר את זה? המנכ"ל אישר לעצמו את - - -

היו"ר מיקי לוי:

לא לא, אני מכיר את זה גם כשעבדתי במשרדי הממשלה, אין מישהו אחר מחוץ למשרד שבונה נוהל ומאשר אותו.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):**מה שחשוב זה שאם זה שני מקרים או שלושה מכירים אז הוועדה - - -****היו"ר מיקי לוי:****ההחלטה אינה נוחה בשני המקרים, אם כי יש רק שני מקרים, בואו נשים את זה על השולחן.**

אדוני המשנה כדי לסכם עניין אם אין עוד מישהו נוסף שרוצה, יובל?

יובל חיו:

אני אתייחס רק לדבר אחד שאני מבין תוך כדי ברמה העקרונית ואני אומר את זה לאנשי משרד החוץ, מבין כל השיח שהתקיים פה לגבי התקנון ונקבע בתקנון דרג של וועדת חריגים וחריג לחרג שזו סמכות המנכ"ל וזה בסדר.

יוסי דיין:

לא לא, זה לא נכון להגיד את זה שזה חריג לחרג, זו סמכות מקבילה של המנכ"ל.

נאור שירי (יש עתיד):

אבל זה חריג לוועדת החריגים.

יובל חיו:

זה נקבע בתקנון וזה שהסדרתם את זה בתקנון זה טוב וזה קבוע זה בסדר, התקנון צריך להיות שקוף והדבר היחיד שאני חושב שנכון לתת עליו את הדעת שכרגע ממה שאני מבין יכולים להיות נתיבי כניסה של בקשות גם שהם לא דרך הוועדה.

אני חושב שנכון שגם מנכ"ל יושב על בקשה על פי סמכותו לפי התקנון, נכון שהוא יושב על בקשה לאחר שהדרג המקצועי חווה את דעתו וזה מונח לפניו ויכנס למניין שיקוליו, אני חושב שבהיבט הכנת הטיפול בבקשה הוא הליך מקצועי נכון, אני חושב שגם נמצא פה נציג הייעוץ המשפטי וזה הליך שהוא מבטיח ואני אומר את זה ברמה העקרונית כמו שאתם מבינים, אנחנו כמשרד מבקר המדינה רואים את הבעיות לאורך עשרות שנים, ולכן אם אני יכול רק להתייחס בהיבט העקרוני ואני אומר את זה בזהירות, תשקלו את הנושא להבטיח את הסכרון של שתי המדרגות האלו, אגב גם בהיבט הציבורי, תוצאה שמנכ"ל אומר X והוועדה אומרת Y זה בסדר, אבל הם - - -

יוסי דיין:

הם אמורים גם לשקול שיקולים אחרים.

יובל חיו:

אני שוב אומר שזה בסדר, אבל נכון יהיה שמנכ"ל שעוסק בנושא מתוקף סמכותו טוב שיהיה על שולחנו גם את העמדה של הדרג המקצועי זה הכול, תשקלו את זה, אני כרגע לא אומר את זה גם עם סימן קריאה, בסך הכול ובהמשך לדברים אני בראיית כרגע מסתכל על דוח מבקר המדינה ואני בהחלט רואה שיש קפיצת מדרגה בהקשר הזה, גם מבחינה הסדרה נהלית של הנושא, תקנונית מאוד חשוב וגם אני מקווה גם בהיבט של שליטה ומעקב אחרי הנתונים, אלו שני נדבכים מאוד חשובים, הקריטריונים והמעקב אחר הנתונים, רק את האזכור הזה בסך הכול הזכרתי.

היו"ר מיקי לוי:

תודה רבה.

חבר הכנסת יוראי?

נספח 9

**העתק עמודים 10-15 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה**

מיום 19.12.2023

עמ' 71

דוד גולדפרב:

לא פעם הוועדה תגדיר למי שהיא נותנת באופן חריג שהדרכון מיועד רק לצורך משימה אחת או רק לצורך נסיעה, ואז הוא צריך להפקיד או בידי המשרד שאצלו הוא עובד או בידינו את הדרכון כדי שאנחנו נוודא - - -

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אבל זה לא לצורך תפקיד באופן מפורש, זה שיקול דעת מקצועי.

דוד גולדפרב:

נכון, זו ועדת החריגים שמתכנסת במשרד החוץ מעת לעת ומאשרת או לא מאשרת בקשות חריגות.

החלופה השנייה לחריגה, כפי שאמרתי היא חלופה הן לא תלויות אחת בשנייה, היא אישור חריג של מנכ"ל משרד החוץ, מנכ"ל משרד החוץ בהתאם לתקנון רשאי להורות על מתן דרכון על פי שיקול דעתו כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי.

המנכ"ל כאמור רשאי להעניק דרכון על פי שיקול דעתו, אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה דיפלומטית, בהתייחס לפרסומים, אין הכרח שהוא יעבור את הוועדה, זו סמכות מקבילה, לא פעם בקשות מגיעות לוועדה, כשאני אומר לא פעם מדובר במספרים מאוד מצומצמים, לעיתים קורה שהוועדה מסרבת והמנכ"ל מאשר ולעיתים גם קורה שהמנכ"ל מאשר שלא עם הוועדה.

היו"ר מיקי לוי:

אני מבין שזו סמכותו.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

אני יכולה לשאול שתי שאלות בבקשה?

היו"ר מיקי לוי:

רק דקה חברת הכנסת יסמין פרידמן, בבקשה.

מספרית כמה דרכונים מסתובבים כרגע שאישר המנכ"ל? שהוועדה לא אישרה אותם?

דוד גולדפרב:

אני יכול להגיד שמספרים בודדים, כל מנכ"ל אישר פחות מ-10 אנשים.

היו"ר מיקי לוי:

טוב, כן חברת הכנסת יסמין פרידמן יש לך שאלה?

יסמין פרידמן (יש עתיד):

שתי שאלות, השאלה הראשונה היא ואני לא רוצה להיות קטנונית, אני לא מבינה למשל למה ראשי המועצות צריכים דרכון לדוגמה שי חג'י שהוא מקסים, ואני מאוד מחבבת אותו אבל אני לא מצליחה להבין למה הוא זקוק לדרכון דיפלומטי?

היו"ר מיקי לוי:

או ראשי ערים.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

ראשי ערים, הם לא זכאים.

היו"ר מיקי לוי:

נכון אבל הם בתוך הרשימה.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

אילו ראשי ערים? הם לא אמרו ראשי ערים.

היו"ר מיקי לוי:

של האישורים.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

של האישורים של המנכ"ל או האישורים של החריגים?

היו"ר מיקי לוי:

את זה אני כבר לא יודע, זה כבר לא משנה.

דוד גולדפרב:

אלו כנראה אישורים של המנכ"ל וזה היה גם בעבר בשנים האחרונות.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

שראשי ערים גם קיבלו?

דוד גולדפרב:

כן.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אני ממש לא ידעתי את זה, כנראה תלוי מאיזו עיר.

היו"ר מיקי לוי:

הבעיה שלי היא שלא נעים לי להגיד שהם צבועים, אני לא יודע כרגע אם אני עושה גוגל כמה ראשי ערים יש במדינת ישראל - - -

נאור שירי (יש עתיד):

כ-257, יש כ-3 מועצות תעשיות.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

כן אבל יש להן ראש מועצה.

היו"ר מיקי לוי:

אז כמה ראשי ערים?

נאור שירי (יש עתיד):

כ-254 ראשי ערים.

היו"ר מיקי לוי:

לצורך העניין, מחר כ-254 ראשי ערים עם בנות זוגן ידרשו ואם הם ילכו לבג"ץ על התקדים שאתם עשיתם, הם ידרשו - - -

דוד גולדפרב:

אנחנו לא עשינו שום תקדים אדוני.

היו"ר מיקי לוי:

לא אתם, המנכ"ל.

לצורך העניין, יש ראשי ערים - - -

דוד גולדפרב:

יש ראשי ערים, אבל מדברים על שנים אחורה.

היו"ר מיקי לוי:

זה לא משנה, אני לא מפנה אצבע מאשימה אליכם, אני מהצד שמגן עליכם כבר כ-11 שנים.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

יותר מזה, אם אפשר היה למה לא ידעתי על זה כי אני הייתי ראש רשות.

היו"ר מיקי לוי:

היא הייתה ראש רשות גדולה מאוד, אבל לא היו פרסומים, אין בחוק את החובה לפרסם.

כ-254 אמרת חברת הכנסת מטי צרפתי?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

נאור אמר.

היו"ר מיקי לוי:

לא משנה, הם מהמוניציפלי לשעבר אז הם מתמצאים יותר ממני, גם נאור שהיה סגן ראש עיר וגם מטי וגם גברת פרידמן.

לצורך העניין, כ-254 אנשים הולכים מחר בבוקר לבג"ץ, דורשים שייתנו להם ולבנות זוגן או בני זוגם דרכונים דיפלומטיים והנה אנחנו מקפיצים את זה בעוד כ-500 אנשים, אין לי טענות אליכם, זה נראה לי עקום, זה נראה לי לא בסדר במדינה דמוקרטית.

חברת הכנסת פרידמן סיימת? כי אני רוצה לתת לו להמשיך.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

לא, שאלה ראשונה רציתי לשאול לגבי ראשי הערים והשאלה השנייה היא האם ילד גם של ראש ממשלה מעל גיל 18 זכאי לדרכון דיפלומטי על פי התקנון?

היו"ר מיקי לוי:

כן אז בבקשה אם אתה יכול לענות לה ותכף חבר הכנסת נאור שירי.

דוד גולדפרב:

אז בהתייחס לראשי הערים, ראשי הערים לא זכאים על פי התקנון וגם מרביתם הגדול לא מקבל, לאורך השנים בעבר מנכ"לים אישרו מספר בודד של ראשי ערים, ראש עיריית ירושלים, ראש עיריית תל אביב, יו"ר המרכז לשלטון המקומי ויו"ר המרכז מועצות אזוריות, זה אושר בעבר על ידי מנכ"לים וגם על ידי המנכ"ל הנוכחי.

ההתייחסות לבני זוג, למיטב ידיעתי לא אושר להם.

היו"ר מיקי לוי:

רעייתו של ראש העיר ירושלים, אין לה דרכון דיפלומטי?

דוד גולדפרב:

למיטב ידיעתי לא, אנחנו נוודא את זה, אבל לפי הנתונים אנחנו רואים שלא אושר לה מעולם.

היו"ר מיקי לוי:

ראש עיריית דימונה יש לו דרכון דיפלומטי, רעייתו איננה מקבלת דרכון דיפלומטי?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

רגע למה ראש עיריית דימונה? הבנתי ערים גדולות.

היו"ר מיקי לוי:

מטי את קצת איחרת, אבל בהתחלה אמרתי לפי הרשימה שהצלחנו ללקט לפני.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

לא אבל ערים גדולות אני יכולה להבין, גם יכול להיות שגם המנכ"ל צריך על מנת לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה דיפלומטית, לא אם ראש העיר נוסע עם משלחת נוער לפולין, זה לא העניין.

אני יכולה להבין ערים גדולות כמו תל אביב וירושלים או בעלי תפקידים כמו מרכז שלטון מקומי או מרכז שלטון אזורי, אני לא מבינה את דימונה אלא אולי בגלל הזיקה הפוליטית? זה מותר?

היו"ר מיקי לוי:

כן.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

בגלל מרכז ליכוד? אז את זה לא ידעתי, למה לא אמרו לי?

היו"ר מיקי לוי:

את לא בעניינים.

אנחנו ניתן לו לסיים, בבקשה אדוני.

דוד גולדפרב:

זה לגבי ראשי הערים שאושר להם בעבר.

היו"ר מיקי לוי:

והדרכונים עדיין בתוקף?

דוד גולדפרב:

הדרכונים כן.

היו"ר מיקי לוי:

גברתי הממונה, הדרכונים של ראשי הערים בתוקף? אני לא מדבר על ירושלים, שהוא כמעט סמל בגלל העיר ירושלים, אני לא מדבר אפילו על תל אביב, אני מדבר על ערים אחרות, למה מטי לא? היא הייתה ראש מועצה ענקית, אפילו ראש מועצה טובה מאוד, למה סגן ראש העיר לא?

יוסי דיין:

אדוני, חשוב להגיד אני חושב שקצת ברחנו, יש חוץ מדימונה, ירושלים ותל אביב אין ראשי ערים נוספים, שלא נתבלבל, כשלושה ראשי ערים ודימונה להבנתי זה בגלל היותו סגן יושב ראש השלטון המקומי וחיים ביבס סליחה.

היו"ר מיקי לוי:

ראש השלטון המקומי אני יכול להבין אני לא צובע אותו.

נאור שירי (יש עתיד):

ושי חג'י.

יוסי דיין:

שי כי הוא סגנו.

הם קיבלו את זה, אין יותר ראשי ערים למיטב ידיעתנו.

נאור שירי (יש עתיד):

הוא ראש מועצה.

יוסי דיין:

תכף גם על המועצות נדבר, אבל אתם מציגים את הדברים - - -

היו"ר מיקי לוי:

אנחנו לא מכירים את הנתונים.

יוסי דיין:

אבל סיפרתי את הנתונים, יש סך הכול כארבעה ראשי ערים ירושלים, תל אביב, מודיעין בגלל היותו יושב ראש השלטון המקומי וזהו.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

ולב השרון שהיה פעם יושב ראש?

שי חג'י הוא יושב ראש?

היו"ר מיקי לוי:

אם אני ראש עיריית חיפה גם אני אדרוש, למה הם כן ואני לא? העיר חיפה מספיק גדולה, הרבה שלוחות יש לה.

היו"ר מיקי לוי:

אני מנסה כבעלי מקצוע להאיר את עיניהם של הפוליטיקאים בסדר: אין לי טענות למנכ"ל הוא איש מקצועי ואני אפילו לא מבקר אותו למרות שאני יכול לבקר אותו, בשביל מה לתת דרכונים דיפלומטיים לאנשים שאינם נושאים תפקיד דיפלומטי?

אני אומר את זה כהערה, לדוגמה ראש העיר חיפה, אני חושב שתעבירו את התחושה של הוועדה שיש פה טעם נפגם.

כן אני מתנצל.

היו"ר מיקי לוי:

כן חבר הכנסת נאור שירי.

לא נתנו לו לסיים.

אם אתה רוצה לשאול אותו, בבקשה.

נאור שירי (יש עתיד):

שיסיים ואחר כך.

דוד גולדפרב:

נשאלנו לגבי בני של ראש ממשלה וכפי שאמרנו הזכאות לפי התקנון היא עד גיל 18, הזכאויות שניתנו אחר כך - - -

היו"ר מיקי לוי:

זאת אומרת ששני בניו של ראש הממשלה וצר לי שאני מצד אחר - - -

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

שלושת ילדיו, יש לו בת גם.

היו"ר מיקי לוי:

לא בטוח.

אני לא רוצה להתעסק במשפחה, אני משתדל להיות ענייני ומקצועי, שני בניו של ראש הממשלה לצורך העניין אינם עונים על הקריטריונים שקבע משרד החוץ והדרכון שניתן להם הוא מעבר לקריטריונים.

דוד גולדפרב:

הוא ניתן באישור המנכ"ל בהתאם לסמכות המנכ"ל.

היו"ר מיקי לוי:

אין לי טענות אליך אדוני היועץ המשפטי של משרד החוץ, אנחנו מכירים את קודמך, עשיתי איתו הרבה מאוד דברים.

נספח 10

העתק עמודים 18-20 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה

מיום 19.12.2023

עמ' 78

דוד גולדפרב:

ודבר נוסף להזכיר שעד גיל 18 מקבלים באופן אוטומטי, כלומר זו לא מילה גסה לתת לבן של ראש ממשלה, אבל אני לא נכנס לשיקולים, סיפרתי את העובדות.

היו"ר מיקי לוי:

אין לי בעיה, אתם חייבים לי רק תשובה האם במשך שנה וחצי בהיותו ראש האופוזיציה הדרכונים הדיפלומטיים נשארו ברשותם.

בבקשה אדוני.

דוד גולדפרב:

אדוני, אנחנו רק נבהיר שאלה קודמת לגבי רעיות של ראשי ערים אין להן דרכונים דיפלומטיים, בדקנו את זה עובדתית וגם לשאלתך השנייה האם בתקופה שהיה יושב ראש האופוזיציה, למיטב ידיעתנו לא אבל גם את זה אנחנו מוודאים סופית.

היו"ר מיקי לוי:

אני מודה לכם ואני מוסיף לכם עוד שאלה, האם לישראל גנץ, ראש מטה מועצת בנימין יש מעמד מיוחד שגם לו יש דרכון? אני מוכן לקבל את חיים ביבס, למרות שיש כאן טענות של חברי הכנסת, ראש העיר ירושלים, למרות שכל ה-254 ראשי ערים שילכו לבג"ץ הם ינצחו, למה להם כן ולא לנו, אבל אני עוזב את זה.

ראש מטה בנימין.

יוסי דיין:

אדוני גם פה נשמעו חוסר אחדות בדעות אם לתת לראש עיריית ירושלים או לא לתת לראש עיריית ירושלים.

יסמין פרידמן (יש עתיד):

בסדר לא חייבים להסכים.

יוסי דיין:

ולכן בגדול יש שיקול דעת למנכ"ל משרד החוץ שהוא הגורם המכריע.

היו"ר מיקי לוי:

ראש מטה בנימין.

נאור שירי (יש עתיד):

ראש מועצה אזורית בנימין וראש מועצה אזורית שדות נגב גם.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

גם לו יש?

יוסי דיין:

להבנתנו ישראל גנץ שעליו אנחנו מדברים הוא גם ראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע.

היו"ר מיקי לוי:

נו אז מה?

יוסי דיין:

אפשר להגיד אז מה ואפשר גם להבין את זה.

נאור שירי (יש עתיד):

מה יש לו? אני רוצה רגע להבין.

היו"ר מיקי לוי:

חברים הוא חבר במועצת יש"ע.

נאור שירי (יש עתיד):

אני ממש רוצה לשאול שאלה.

היו"ר מיקי לוי:

בבקשה תשאל אדוני.

נאור שירי (יש עתיד):

אני רוצה להבין את תכלית תפקידו הדיפלומטי של ישראל גנץ.

יוסי דיין:

קודם כל לשם ההבנה יש שיתוף פעולה דיי פורה גם בין ראשי ערים וגם בין ראשי רשויות, בין ראשי מועצות אזוריות ועוד גופים ובעלי תפקידים לכולם יש שיתוף פעולה נרחב עם משרד החוץ יש יותר ויש פחות, אבל אי אפשר לצייר את זה כמשהו שהוא מנותק מההוויה המקצועית, אז קודם כל כפי שאמרתי יש שיתוף פעולה.

נאור שירי (יש עתיד):

מה התכלית הדיפלומטית? אני בא מהשלטון המקומי ויש פער מאוד מאוד גדול בין מה שעכשיו אמרת שאלו מילים מאוד יפות ואני בכוונה שואל ככה, אני לא מזלזל.

אין תכלית דיפלומטית בין ראש מועצה אזורית לבין ראש דסק ביש"ע ואני אסביר לך למה, כי אם הייתה תכלית דיפלומטית וכמו שאתה מציין יש קשר ישיר בינכם בין משרד החוץ לבין הגורמים ברשויות המקומיות, יש במרכז השלטון המקומי, מטי תזכירי לי, משרד קשרי חוץ, מי שעומדת בראש הדסק לקשרים הבין לאומיים של העיריות היא ראש עיריית גני תקווה, האם לראש עיריית גני תקווה יש דרכון דיפלומטי? תסכים איתי על כך שמרכז השלטון המקומי כמו שאמרתם גם לראש וגם לסגן יש תכליות דיפלומטיות, יכול להיות שנחלוק על זה.

יוסי דיין:

למיטב ידיעתי היא לא ביקשה והיא לא קיבלה.

נאור שירי (יש עתיד):

אבל זה מתוקף תפקיד.

יוסי דיין:

אבל אתה שואל אותי אם יש לה או אין לה.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

היא לא יודעת והיא גם לא תדע.

יוסי דיין:

אפשר להתקשר ולהגיד לה אולי לבקש.

אני עונה תשובות עובדתיות, שאלת אדוני אם יש לה - - - לא ביקשה ולא קיבלה.

נאור שירי (יש עתיד):

שדות נגב, תמיר עידן מה איתו?

אגב כששאלנו על ראשי ערים אמרו לנו שלושה, אנחנו כבר בשישה.

יוסי דיין:

לא סליחה, אמרתי ראשי ערים ואמרתי ראשי מועצות אזוריות, אמרתי בדיוק את המספר.

היו"ר מיקי לוי:

אני מגן עליך, אתה צודק.

נאור שירי (יש עתיד):

במחילה אני מתנצל, אז כשאנחנו אומרים ראשי רשויות אנחנו מתכוונים למועצה מקומית מועצה אזורית, מועצה דתית, כל המועצות וכל נבחרי הציבור במדינת ישראל ברשויות המקומיות, בהגדרתן כחוק הרשויות המקומיות, על כמה אנחנו עומדים?

יוסי דיין:

אני חושב שלפחות ברמה של אושר ברמה האחרונה מנינו את כולם.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

לא אנחנו לא מדברים רק על השנה האחרונה.

נאור שירי (יש עתיד):

לא השאלה היא לכמה מהם יש דרכון דיפלומטי?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

לכמה מהם יש דרכון דיפלומטי?

היו"ר מיקי לוי:

כרגע כמה בתוקף?

יוסי דיין:

אני אחזור שוב, בעבר ניתנו לכשלושה ראשי עיר שהם ירושלים, תל אביב ומודיעין בגלל הקשר שלו, ניתנו בעבר, היום נוסף ראש עיריית דימונה, זה מבחינת ראשי עיר, אין יותר.

מבחינת ראשי מועצות מקומיות דיברנו עליהם.

נספח 11

העתק עמודים 20-21 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה

מיום 19.12.2023

עמ' 82

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

היא לא יודעת והיא גם לא תדע.

יוסי דיין:

אפשר להתקשר ולהגיד לה אולי לבקש.

אני עונה תשובות עובדתיות, שאלת אדוני אם יש לה - - - לא ביקשה ולא קיבלה.

נאור שירי (יש עתיד):

שדות נגב, תמיר עידן מה איתו?

אגב כששאלנו על ראשי ערים אמרו לנו שלושה, אנחנו כבר בשישה.

יוסי דיין:

לא סליחה, אמרתי ראשי ערים ואמרתי ראשי מועצות אזוריות, אמרתי בדיוק את המספר.

היו"ר מיקי לוי:

אני מגן עליך, אתה צודק.

נאור שירי (יש עתיד):

במחילה אני מתנצל, אז כשאנחנו אומרים ראשי רשויות אנחנו מתכוונים למועצה מקומית מועצה אזורית, מועצה דתית, כל המועצות וכל נבחרי הציבור במדינת ישראל ברשויות המקומיות, בהגדרתן כחוק הרשויות המקומיות, על כמה אנחנו עומדים?

יוסי דיין:

אני חושב שלפחות ברמה של אושר ברמה האחרונה מנינו את כולם.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

לא אנחנו לא מדברים רק על השנה האחרונה.

נאור שירי (יש עתיד):

לא השאלה היא לכמה מהם יש דרכון דיפלומטי?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

לכמה מהם יש דרכון דיפלומטי?

היו"ר מיקי לוי:

כרגע כמה בתוקף?

יוסי דיין:

אני אחזור שוב, בעבר ניתנו לכשלושה ראשי עיר שהם ירושלים, תל אביב ומודיעין בגלל הקשר שלו, ניתנו בעבר, היום נוסף ראש עיריית דימונה, זה מבחינת ראשי עיר, אין יותר.

מבחינת ראשי מועצות מקומיות דיברנו עליהם.

היו"ר מיקי לוי:

הוא יגיד לך את הכול.

יוסי דיין:

מה שיש הם שי חגגי שאמרנו אותו, ישראל גנץ, תמיר עידן וזהו.

נאור שירי (יש עתיד):

אוקי, מה תפקידו של תמיר עידן?

יוסי דיין:

אז עכשיו עשינו סדר קודם כל, אין יותר.

נאור שירי (יש עתיד):

אל תמהר בכזו פסקנות, לך תדע אולי יצוץ לנו ראש מועצה נוסף שקיבל.

מה תפקידו של תמיר עידן? תן לי לנחש, הוא סגן של שי חגגי.

יוסי דיין:

תמיר עידן דווקא לא, למיטב ידיעתי.

אם נהיה רגע רציניים, למיטב ידיעתי תמיר עידן קיבל את הדרכון הדיפלומטי שלו על פי החלטת המנכ"ל על בסיס הנימוקים של חיזוק הקשר בין מדינות במסגרת סוגיות החקלאות, תמיר עידן למיטב הבנתי מוביל פרויקט של משרד החוץ שנקרא משתלמים זרים בחקלאות ותמיר עידן לוקח בו חלק מאוד מאוד משמעותי בהעברת עובדים ולכן קיבל על בסיס הנימוקים של חיזוק הקשר בסוגיות החקלאות בין המדינות וכן גיוס משקיעים, זו הסיבה.

היו"ר מיקי לוי:

אנחנו מנסים לעשות סדר.

נאור שירי (יש עתיד):

לא אבל אין סדר בזה, אין סדר כי זו עכשיו הייתה הנמקה שאני מקבל אותה אבל אתה יכול להגיד את זה על כל היושבים בחדר, מטי מה הדוקטורנט שלך?

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

בחקלאות, ראש מועצה, מקדמת המרחב הכפרי.

נאור שירי (יש עתיד):

אני רוצה להבין רגע, זו ההגדרה הכי רחבה בעולם, אני יכול להגיד את זה על הכול, אני הולך עכשיו לשותל גינה לחבר שלי שבמילואים, סיפור אמיתי, אני יכול לבקש גם להיכלל גם תחת הגדרה זו, באופן כללי אין לי בעיה, אבל יש הרגשה בציבור ואני חושב שאני משקף את ההרגשה הזו שזו קצת קומבינה ברמה הכי נמוכה, כי זה אפילו לא מתוחכם מידי, יש אנשים ספציפיים שקיבלו ולא ברור לי למה, מה התכלית הדיפלומטית של תמיר עידן? אם אתה רוצה לקדם אג'נדות בחקלאות יש משרד חקלאות במדינה, אני לא מצליח להבין את זה.

קריאה:

משרד החקלאות לא יכול לקדם משהו, זה לא המשרד הנכון.

נספח 12

**העתק עמודים 15-18 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה**

מיום 19.12.2023

עמ' 85

היו"ר מיקי לוי:

אני מנסה כבעלי מקצוע להאיר את עיניהם של הפוליטיקאים בסדר? אין לי טענות למנכ"ל הוא איש מקצועי ואני אפילו לא מבקר אותו למרות שאני יכול לבקר אותו, בשביל מה לתת דרכונים דיפלומטיים לאנשים שאינם נושאים תפקיד דיפלומטי?

אני אומר את זה כהערה, לדוגמה ראש העיר חיפה, אני חושב שתעבירו את התחושה של הוועדה שיש פה טעם נפגם.

כן אני מתנצל.

היו"ר מיקי לוי:

כן חבר הכנסת נאור שירי.

לא נתנו לו לסיים.

אם אתה רוצה לשאול אותו, בבקשה.

נאור שירי (יש עתיד):

שיסיים ואחר כך.

דוד גולדפרב:

נשאלנו לגבי בני של ראש ממשלה וכפי שאמרנו הזכאות לפי התקנון היא עד גיל 18, הזכאויות שניתנו אחר כך - - -

היו"ר מיקי לוי:

זאת אומרת ששני בניו של ראש הממשלה וצר לי שאני מצד אחר - - -

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

שלושת ילדיו, יש לו בת גם.

היו"ר מיקי לוי:

לא בטוח.

אני לא רוצה להתעסק במשפחה, אני משתדל להיות ענייני ומקצועי, שני בניו של ראש הממשלה לצורך העניין אינם עונים על הקריטריונים שקבע משרד החוץ והדרכון שניתן להם הוא מעבר לקריטריונים.

דוד גולדפרב:

הוא ניתן באישור המנכ"ל בהתאם לסמכות המנכ"ל.

היו"ר מיקי לוי:

אין לי טענות אליך אדוני היועץ המשפטי של משרד החוץ, אנחנו מכירים את קודמך, עשיתי איתו הרבה מאוד דברים.

דוד גולדפרב:

אני לא היועץ אני מנהל המחלקה, אני תחתיו.

היו"ר מיקי לוי:

בסדר טעות שלי.

אני מבין שסמכותו של המנכ"ל היא לתת לשני בניו של ראש הממשלה ואתם אומרים שזו סמכותו לתת לשני בניו של ראש הממשלה, אגב גם כשהוא היה יושב ראש האופוזיציה היה בידיהם דרכונים דיפלומטיים?

דוד גולדפרב:

למיטב ידיעתנו לא.

היו"ר מיקי לוי:

גברתי את מומחית, כאשר ראש הממשלה היה יושב ראש האופוזיציה במשך שנה וחצי, האם בניו אחזו בדרכונים דיפלומטיים?

יוסי דיין:

מתי הוא היה יושב ראש האופוזיציה אדוני?

היו"ר מיקי לוי:

הייתה תקופה כזו.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

בשנת 2022.

נאור שירי (יש עתיד):

במשך שנתיים, בין השנים 2021-2022.

דוד גולדפרב:

למיטב הבנתנו בתקופה הזו לא היה לו דרכון וגם לא היה לאף אחד מהבנים.

היו"ר מיקי לוי:

מוכנים לבדוק לנו בבקשה? אני מאוד אודה לכם.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אבל אדוני, באפשרות של המנכ"ל להעניק דרכונים כתוב שזה לפי שיקול דעתו כדי לקדם אינטרסים של המדינה, או לצורך ביצוע משימה דיפלומטית.

היו"ר מיקי לוי:

נכון, מה לעשות שהוא חרג מהכללים הנהוגים? אבל המנכ"ל איננו פה ואנחנו נעביר לו מה שנאמר פה, על פי התקנון של משרד החוץ, לא אנחנו.

יוסי דיין:

איך אתם סבורים אדוני שהוא חרג מהכללים הנהוגים? אנחנו יודעים שהמנכ"ל פעל כדין, אני לא יודע אם יודעים, אבל השיקול המרכזי שהנחה את המנכ"ל לתת לבנו של ראש הממשלה דרכון דיפלומטי זה שיקול ביטחוני מאחר - - -

היו"ר מיקי לוי:

אני לא רציתי להגיע לשם אבל אני אשאל, האם יש חוות דעת של שב"כ?

יוסי דיין:

אדוני רק חשוב להגיד, אנחנו לא מתעלמים מהעובדות, זה מה שכתוב בהנמקה, זו ההנמקה.

היו"ר מיקי לוי:

אני איתך למרות שהתקנון שלכם אומר אחרת, האם יש אישור שב"כ בנושא הביטחוני, גברתי את יודעת, אין אישור שב"כ בנושא שהדרכון ניתן לו מטעמים של שיקולים ביטחוניים, אין אישור שב"כ, תודה רבה.

יוסי דיין:

יש אישור שב"כ לאבטח אותו - - -

היו"ר מיקי לוי:

אבל אדוני כאשר והיא תבדוק לנו - - -

יוסי דיין:

יש קשר ואני רוצה להסביר את הקשר רק לא מאפשרים לי.

היו"ר מיקי לוי:

אדוני בבקשה.

אני רק אומר שהיא חייבת לנו עוד תשובה האם בזמן היותו יושב ראש האופוזיציה הדרכונים אושרו?

יוסי דיין:

לא היה, אבל אנחנו נבדוק את זה ונשיב.

היו"ר מיקי לוי:

נודה לכם אם תשיבו למזכירת הוועדה, אתם תחליפו טלפונים אחר כך, בסדר?

רצית משהו?

דוד גולדפרב:

רציתי להבהיר לאדוני שאומר שאין קשר, עוד הפעם לא אני קיבלתי את ההחלטה אבל אני אומר את השיקול של המנכ"ל בבואו לקבל את ההחלטה ולמה הוא קיבל את ההחלטה למיטב ידיעתנו, הבן של ראש הממשלה הוא מאובטח שב"כ, ולכן על מנת לא ליצור הפרדה במעברים בשדות התעופה בין המאבטחים שלו למאובטח עצמו אז נתנו לו את הדרכון הזה.

נאור שירי (יש עתיד):

למה למאבטחים יש דרכון דיפלומטי?

היו"ר מיקי לוי:

כן, אני אומר לך.

דוד גולדפרב:

ודבר נוסף להזכיר שעד גיל 18 מקבלים באופן אוטומטי, כלומר זו לא מילה גסה לתת לבן של ראש ממשלה, אבל אני לא נכנס לשיקולים, סיפרתי את העובדות.

היו"ר מיקי לוי:

אין לי בעיה, אתם חייבים לי רק תשובה האם במשך שנה וחצי בהיותו ראש האופוזיציה הדרכונים הדיפלומטיים נשארו ברשותם.

בבקשה אדוני.**דוד גולדפרב:**

אדוני, אנחנו רק נבהיר שאלה קודמת לגבי רעיות של ראשי ערים אין להן דרכונים דיפלומטיים, בדקנו את זה עובדתית וגם לשאלתך השנייה האם בתקופה שהיה יושב ראש האופוזיציה, למיטב ידיעתנו לא אבל גם את זה אנחנו מוודאים סופית.

היו"ר מיקי לוי:

אני מודה לכם ואני מוסיף לכם עוד שאלה, האם לישראל גנץ, ראש מטה מועצת בנימין יש מעמד מיוחד שגם לו יש דרכון? אני מוכן לקבל את חיים ביבס, למרות שיש כאן טענות של חברי הכנסת, ראש העיר ירושלים, למרות שכל ה-254 ראשי ערים שילכו לבג"ץ הם ינצחו, למה להם כן ולא לנו, אבל אני עוזב את זה.

ראש מטה בנימין.**יוסי דיין:**

אדוני גם פה נשמעו חוסר אחדות בדעות אם לתת לראש עיריית ירושלים או לא לתת לראש עיריית ירושלים.

יסמין פרידמן (יש עתיד):**בסדר לא חייבים להסכים.****יוסי דיין:**

ולכן בגדול יש שיקול דעת למנכ"ל משרד החוץ שהוא הגורם המכריע.

היו"ר מיקי לוי:**ראש מטה בנימין.****נאור שירי (יש עתיד):**

ראש מועצה אזורית בנימין וראש מועצה אזורית שדות נגב גם.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):**גם לו יש?****יוסי דיין:**

להבנתנו ישראל גנץ שעליו אנחנו מדברים הוא גם ראש דסק חו"ל של מועצת יש"ע.

היו"ר מיקי לוי:**נו אז מה?**

נספח 13

העתק עמודים 22-23 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה

מיום 19.12.2023

עמ' 90

נאור שירי (יש עתיד):

לא משנה, זה באמת שולי.

אתה מדבר על בין 5-7 אנשים נכון?

יוסי דיין:

מועצות מקומיות שלושה אנשים, ראשי עיר ארבעה, סך הכול כשבעה אנשים.

נאור שירי (יש עתיד):

צדקתי, השבעה האלו הם נורא מובהקים בעולם הפוליטי, לא זיקתכם, לא מערב אתכם בזה, אי אפשר שזה לא יעלה שאלה.

עכשיו יש לי שאלה נוספת, האם בנו השני של ראש הממשלה מאובטח? אני שואל.

יוסי דיין:

אני לא יודע לענות.

נאור שירי (יש עתיד):

האם יש לו דרכון דיפלומטי?

דוד גולדפרב:

היה לו בעבר.

נאור שירי (יש עתיד):

עד גיל 18 נכון?

דוד גולדפרב:

בגיל 18 הוא קיבל דרכון עם תוקף לשנתיים.

נאור שירי (יש עתיד):

אוקי, אז עכשיו אין לו?

יוסי דיין:

להבנתנו לא.

נאור שירי (יש עתיד):

אז יש פה חריגה מהתכלית הזיקתית, בין האבטחה לאדם, אני שואל באוויר ואף אחד לא יענה לי אני מבין.

יוסי דיין:

אפשר לענות על השאלות האלו, אני לא מבקר איש אבל אדוני שואל שאלות - - -

נאור שירי (יש עתיד):

מה מעצבנות קצת? זו הוועדה לבקר.

יוסי דיין:

זה מה שהובא לפתחנו, זה מה שהמנכ"ל צריך להחליט בו, אדוני שואל אותי למה מיליון ראשי ערים אחרים לא ולמה לא הסגנים שלהם, אני לא יודע לענות לשאלות כאלו, אני לא אמור ולא רוצה גם.

נאור שירי (יש עתיד):

לא מיליון אבל כל ה-250 הנוספים, בסדר לגיטימי.

יוסי דיין:

הוגשו מספר בקשות מצומצם כפי שסיפרתי, להגיד שזו קומבינה פוליטית - - -

היו"ר מיקי לוי:

אל תתעסקו בפוליטיקה.

יוסי דיין:

אני חושב שזה פחות ראוי להגיד לנו דבר כזה אבל - - -

נאור שירי (יש עתיד):

מה זה להגיד לכם דבר כזה, קודם כל אני לא אומר לך כי אתה לא היית חלק מהאישורים אז אין לך אפילו מקום, אני אומר את זה למי שמאזין ואני חושב שאני מייצג לא מעט אנשים שחושבים ככה.

רק שאלה לגבי הפרוצדורה, בפרוצדורה כשמאשר מנכ"ל מאן דהוא אישר למיקי בגלל תפקידו המאוד חשוב לקידום אג'נדות ביטחוניות כניצב בדימוס, ההליך הזה נבדק? יש לו תוקף מסוים? או כל עוד מיקי נמצא בתפקיד המומצא של מנכ"ל יש"ע העולמית אז התוקף תופס?

דוד גולדפרב:

אז אישורים חריגים של מנכ"ל הם ספציפי לאדם שקיבל לאותה התקופה לפי מה שנקבע על ידי המנכ"ל או למשך התפקיד, למשל אם קיבל ראש עיריית ירושלים או ראש השלטון המקומי מקבל משך כהונתו והבא אחריו יצטרך לבקש, אלא אם כן מצאה הוועדה מקום לתקן את התקנון ורואה שיש אדם שראוי להכניס אותו לתוך הקריטריונים.

נאור שירי (יש עתיד):

יו"ר השלטון המקומי הוא לא בקריטריונים?

דוד גולדפרב:

הוא לא בקריטריונים הנוכחיים

נאור שירי (יש עתיד):

ולא מצאה הוועדה נכונות ומצאה איזה סטנדרט שאפשר להחריג?

אז הוועדה במשרד החוץ שהיא מקצועית ומורכבת מאנשי מקצוע סוברת שכל אותם שמונה אנשים אינם צריכים לקבל.

דוד גולדפרב:

כן, היא לא מצאה סיבה לאשר.

נספח 14

**העתק עמוד 36 לפרוטוקול הדיון
בוועדה לביקורת המדינה מיום**

19.12.2023

עמ' 93

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

כל מעשה מנהלי הוא נכון?

יוסי דיין:

חזקה, לא מעשה מנהלי.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

בסדר, אז מה שאני אומר זה שאין אפשרות לציבור לערער על ההחלטה המנהלית הזו מאחר והיא לא מובאת לידיעתו, לכן מה שאני מציע לוועדה הנכבדה לקרוא שהמנכ"ל משתמש בסמכותו כדין והיא כדין ומנפיק דרכון דיפלומטי לאנשים שלא דרך הוועדה המקצועית שזה יהיה חשוף לציבור כדי שאנחנו נוכל להחליט בשם הציבור אם אנחנו רוצים לערער על זה, את זה אני אומר בשם הציבור.

יוסי דיין:

אדוני חבר הכנסת אנחנו נתייחס לזה, אנחנו נבחן את זה ואנחנו נשקול את הדבר הזה, אני רק רוצה לענות לחברי ממשד מבקר המדינה, אני קצת חלוק על העניין שמתייחסים כהליך ערעור על החלטת הוועדה ואני שוב חוזר ואומר שאלו שתי סמכויות נפרדות, אבל אני כן חושב ואני מאמין שזה כבר נעשה, אנחנו נבחן גם אפשרות לדרוש שתובא עמדת הדרג המקצועי, אנחנו נבחן גם את זה.

היו"ר מיקי לוי:

תודה רבה, אני רוצה לסכם ב-2-3 משפטים.

המשפט הראשון, הוועדה מבקשת שתקנון משרד החוץ יפורסם, מה אכפת לכם? זה יפורסם, זה גלוי, כל מה שמפורסם לא יחלקו עליו, מה אתם צריכים את זה.

הדבר השני שהוועדה מבקשת ותעבירו את זה למנכ"ל, אני סומך על אנשי המקצוע, כמו שיש בבתי משפט כמה אפשרויות, אתם תיקחו את הוועדה כבית משפט השלום, אני לא מערער על סמכותו של המנכ"ל כפי שאתה אומר, כפי שאני אומר ואמרת את זה גם לפני, אבל אני אומר שאם הוועדה המקצועית פסלה ואותו אחד רוצה לבוא אל המנכ"ל והמנכ"ל יאשר, אני לא אערער על סמכותו של המנכ"ל, אבל כשהוא מגיע אליו ישירות, מבחינתך ומבחינת ניקיון כפיים ואני לא מטיל ספק, זה לא נראה טוב, לכו לדרג המקצועי שאני סומך עליו כמו הכנסת, אני יכול להגיש לדרג המקצועי בקשה והדרג המקצועי יפסול אותי, אני אלך ואערער בפני המנכ"ל והמנכ"ל יאשר אותי, זה בסדר, אבל כשאתם עושים דרך עקיפה זה לא בסדר, זה נותן תחושה של חוסר שקיפות וחוסר ניקיון כפיים.

שני נושאים, הנושא הראשון, הוועדה ממליצה למנכ"ל משרד החוץ לא לאשר ללא מעבר דרך הוועדה המקצועית, רשאי המנכ"ל ואני מדגיש, לאחר שנפסל על ידי הוועדה המקצועית כן לאשר, אני לא בא לבקר את סמכותו שהיא כתובה, אני בא ומאיר ואומר אל תתנו את הדרך הישירה למנכ"ל, היום הוא חצי פוליטי, מחר הוא יהיה מקצועי, בשביל מה? גם בשביל המנכ"ל זה לא בריא, אם זה היה עובר דרך הוועדה המקצועית ולא מגיע ישירות למנכ"ל, כנראה שלא היינו מתכנסים אפילו, תפרסמו, כדי שתהיה שקיפות ואני מברך על כך שמשנת 2011 יש תקנון, תפרסמו את התקנון והרשומות, נורא פשוט ואז לא יהיו שאלות.

הנושא השני, הוועדה ממליצה בפני מנכ"ל משרד החוץ לאשר דרכונים דיפלומטיים גם אם הם נפסלו בוועדה המקצועית, זה בריא יותר לאותו מנכ"ל באשר הוא, לא דווקא הנוכחי, אם הוא יאשר את זה כלאחר מכן, אנחנו לא באים ואומרים סמכותו של המנכ"ל היא לא לאשר, אנחנו אומרים לא ראוי ולא תקין לעקוף את הוועדה המקצועית, זה מה שאנחנו אומרים.

אני רוצה להודות לכם, אני חייב להגיד שחשבנו שזה יותר, אני חייב להגיד שחבריי אולי יגידו מה אתה עושה להם הנחה, אני מכיר אתכם מספיק שנים ואני יודע שאתם מקצועיים ועושים את המרב ואת המיטב, גם כסגן משרד האוצר נלחמתי עבורכם.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

ונמשיך להילחם למענם.

נספח 15

העתק של פניות העותרת מיום

7.12.2023

עמ' 95

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7 דצמבר 2023, כ"ד כסלו תשפ"ד

לכבוד:

מר רונן לוי	מר אלי כהן	עו"ד גלי בהרב מיארה
מנכ"ל	שר החוץ	היועצת המשפטית לממשלה
משרד החוץ	משרד החוץ	משרד המשפטים
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

שלום רב,

הנדון: דרישה לאיסוף ולבחינה מחדש של מתן דרכונים דיפלומטיים

שניתנו בחוסר סמכות למקורבים לכאורה לשר החוץ

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פניה זו בפרסומו של העיתונאי גידי וייץ, הבוקר באתר הארץ, לפיו בהתאם להנחיית שר החוץ, מר אלי כהן, הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.¹
- כך, פורסם כי שר החוץ הורה על הנפקת דרכונים דיפלומטיים למספר ראשי רשויות מקומיות המזוהים עם מפלגת הליכוד, סיעתו של השר, וכן לבנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו. בשל העובדה שמדובר בגורמים שאינם מנויים ברשימת הזכאיים לדרכון דיפלומטי, התכנסה במשרד החוץ ועדת חריגים, אשר סברה כי המבקשים אינם ראויים לדרכון דיפלומטי כי לא נמצא כל טעם מיוחד למתן הדרכונים, למשל צורך מדיני או ביטחוני.
- ואולם, מהאמור בתקשורת עולה כי מנכ"ל משרד החוץ, מר רונן לוי, עקף לכאורה את הוועדה המקצועית ואישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, בניגוד לעמדת הוועדה ולכאורה בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ.
- כידוע, מדינת ישראל מנפיקה לאזרחיה דרכונים המהווים תעודה ציבורית שמשמשת בעת מעבר גבולות בין-מדינתיים, לפי חוק הדרכונים, התש"ב-1952 (להלן: "חוק הדרכונים").
- לצד הדרכונים ה"רגילים", משרד החוץ מנפיק שני סוגים של דרכונים רשמיים, דרכון דיפלומטי ודרכון שירות, אשר חוק הדרכונים אינו חל עליהם, והזכאות להם מעוגנת בנהלים פנימיים של משרד החוץ ובתקנון שירות החוץ (להלן: "התקנון").

¹ גידי וייץ "אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו" באתר הארץ (7.12.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-07/ty-article.highlight/0000018c-40bc-d2d5-abef-f5ff27500000>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

6. לפי התקנון, דרכון דיפלומטי הינו דרכון של מדינת ישראל המוענק לממלאי תפקידים דיפלומטים או קונסולאריים, לנושאי משרות בשירות החוץ וכן לאנשים אחרים העוסקים בענייני המדינה הנושאים אופי דיפלומטי. כך למשל, מבין רשימת הזכאים לדרכונים דיפלומטיים ניתן למנות שרי ממשלה וחברי כנסת, בעלי תפקידים בכירים במערכת הביטחון, מערכת המשפט ואנשי והשירות הדיפלומטי. המשותף לכלל הגורמים הללו הוא העובדה שהם מייצגים את מדינת ישראל ומרבים לנסוע למסעות בינלאומיים במסגרת תפקידם הרשמי.
7. החזקה בדרכון דיפלומטי מעניקה יתרונות רבים, הכוללים בין היתר דרכים מקלות ליציאה וכניסה לישראל ולמעבר בין מדינות ברחבי העולם, חסינות דיפלומטית וזכויות בתחום הפטור ממסים. כמו כן, הדרכון הדיפלומטי מעניק למחזיקים בו הכרה ייחודית מטעם מדינת ישראל ומעמד של גורמים רשמיים הנושאים את סמלי מדינת ישראל, מייצגים אותה ופועלים בשמה.
8. אם כן, כדבר שבשגרה, רק אנשי ממשל וגורמים ציבוריים בכירים ביותר, הפועלים בשם מדינת ישראל בזירה הציבורית והבינלאומית, וכן גורמים שוועדת החריגים במשרד החוץ החליטה להעניק להם דרכון דיפלומטי בשל צורך מדיני או ביטחוני, יכול ליהנות מההטבות הללו ומהמעמד של החזקה בדרכון דיפלומטי.
9. מכאן, עולה תמונת מצב חמורה לפיה שר החוץ ומנכ"ל המשרד פעלו באופן המנוגד לחוק ובחוסר סמכות כאשר העניקו הטבה ייחודית וחשובה במעלה לשורת גורמים שלא נמצאו ראויים לכך ובניגוד מוחלט לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ.
10. בפסיקה נקבע כי כאשר נעשתה פעולה של עובד ציבור בחוסר סמכות – הפעולה לא תאכף, והיא בטלה מעיקרא. ראו לעניין זה פסק הדין בעניין בג"ץ 585/01 קלכמן נ' ראש המטה הכללי, רב-אלוף שאול מופז, נח(1) 694 (2003), בפסקה 16 לפסק דינה של כבוד השופטת פרוקצ'יה:

"בית-המשפט לא יאכוף, דרך כלל, הבטחה מינהלית שניתנה על-ידי גוף שלטוני שאינו מוסמך לתתה. עקרון חוקיות המינהל הוא אבן יסוד במשפט הציבורי, והוא מורה כי רשות מינהלית נהנית אך מהסמכויות שהוקנו לה מכוח הדין. התיימרה הרשות לחרוג מגדר סמכויותיה, יוצאת היא מתחום הכרתו של הדין, ומבחינתו, "מעשיה כמוהם ולא היו" (ב' ברכה משפט מינהלי (כרך א) [24], בעמ' 35). אכן, "...הבטחה של פקיד ציבור או גוף ציבורי הנוגדת את החוק שאותו הם מתימרים לשרת אינה תופסת ובתי-המשפט לא יתנו את ידם לאכיפת הבטחה כזאת מפני הסכנה הברורה שבעזרת הבטחות מעין אלה ירחיבו השלטונות את סמכויותיהם מעבר לגבולות שנקבעו להם על-ידי המחוקק" (בג"ץ 640/78 בוריס קצאן את יוסף הרשטיג, חברה לבנין ולהנדסה בע"מ נ' יושב-ראש הוועדה המקומית לתכנון עיר נתניה (להלן – פרשת קצאן[10]), בעמ' 11). אי-אכיפתה של הבטחה אשר ניתנה בחוסר סמכות נועדה להגן על אינטרס ציבורי מובהק – למנוע מצב שבו אדם הנושא בתפקיד ציבורי יוכל להבטיח את הישר בעיניו, והרשות הציבורית תחויב לעמוד מאחורי הבטחתו ותחויב לשאת בעולה של הבטחה זו. הכרה בתקפות הבטחה כזו עלולה לקעקע את יסודות המינהל הציבורי ולשבש את מערכות הניהול הארגוניות והכספיות של המערכת הציבורית. הנזק העלול להיגרם לפרט מהיעדר אכיפה של התחייבות שניתנה תוך חריגה מסמכות, עשוי ברוב המקרים להיות קטן בהרבה מהנזק הרב העלול להיגרם מאכיפתה לאינטרס הציבורי

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

הכללי (בג"ץ 282/80 אלון נ' המועצה המקומית נתיבות [11]; בג"ץ 778/79 זילברשטיין נ' שר הביטחון [12]).

11. משאלו הם פני הדברים, לעמדת התנועה חלוקת דרכונים דיפלומטיים לנבחרי ציבור ברשויות המקומיות ולבנו של ראש הממשלה, מבלי שמדובר בגורמים הזכאיים להטבה ולמעמד זה בדין, ומבלי שנמצאו טעמים עניינים לכך, מהווה פעולה מנהלית בחוסר סמכות, ולכן היא בטלה מעיקרא.

12. בנוסף, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, עולה חשש כבד כי מאחורי ההחלטה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזוהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ ולמקורבים באופן אישי לשר לכאורה, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין – ועשויים לעלות עד שורה של עבירות פליליות חמורות ביותר מתחום טוהר המידות ואף פגיעה בבטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה.

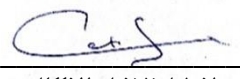
13. אשר על כן, ובשל חומרת הדברים המתוארים לעיל, אנו פונים אליכם על מנת שתפעלו לבטל באופן מיידי את הדרכונים שניתנו, וכן לבחון מחדש את האישורים למתן הדרכונים אשר הונפקו לגורמים שאינם אמורים לקבלם.

14. לעמדת התנועה, הצורך בבחינה מעמיקה ויעילה של הדרכונים אשר הונפקו בחוסר סמכות גובר בימים אלו, לנוכח מצב החירום בו מדינת ישראל מצויה. לשיטתנו, יש לזכור כי לצד המערכה הצבאית והאזרחית, אנו מצויים בעיצומה של מערכה בינלאומית ומאבק על דעת הקהל העולמית, באופן המחייב לפעול לחלוקת דרכונים דיפלומטיים (וכל מסמכים רשמיים נוספים) בזהירות יתרה, אך ורק למי שיימצאו כראויים לשאת את סמלי המדינה ולהיות מזוהים כמייצגים רשמיים שלה. זאת, למען השמירה על האינטרסים המדיניים והביטחוניים של מדינת ישראל ברחבי העולם ומול הקהילה הבינלאומית.

15. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה.

שקד נדיב
רכזת האגף המשפטי

בכבוד רב,

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

7 דצמבר 2023, כ"ד כסלו תשפ"ד

לכבוד

עו"ד גלי בהרב מיארה רב ניצב יעקב שבתאי
היועצת המשפטית לממשלה המפקח הכללי של משטרת ישראל
משרד המשפטים משטרת ישראל
ירושלים ירושלים

שלום רב,

הנדון: בקשה לפתיחה בחקירה פלילית נגד שר החוץ אלי כהן ומנכ"ל המשרד בגין חשד לעבירות מתחום טוהר המידות ופגיעה בביטחון המדינה

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פניה זו בפרסומו של העיתונאי גידי וייץ, הבוקר באתר הארץ, לפיו בהתאם להנחיית שר החוץ, מר אלי כהן, הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.¹
- כך, פורסם כי שר החוץ הורה על הנפקת דרכונים דיפלומטיים למספר ראשי רשויות מקומיות המזוהים עם מפלגת הליכוד, סיעתו של השר, וכן לבנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו. בשל העובדה שמדובר בגורמים שאינם מנויים ברשימת הזכאיים לדרכון דיפלומטי, התכנסה במשרד החוץ ועדת חריגים, אשר סברה כי המבקשים אינם ראויים לדרכון דיפלומטי כי לא נמצא כל טעם מיוחד למתן הדרכונים, למשל צורך מדיני או ביטחוני.
- ואולם, מהאמור בתקשורת עולה כי מנכ"ל משרד החוץ, מר רונן לוי, עקף לכאורה את הוועדה המקצועית ואישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, בניגוד לעמדת הוועדה ולכאורה בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ.
- פרסומים אלה מעלים חשש כבד כי מאחורי ההחלטה להנפיק להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזוהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ ולמקורבים באופן אישי לשר לכאורה, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין – ועשויים לעלות עד שורה של עבירות פליליות חמורות ביותר מתחום טוהר המידות ואף פגיעה בביטחון של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה.

¹ גידי וייץ "אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו" באתר הארץ (7.12.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-07/ty-article.highlight/0000018c-40bc-d2d5-abef-f5ff27500000>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

5. כידוע, מדינת ישראל מנפיקה לאזרחיה דרכונים המהווים תעודה ציבורית שמשמשת בעת מעבר גבולות בין-מדינתיים, לפי חוק הדרכונים, התש"ב-1952 (להלן: "חוק הדרכונים"). לצד הדרכונים ה"רגילים", משרד החוץ מנפיק שני סוגים של דרכונים רשמיים, דרכון דיפלומטי ודרכון שירות, אשר חוק הדרכונים אינו חל עליהם, והזכאות להם מעוגנת בנהלים פנימיים של משרד החוץ ובתקנון שירות החוץ (להלן: "התקנון").

6. לפי התקנון, דרכון דיפלומטי הינו דרכון של מדינת ישראל המוענק לממלאי תפקידים דיפלומטים או קונסולאריים, לנושאי משרות בשירות החוץ וכן לאנשים אחרים העוסקים בענייני המדינה הנושאים אופי דיפלומטי. כך למשל, מבין רשימת הזכאים לדרכונים דיפלומטיים ניתן למנות שרי ממשלה וחברי כנסת, בעלי תפקידים בכירים במערכת הביטחון, מערכת המשפט ואנשי והשירות הדיפלומטי. המשותף לכלל הגורמים הללו הוא העובדה שהם מייצגים את מדינת ישראל ומרבים לנסוע למסעות בינלאומיים במסגרת תפקידם הרשמי.

7. החזקה בדרכון דיפלומטי מעניקה יתרונות רבים, הכוללים בין היתר דרכים מקלות ליציאה וכניסה לישראל ולמעבר בין מדינות ברחבי העולם, חסינות דיפלומטית וזכויות בתחום הפטור ממסים. כמו כן, הדרכון הדיפלומטי מעניק למחזיקים בו הכרה ייחודית מטעם מדינת ישראל ומעמד של גורמים רשמיים הנושאים את סמלי מדינת ישראל, מייצגים אותה ופועלים בשמה.

8. אם כן, כדבר שבשגרה, רק אנשי ממשל וגורמים ציבוריים בכירים ביותר, הפועלים בשם מדינת ישראל בזירה הציבורית והבינלאומית, וכן גורמים שוועדת החריגים במשרד החוץ החליטה להעניק להם דרכון דיפלומטי בשל צורך מדיני או ביטחוני, יכול ליהנות מההטבות הללו ומהמעמד של החזקה בדרכון דיפלומטי.

9. מכאן, עולה תמונת מצב חמורה לפיה שר החוץ ומנכ"ל המשרד פעלו באופן המנוגד לחוק ובחוסר סמכות כאשר העניקו הטבה ייחודית וחשובה במעלה לשורת גורמים שלא נמצאו ראויים לכך ובניגוד מוחלט לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ.

הבקשה לחקירת האירועים:

10. לשיטת התנועה, מהמתואר לעיל עולה חשש כבד כי שר החוץ, אלי כהן, ומנכ"ל המשרד שלו מר רונן לוי, פעלו לכאורה מתוך שיקולים זרים בהנפקת דרכונים דיפלומטיים למקורבים, באופן שיכול לעלות כדי ביצוע של עבירות שונות מתחום טוהר המידות, לרבות עבירת מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שלשונה:

"עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו - מאסר שלוש שנים."

11. במקרה הנידון, עולה חשש כי הנפקת דרכונים דיפלומטיים לגורמים אשר אינם ראויים לכך, מבלי שנמצאה הצדקה עניינית ובניגוד לעמדת הדרג המקצועי האמונים על הנפקת הדרכונים, יפגע בביטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה. זאת, מאחר ומדובר במסמך רשמי המעניק הטבות ייחודיות והופך את מי שמחזיק בו להיות מזוהה בקהילה הבינלאומית כגורם המייצג את מדינת ישראל ופועל בשמה. לכן, במידה ואכן נבחר ציבור ומנכ"ל המשרד העובד

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תחתיו פעלו הנפקת דרכונים דיפלומטיים למקורבים מתוך שיקולים זרים ואישיים, יכול והתקיימה עבירת הפרת אמונים חריפה, כאמור לצידן של עבירות נוספות מתחום טוהר המידות ופגיעה בביטחון המדינה.

12. לאור האמור לעיל, ומבלי לקבוע מסמרות, התנועה סבורה כי הוצגה תשתית עובדתית המחייבת פתיחה בחקירה לכל הפחות על ביצוען של עבירות הפרת אמונים מצד שר החוץ ומנכ"ל המשרד וכן עבירות נוספות, באופן המחייב פתיחה בחקירה של כל המעורבים בדבר, בהתאם לסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]:

"נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה."

13. מנוסח הסעיף עולה כי ברירת המחדל היא שכאשר נודע למשטרה על ביצוע עבירה, זו תפתח בחקירה. אך ורק במקרים בהם קצין בדרגת פקד ומעלה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, יכול הוא להורות שלא לחקור.

14. כמו כן, בבג"ץ 6410/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה (נבו 4.2.2015), קבע בית המשפט העליון, כי כאשר מתעורר ספק בשאלה האם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה לברר זאת בדרך של חקירה פלילית או בדיקה מקדימה. כך, בדברי כב' השופט שהם (בפס' 101):

"החובה לפתוח בחקירה, מותנית בידיעה על ביצוע עבירה (דנג"ץ 7516/03 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.02.2004). החוק איננו מחייב פתיחה בחקירה פלילית באופן מידי, בכל מקרה של הגשת תלונה או של אינדיקציה אחרת לביצוע עבירה. כאשר מתעורר ספק אם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה והתביעה לברר זאת, במסגרת חקירה פלילית או במסגרת בדיקה מקדימה" (ההדגשות של הח"מ)."

15. סוגיית הפתיחה בחקירה פלילית הובהרה גם בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.2204 שכותרתה "בדיקה מקדימה". לפי הנחיה זו, השימוש בסמכות החקירה מותנה בשאלה האם יש ראיות המבססות חשד סביר שבוצעה עבירה. כלומר, מקום שישנן ראיות המבססות חשד סביר לביצוע עבירה, תיפתח חקירה, אלא אם סבור גורם מורשה כי נסיבות העניין אינן מתאימות לנקיטת הליכים פליליים.

16. משאלו הם פני הדברים, לעמדת התנועה יש לפתוח בחקירה בגין המעשים שתוארו לעיל. על פניו, ישנן ראיות מבוססות, המקימות חשד סביר לביצוע עבירות. מכאן, מתחייב כי רשויות אכיפת החוק יפתחו בחקירה על מנת לברר זאת.

17. אשר על כן, אנו פונים אליכם על מנת שתפעלו לפתוח בחקירה או בבדיקה מקדמית כנגד כלל הגורמים המעורבים, נוכח החשד שלכאורה התקיימו עבירות מתחום טוהר המידות, ביניהן

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

עבירת הפרת אמונים.

18. כמו כן, בשל מצב החירום בו מצויה המדינה, והעובדה כי אנו מצויים כעת לצד המערכה הצבאית והאזרחית גם בעיצומה של מערכה בינלאומית ומאבק על דעת הקהל העולמית, לעמדתנו עולה החשיבות לחקירה מהירה ויעילה של החשדות, באופן שיסייע לשמירה על ביטחון המדינה ויחסי החוץ שלה.

19. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה.

בכבוד רב,

שקד נדיב
רכזת האגף המשפטי

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

נספח 16

העתק של פניות העותרת מיום

13.12.2023

עמ' 103

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

13 דצמבר 2023, א' טבת תשפ"ד

לכבוד:

מר רונן לוי	מר אלי כהן	עו"ד גלי בהרב מיארה
מנכ"ל	שר החוץ	היועצת המשפטית לממשלה
משרד החוץ	משרד החוץ	משרד המשפטים
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

שלום רב,

הנדון: דרישה נוספת לאיסוף ולבחינה מחדש של מתן דרכונים

דיפלומטיים שניתנו למקורבים לכאורה לשר החוץ

סימוכין: מכתבנו מיום 7.12.2023

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פניה נוספת זו בפרסומים לפיהם בהתאם להנחיית שר החוץ, מר אלי כהן, הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.¹
- כך, פורסם כי שר החוץ הורה על הנפקת דרכונים דיפלומטיים למספר ראשי רשויות מקומיות המזוהים עם מפלגת הליכוד, סיעתו של השר, וכן לבנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו. בשל העובדה שמדובר בגורמים שאינם מנויים ברשימת הזכאיים לדרכון דיפלומטי, התכנסה במשרד החוץ ועדת חריגים, אשר סברה כי המבקשים אינם ראויים לדרכון דיפלומטי, וכי לא נמצא כל טעם מיוחד למתן הדרכונים, למשל צורך מדיני או ביטחוני.
- ואולם, מהאמור בתקשורת עולה כי בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ, מנכ"ל משרד החוץ, מר רונן לוי, עקף לכאורה את הוועדה המקצועית ואישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, בניגוד לעמדת הוועדה.
- כפי שפורט בהרחבה במכתבנו שבסימוכין, משרד החוץ מנפיק דרכונים דיפלומטיים בהתאם לנהלים פנימיים של משרד החוץ ולתקנון שירות החוץ (להלן: "התקנון"), לממלאי תפקידים דיפלומטים או קונסולאריים, לנושאי משרות בשירות החוץ וכן לאנשים אחרים העוסקים בענייני המדינה הנושאים אופי דיפלומטי.
- החזקה בדרכון דיפלומטי מעניקה יתרונות רבים, הכוללים בין היתר דרכים מקלות ליציאה וכניסה לישראל ולמעבר בין מדינות ברחבי העולם, חסינות דיפלומטית וזכויות בתחום הפטור

¹ גדי וייץ "אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו" באתר הארץ (7.12.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-07/tv-article/highlight/0000018c-40bc-d2d5-abef-f5ff27500000>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

- ממיסים. כמו כן, הדרכון דיפלומטי מעניק למחזיקים בו הכרה ייחודית מטעם מדינת ישראל ומעמד של גורמים רשמיים הנושאים את סמלי מדינת ישראל, מייצגים אותה ופועלים בשמה.
6. אם כן, כדבר שבשגרה, רק אנשי ממשל וגורמים ציבוריים בכירים ביותר, הפועלים בשם מדינת ישראל בזירה הציבורית והבינלאומית, וכן גורמים שוועדת החריגים במשרד החוץ אישרה להעניק להם דרכון דיפלומטי בשל צורך מדיני או ביטחוני, יכולים ליהנות מההטבות הללו ומהמעמד של החזקה בדרכון דיפלומטי.
7. מכאן, עולה תמונת מצב חמורה לפיה שר החוץ ומנכ"ל המשרד פעלו בניגוד לדיון, ומתוך שיקולים זרים כאשר העניקו הטבה ייחודית וחשובה במעלה לשורת גורמים שלא נמצאו ראויים לכך ובניגוד מוחלט לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ.
8. בפסיקה נקבע כי כאשר נעשתה פעולה של עובד ציבור בחוסר סמכות – הפעולה לא תאכף, והיא בטלה מעיקרא. ראו לעניין זה פסק הדין בעניין בג"ץ 585/01 קלכמן נ' ראש המטה הכללי, רב-אלוף שאול מופז, נח(1) 694 (2003), בפסקה 16 לפסק דינה של כבוד השופטת פרוקציה:

"בית-המשפט לא יאכוף, דרך כלל, הבטחה מינהלית שניתנה על-ידי גוף שלטוני שאינו מוסמך לתתה. עקרון חוקיות המינהל הוא אבן יסוד במשפט הציבורי, והוא מורה כי רשות מינהלית נהנית אך מהסמכויות שהוקנו לה מכוח הדין. התיימרה הרשות לחרוג מגדר סמכויותיה, יוצאת היא מתחום הכרתו של הדין, ומבחינתו, "מעשיה כמוהם ולא היו" (בי ברכה משפט מינהלי (כרך א) [24], בעמ' 35). אכן, "...הבטחה של פקיד ציבור או גוף ציבורי הנוגדת את החוק שאותו הם מתימרים לשרת אינה תופסת ובת-המשפט לא יתנו את ידם לאכיפת הבטחה כזאת מפני הסכנה הברורה שבעזרת הבטחות מעין אלה ירחיבו השלטונות את סמכויותיהם מעבר לגבולות שנקבעו להם על-ידי המחוקק" (בג"ץ 640/78 בוריס קצאן את יוסף הרשטיג, חברה לבנין ולהנדסה בע"מ נ' יושב-ראש הוועדה המקומית לתכנון עיר נתניה (להלן – פרשת קצאן[10]), בעמ' 11). אי-אכיפתה של הבטחה אשר ניתנה בחוסר סמכות נועדה להגן על אינטרס ציבורי מובהק – למנוע מצב שבו אדם הנושא בתפקיד ציבורי יוכל להבטיח את הישר בעיניו, והרשות הציבורית תחויב לעמוד מאחורי הבטחתו ותחויב לשאת בעולה של הבטחה זו. הכרה בתקפות הבטחה כזו עלולה לקעקע את יסודות המינהל הציבורי ולשבש את מערכות הניהול הארגוניות והכספיות של המערכת הציבורית. הנזק העלול להיגרם לפרט מהיעדר אכיפה של התחייבות שניתנה תוך חריגה מסמכות, עשוי ברוב המקרים להיות קטן בהרבה מהנזק הרב העלול להיגרם מאכיפתה לאינטרס הציבורי הכללי (בג"ץ 282/80 אלון נ' המועצה המקומית נתיבות [11]; בג"ץ 778/79 זילברשטיין נ' שר הביטחון[12])."

9. משאלו הם פני הדברים, דומה כי חלוקת דרכונים דיפלומטיים לנבחרי ציבור ברשויות המקומיות ולבנו של ראש הממשלה, מבלי שמדובר בגורמים הזכאיים להטבה ולמעמד זה בדיון, ומבלי שנמצאו טעמים ענייניים לכך, מהווה פעולה מנהלית בחוסר סמכות, ולכן היא בטלה מעיקרא.

10. בנוסף, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, עולה חשש כבד כי מאחורי ההחלטה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ולמקורבים באופן אישי לשר לכאורה, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין.

11. כך, עולה החשש כי הדרכונים ניתנו למקורבים לשר על-ידי מנכ"ל משרד החוץ ובהתאם להוראת השר כאתנן פוליטי, ובאופן שיסייע לשר להשפיע על מיקומו בכנסת. התנהלות זו של השר עשויה לכאורה לעלות כדי שורה של עבירות פליליות חמורות ביותר מתחום טוהר המידות ואף לפגוע פגיעה אנושה בביטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה.

12. אשר על כן, ובשל חומרת הדברים המתוארים לעיל, אנו פונים אליכם פעם נוספת על מנת שתפעלו לבטל באופן מיידי את הדרכונים שניתנו, וכן לבחון מחדש את האישורים למתן הדרכונים אשר הונפקו לגורמים שאינם אמורים לקבלם.

13. לעמדת התנועה, הצורך בבחינה מעמיקה ויעילה של הדרכונים אשר הונפקו בחוסר סמכות גובר בימים אלו, לנוכח מצב החירום בו מדינת ישראל מצויה. לשיטתנו, יש לזכור כי לצד המערכה הצבאית והאזרחית, אנו מצויים בעיצומה של מערכה בינלאומית ומאבק על דעת הקהל העולמית, באופן המחייב לפעול לחלוקת דרכונים דיפלומטיים (וכל מסמכים רשמיים נוספים) בזהירות יתרה, אך ורק למי שיימצאו כראויים לשאת את סמלי המדינה ולהיות מזוהים כמייצגים רשמיים שלה. זאת, למען השמירה על האינטרסים המדיניים והביטחוניים של מדינת ישראל ברחבי העולם ומול הקהילה הבינלאומית.

14. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה, וזאת עד ליום 19.12.2023, על מנת שנוכל לבחון את המשך צעדינו, לרבות המשפטיים.

בכבוד רב,

רותם בבלי דביר

מנהלת מחלקת ליטיגציה מנהלית

תומר נאור, עו"ד

ראש האגף המשפטי

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

13 דצמבר 2023, א' טבת תשפ"ד

לכבוד

עו"ד גלי בהרב מיארה רב ניצב יעקב שבתאי
היועצת המשפטית לממשלה המפקח הכללי של משטרת ישראל
משרד המשפטים משטרת ישראל
ירושלים ירושלים

שלום רב,

הנדון: בקשה נוספת לפתיחה בחקירה פלילית נגד שר החוץ אלי כהן ומנכ"ל המשרד בגין חשד לעבירות מתחום טוהר המידות ופגיעה בביטחון המדינה

סימוכין: מכתבנו מיום 7.12.2023

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פניה נוספת זו בפרסומים לפיהם בהתאם להנחיית שר החוץ, מר אלי כהן, הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.¹
- כך, פורסם כי שר החוץ הורה על הנפקת דרכונים דיפלומטיים למספר ראשי רשויות מקומיות המזוהים עם מפלגת הליכוד, סיעתו של השר, וכן לבנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו. בשל העובדה שמדובר בגורמים שאינם מנויים ברשימת הזכאיים לדרכון דיפלומטי, התכנסה במשרד החוץ ועדת חריגים, אשר סברה כי המבקשים אינם ראויים לדרכון דיפלומטי, וכי לא נמצא כל טעם מיוחד למתן הדרכונים, למשל צורך מדיני או ביטחוני.
- ואולם, מהאמור בתקשורת עולה כי בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ, מנכ"ל משרד החוץ, מר רונן לוי, עקף לכאורה את הוועדה המקצועית ואישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, בניגוד לעמדת הוועדה.
- מכאן, עולה תמונת מצב חמורה לפיה שר החוץ ומנכ"ל המשרד פעלו בניגוד לדיון, ומתוך שיקולים זרים כאשר העניקו הטבה ייחודית וחשובה במעלה לשורת גורמים שלא נמצאו ראויים לכך ובניגוד מוחלט לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ.
- כפי שפורט בהרחבה במכתבנו שבסימוכין, משרד החוץ מנפיק דרכונים דיפלומטיים בהתאם לנהלים פנימיים של משרד החוץ ולתקנון שירות החוץ (להלן: "התקנון"), לממלאי תפקידים

¹ גדי וייץ "אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו" באתר הארץ (7.12.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-07/ty-article.highlight/0000018c-40bc-d2d5-abef-f5ff27500000>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

דיפלומטים או קונסולאריים, לנושאי משרות בשירות החוץ וכן לאנשים אחרים העוסקים בענייני המדינה הנושאים אופי דיפלומטי.

6. החזקה בדרכון דיפלומטי מעניקה יתרונות רבים, הכוללים בין היתר דרכים מקלות ליציאה וכניסה לישראל ולמעבר בין מדינות ברחבי העולם, חסינות דיפלומטית וזכויות בתחום הפטור ממסים. כמו כן, הדרכון הדיפלומטי מעניק למחזיקים בו הכרה ייחודית מטעם מדינת ישראל ומעמד של גורמים רשמיים הנושאים את סמלי מדינת ישראל, מייצגים אותה ופועלים בשמה.

7. אם כן, כדבר שבשגרה, רק אנשי ממשל וגורמים ציבוריים בכירים ביותר, הפועלים בשם מדינת ישראל בזירה הציבורית והבינלאומית, וכן גורמים שוועדת החריגים במשרד החוץ אישרה להעניק להם דרכון דיפלומטי בשל צורך מדיני או ביטחוני, יכולים ליהנות מההטבות הללו ומהמעמד של החזקה בדרכון דיפלומטי.

8. **מאחורי ההחלטה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזוהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ ולמקורבים באופן אישי לשר לכאורה, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין.**

9. כך, עולה החשש כי הדרכונים ניתנו למקורבים לשר על-ידי מנכ"ל משרד החוץ ובהתאם להוראת השר כאתנן פוליטי, ובאופן שיסייע לשר להשפיע על מיקומו בכנסת. **התנהלות זו של השר עשויה לכאורה לעלות כדי שורה של עבירות פליליות חמורות ביותר מתחום טוהר המידות, ואף לפגוע פגיעה אנושה בביטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה.**

הבקשה לחקירת האירועים

10. לשיטת התנועה, מהמתואר לעיל עולה חשש כבד כי שר החוץ, אלי כהן, ומנכ"ל המשרד שלו מר רונן לוי, פעלו לכאורה מתוך שיקולים זרים בהנפקת דרכונים דיפלומטיים למקורבים, באופן שיכול לעלות כדי ביצוע של עבירות שונות מתחום טוהר המידות, **לרבות עבירת מרמה והפרת אמונים** לפי סעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שלשונה:

"עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו - מאסר שלוש שנים."

11. במקרה הנידון, עולה חשש כי הנפקת דרכונים דיפלומטיים לגורמים אשר אינם ראויים לכך, מבלי שנמצאה הצדקה עניינית ובניגוד לעמדת הדרג המקצועי האמונים על הנפקת הדרכונים, יפגע בביטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה. זאת, מאחר ומדובר במסמך רשמי המעניק הטבות ייחודיות והופך את מי שמחזיק בו להיות מזוהה בקהילה הבינלאומית כגורם המייצג את מדינת ישראל ופועל בשמה.

12. לכן, במידה ואכן נבחר ציבור ומנכ"ל המשרד העובד תחתיו פעלו להנפקת דרכונים דיפלומטיים למקורבים מתוך שיקולים זרים ואישיים, יכול והתקיימה עבירת הפרת אמונים חריפה, כאמור

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

לצידן של עבירות נוספות מתחום טוהר המידות ופגיעה בביטחון המדינה.

13. לאור האמור לעיל, ומבלי לקבוע מסמרות, התנועה סבורה כי הוצגה תשתית עובדתית המחייבת פתיחה בחקירה לכל הפחות על ביצוען של עבירות הפרת אמונים מצד שר החוץ ומנכ"ל המשרד וכן עבירות נוספות, באופן המחייב פתיחה בחקירה של כל המעורבים בדבר, בהתאם לסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], **ולהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.2204 שכותרתה "בדיקה מקדימה"**.

14. בהתאם, מקום שישנן ראיות המבססות חשד סביר לביצוע עבירה, תיפתח חקירה, אלא אם סבור גורם מורשה כי נסיבות העניין אינן מתאימות לנקיטת הליכים פליליים.

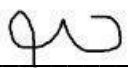
15. משאלו הם פני הדברים, לעמדת התנועה יש לפתוח בחקירה בגין המעשים שתוארו לעיל. על פניו, ישנן ראיות מבוססות, המקימות חשד סביר לביצוע עבירות. מכאן, מתחייב כי רשויות אכיפת החוק יפתחו בחקירה על מנת לברר זאת.

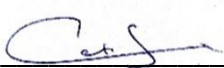
16. **אשר על כן, אנו פונים אליכם על מנת שתפעלו לפתוח בחקירה או בבדיקה מקדמית כנגד כלל הגורמים המעורבים, נוכח החשד שלכאורה התקיימו עבירות מתחום טוהר המידות, ביניהן עבירת הפרת אמונים.**

17. כמו כן, בשל מצב החירום בו מצויה המדינה, והעובדה כי אנו מצויים כעת לצד המערכה הצבאית והאזרחית גם בעיצומה של מערכה בינלאומית ומאבק על דעת הקהל העולמית, לעמדתנו עולה החשיבות לחקירה מהירה ויעילה של החשדות, באופן שיסייע לשמירה על ביטחון המדינה ויחסי החוץ שלה.

18. **נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה, וזאת עד ליום 19.12.2023, על מנת שנוכל לבחון את המשך צעדינו, לרבות המשפטיים.**

בכבוד רב,

רותם בבלי דביר
מנהלת מחלקת ליטיגציה מנהלית

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

נספח 17

**העתק תשובה מטעם המנכ"ל הקודם
לפניות העותרת מיום 14.12.2023**

עמ' 110

ב' טבת תשפ"ד
14 דצמבר 2023

לכבוד,
עו"ד תומר נאור
הגב' רותם בבלי דביר
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

הנדון: פנייתכם בעניין דרכונים דיפלומטיים

סימוכין: מכתביכם מיום 7.12.2023 ו-13.12.2023

שלום רב,
אבקש להשיב למכתבכם כדלקמן:

1. משרד החוץ, באמצעות האגף לעניינים קונסולריים, מנפיק דרכונים רשמיים – דרכונים דיפלומטיים ודרכוני שירות – בהתאם לנהלים הקבועים בתקנון שירות החוץ. כלל הדרכונים שהונפקו בתקופת כהונתי, הונפקו בהתאם לנהלים הקבועים בתקנון.
2. בניגוד לאמור במכתבכם ובכתבה שפורסמה בעיתון הארץ, דרכון דיפלומטי כשלעצמו אינו מקנה לאדם הנושא אותו חסינויות או זכויות יתר כלשהן; חסינויות וזכויות יתר נקבעות בהתאם להוראות המשפט הבינלאומי והדין הפנימי של כל מדינה, ואינן נובעות מנשיאת דרכון דיפלומטי.
3. הדרכונים שאליהם הנכם מתייחסים במכתבכם, הונפקו במסגרת סמכות מנכ"ל משרד החוץ, הקבועה בתקנון, להורות על הנפקת דרכון רשמי, למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, כדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי.
4. כך, למשל, הנפקת דרכון דיפלומטי למספר ראשי עיריות וראשי שלטון מקומי אושרה בעבר על ידי מנכ"לים קודמים במשרד החוץ; לגבי הדרכון ליו"ר מרכז השלטון האזורי בישראל – הנפקת דרכון דיפלומטי לתפקיד זה אושרה אף היא ע"י מנכ"ל משרד החוץ בעבר.

Director General

- הנפקת דרכונים לבעלי תפקידים אלה אושרה לנוכח הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידיהם. שיקול זה הופעל, לאחר בחינה, גם לגבי מספר בעלי תפקידים נוספים בשלטון המקומי, שהוזכרו בכתבה.
5. ביחס לדרכון שהונפק למר יאיר נתניהו, ההנחיה ניתנה משיקולי אבטחה בלבד. הנחיות דומות ניתנו ע"י מנכ"ל משרד החוץ בעבר.
6. למעלה מן הצורך יצוין כי מאז חודש יוני השנה, לא הופעלה סמכותי האמורה על פי התקנון, להנפקת דרכונים דיפלומטיים.
7. כמובן שאין שחר לטענות כאילו שקלתי שיקולים זרים, פסולים או מסיבות פוליטיות.
8. נהלי משרד החוץ בנושא ואופן יישומם יוצגו בימים הקרובים גם בפני הוועדה לביקורת המדינה בכנסת.

בכבוד רב,

רון לוי (מעוז)

נספח 18

העתק פניית העותרת למשיבים 1-3

מיום 21.1.2024

עמ' 113

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

21 ינואר 2024, י"א שבט תשפ"ד

לכבוד:

מר יעקב בליטשטיין	חה"כ ישראל כ"ץ	עו"ד גלי בהרב מיארה
מנכ"ל	שר החוץ	היועצת המשפטית לממשלה
משרד החוץ	משרד החוץ	משרד המשפטים
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

שלום רב,

הנדון: דרישה נוספת לאיסוף ולבחינה מחדש של מתן דרכונים

דיפלומטיים שניתנו למקורבים לכאורה לשר החוץ

סימוכין: מכתבנו מיום 7.12.2023; מכתבנו מיום 13.12.2023; מענה מיום 14.12.2023

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פניה נוספת זו בפרסומים לפיהם בהתאם להנחיית שר החוץ הקודם, מר אלי כהן, הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים¹.
- כך, פורסם כי שר החוץ כהן הורה על הנפקת דרכונים דיפלומטיים למספר ראשי רשויות מקומיות המזוהים עם מפלגת הליכוד, סיעתו של השר, וכן לבנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו. בשל העובדה שמדובר בגורמים שאינם מנויים ברשימת הזכאיים לדרכון דיפלומטי, התכנסה במשרד החוץ ועדת חריגים, אשר סברה כי המבקשים אינם ראויים לדרכון דיפלומטי, וכי לא נמצא כל טעם מיוחד למתן הדרכונים, למשל צורך מדיני או ביטחוני.
- ואולם, מהאמור בתקשורת עולה כי בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, מר רונן לוי, אישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, וזאת בניגוד לעמדת הוועדה המקצועית אשר סברה כאמור כי אין בכך צורך מקצועי.
- במכתב מיום 14.12.2023, השיב מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, מר רונן לוי, לפניית התנועה, והתייחס לכך שהדרכונים אשר אוזכרו בפרסומים ובפניות התנועה "הונפקו במסגרת סמכות מנכ"ל משרד החוץ, הקבועה בתקנון, להורות על הנפקת דרכון רשמי, למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, בדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך משימה בעלת אופי דיפלומטי" (ההדגשות אינן במקור, הח"מ).

¹ גידי וייץ "אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו" באתר הארץ (7.12.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-07/tv-article/highlight/0000018c-40bc-d2d5-abef-f5ff27500000>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

5. עוד התייחס מנכ"ל משרד החוץ לשעבר במכתבו לכך שלמספר בעלי תפקידים בשלטון המקומי אושרו על-ידי המנכ"ל הנוכחי הנפקת דרכונים דיפלומטיים נוכח הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידהם. כמו כן התייחס מנכ"ל משרד החוץ במכתבו לדרכון אשר הונפק למר יאיר נתניהו, וציין כי ההנחיה להנפיק את הדרכון עבורו "ניתנה משיקולי אבטחה בלבד".
העתק תשובה מטעם מנכ"ל משרד החוץ לשעבר מיום 14.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "א".
6. בדיון שהתקיים בוועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת ביום 19.12.2023 בעניין נוהל הנפקת דרכונים דיפלומטיים במשרד החוץ, הציג מר יוסי דין, משנה למנכ"ל משרד החוץ לשעבר כי שלוש בקשות להנפקת דרכונים דיפלומטיים שאישר מנכ"ל משרד החוץ הנוכחי נבחנו על-ידי וועדת החריגים, וסורבו על-ידי (עמוד 32 לפרוטוקול הדיון מיום 19.12.2023).
העמודים הרלוונטיים מתוך פרוטוקול הדיון מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ב".
7. כמו כן, לעניין הדרכון שניתן למר יאיר נתניהו, הציג המשנה למנכ"ל משרד החוץ לשעבר כי הדרכון ניתן משיקולי אבטחה. במענה לשאלתו של יו"ר הוועדה חה"כ מיקי לוי לעניין חוות דעת של ש"כ לאור השיקול הבטחוני שהוצג, השיב המשנה למנכ"ל כי אין אישור או חוות דעת שהתקבלה משב"כ לעניין זה (עמוד 17 לפרוטוקול הדיון מיום 19.12.2023).
העתק העמודים הרלוונטיים מתוך פרוטוקול הדיון מיום 19.12.2023 מצורף ומסומן כנספח "ג".
8. לפיכך, מתשובת מנכ"ל משרד החוץ לשעבר לפניית התנועה וכן מהדיון שהתקיים בוועדה לביקורת המדינה, עולה כי מנכ"ל משרד החוץ הקודם שקל שיקולים חיצוניים לשיקולים הקבועים בתקנון שירות החוץ לטובת הנפקת דרכון דיפלומטי.
9. כך, חרף העובדה שהשיקולים אשר מתווה תקנון שירות החוץ לסמכות המנכ"ל להענקת דרכון דיפלומטי כוללים אינטרסים של המדינה או משימה בעלת אופי דיפלומטי, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר הודה כי ניתנו דרכונים דיפלומטיים למספר גורמים בשלטון המקומי נוכח הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידם.
10. באופן דומה, הודה מנכ"ל משרד החוץ לשעבר כי דרכון דיפלומטי ניתן לבנו של רה"מ נתניהו משיקולי אבטחה.
11. אם כן, תקנון שירות החוץ מתווה את השיקולים אותם נדרש מנכ"ל משרד החוץ לשקול בבואו להעניק דרכון דיפלומטי באופן חריג. חרף זאת, דומה כי מנכ"ל משרד החוץ לשעבר שקל שיקולים פוליטיים זרים, בבואו לאשר הנפקת דרכון דיפלומטי למקורבים לשלטון.
12. לא זו אף זו, מדיוני הוועדה לביקורת המדינה עולה כי חרף העובדה ששלוש בקשות להנפקת דרכון דיפלומטי נבחנו על-ידי הגורמים המקצועיים בוועדת החריגים במשרד החוץ ונשללו, מנכ"ל משרד החוץ אישר את אותן הבקשות.
13. נכון הדבר כי מדיוני הוועדה למדה העותרת כי תקנון שירות החוץ, אשר לא פורסם לציבור חרף הערותיו של יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה לעניין חשיבות שקיפות הנהלים, מעניק

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

סמכות מקבילה לזו של וועדת חריגים במשרד החוץ להעניק דרכון דיפלומטי, למנכ"ל משרד החוץ. אך העובדה שאותן 3 בקשות למתן דרכון דיפלומטי של מקורבים לשלטון נבחנו על-ידי הוועדה המקצועית ונענו בשלילה, נבחנו לאחר מכן על-ידי מנכ"ל משרד החוץ ואושרו על-ידו - מעלה את החשש כי השיקולים אשר שקל המנכ"ל היו שיקולים פוליטיים זרים.

14. ונזכיר, וכפי שפורט בהרחבה במכתבנו שבסימוכין, כי החזקה בדרכון דיפלומטי מעניקה יתרונות רבים, הכוללים בין היתר דרכים מקלות ליציאה וכניסה לישראל ולמעבר בין מדינות ברחבי העולם. כמו כן, הדרכון הדיפלומטי מעניק למחזיקים בו הכרה ייחודית מטעם מדינת ישראל ומעמד של גורמים רשמיים הנושאים את סמלי מדינת ישראל, מייצגים אותה ופועלים בשמה.

15. אם כן, כדבר שבשגרה, רק אנשי ממשל וגורמים ציבוריים בכירים ביותר, הפועלים בשם מדינת ישראל בזירה הציבורית והבינלאומית, וכן גורמים שאושר להעניק להם דרכון דיפלומטי בשל צורך מדיני או ביטחוני, יכולים ליהנות מההטבות הללו ומהמעמד של החזקה בדרכון דיפלומטי.

16. מכאן, עולה תמונת מצב חמורה לפיה שר החוץ ומנכ"ל המשרד לשעבר פעלו מתוך אינטרסים פוליטיים ושיקולים זרים כאשר העניקו הטבה ייחודית וחשובה במעלה לשורת גורמים שלא נמצאו ראויים לכך ובניגוד מוחלט לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ.

17. ידוע הדבר כי הרשות המנהלית מצווה להפעיל את שיקול דעתה בהתאם לסמכויותיה, על יסוד השיקולים הרלוונטיים ועל פי שיקולים אלו בלבד. כך קבע השופט (כתוארו דאז) גרוניס בבג"ץ 5968/05 עיריית חברון נ' מדינת ישראל (נבו, 1.3.2006):

"[...] כלל נקוט הוא בשיטתנו כי על הרשות המינהלית לפעול בכל מקרה ומקרה על יסוד שיקולים ענייניים בלבד".

18. ומתוך כך, מבחינת עשה טוב וסור מרע, מקום בו חובת הרשות היא לפעול בהתבסס על שיקולים ענייניים בלבד, אל לה לשקול שיקולים זרים. גם בעולם המינהלי אין ואקום, באין שיקולים ענייניים בנמצא מצויה השרירותיות או מצויים הם השיקולים הזרים. כב' השופטת פרוקציה בבג"ץ 9722/04 פולגת ג'ינס בע"מ ו-50 אחרים נ' ממשלת ישראל תק-על 2006(4) 3354, בפס' 13 לפסק דינה חזרה והבהירה: "רשות מינהלית המפעילה סמכות שלטונית חייבת להתחשב בשיקולים רלבנטיים, ובהם בלבד. עליה להתבסס על שיקולים ענייניים בלבד ולהימנע משיקולים זרים".

19. משאלו הם פני הדברים, עולה חשש כבד כי מאחורי ההחלטה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזוהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ ולמקורבים באופן אישי לשר לכאורה, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין.

20. כך, עולה החשש כי הדרכונים ניתנו למקורבים לשר על-ידי מנכ"ל משרד החוץ לשעבר ובהתאם להוראת השר הקודם כאתנן פוליטי, ובאופן שיסייע לשר להשפיע על מיקומו בכנסת. התנהלות

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

זו של השר עשויה לכאורה לעלות כדי שורה של עבירות פליליות חמורות ביותר מתחום טוהר המידות ואף לפגוע פגיעה אנושה בביטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה.

21. אשר על כן, ובשל חומרת הדברים המתוארים לעיל, אנו פונים אליכם פעם נוספת, ולאחר חילופי הגברי במשרד החוץ, על מנת שתפעלו לבטל באופן מיידי את הדרכונים שניתנו, וכן לבחון מחדש את האישורים למתן הדרכונים אשר הונפקו לגורמים שאינם אמורים לקבלם.

22. לעמדת התנועה, הצורך בבחינה מעמיקה ויעילה של הדרכונים אשר הונפקו בחוסר סמכות גובר בימים אלו, לנוכח מצב החירום בו מדינת ישראל מצויה. לשיטתנו, יש לזכור כי לצד המערכה הצבאית והאזרחית, אנו מצויים בעיצומה של מערכה בינלאומית ומאבק על דעת הקהל העולמית, באופן המחייב לפעול לחלוקת דרכונים דיפלומטיים (וכל מסמכים רשמיים נוספים) בזהירות יתרה, אך ורק למי שיימצאו כראויים לשאת את סמלי המדינה ולהיות מזוהים כמייצגים רשמיים שלה. זאת, למען השמירה על האינטרסים המדיניים והביטחוניים של מדינת ישראל ברחבי העולם ומול הקהילה הבינלאומית.

23. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה, וזאת עד ליום 30.1.2024, על מנת שנוכל לבחון את המשך צעדינו, לרבות המשפטיים.

בכבוד רב,

רותם בבלי דביר

מנהלת מחלקת ליטיגציה מנהלית

תומר נאור, עו"ד

ראש האגף המשפטי

נספח 19

**העתק תשובה מטעם לשכת פרקליט
המדינה לפניות העותרת מיום**

1.2.2024

עמ' 118

משרד המשפטים לשכת פרקליט המדינה

כ"ב שבט תשפ"ד
01 פברואר 2024

מס' מסמך : 047-99-2024-002962

לכבוד

עו"ד תומר נאור
גב' רותם בבלי דביר
באמצעות דוא"ל : rotem@mqg.org.il

ח.נ.

הנדון : מענה לפנייתך בעניין "דרישה נוספת לאיסוף ולבחינה מחדש של מתן דרכונים דיפלומטיים שניתנו למקורבים לכאורה לשר החוץ"

סימוכין : פניותיכם ללשכת היועצת המשפטית לממשלה מיום 21.01.2024 ; 14.12.2023 ; 13.12.2023 ; 7.12.2023

1. פנייתך בנושא שבנדון שהועברה בדוא"ל ללשכת היועצת המשפטית לממשלה, התקבלה בתאריך 29 בינואר 2024 בלשכת פרקליט המדינה.
2. לאחר עיון בפנייתך, היא הועברה לטיפול של מחלקת מיסוי וכלכלה בפרקליטות המדינה, אשר התבקשה לבחון את הדברים, ולהשיבך במישרין בתום הבדיקה.
3. על מנת לסייע בידך, בכל שאלה או בירור ניתן לפנות למזכירות מחלקת מיסוי וכלכלה בפרקליטות המדינה במייל : DA-TLV-finance@justice.gov.il ובטלפון : 073-3924600
4. למען הסר ספק יובהר כי אין באמור לעיל משום הבעת עמדה לגופם של דברים.

בברכה,

אוהד רוזלסקי
לשכת פרקליט המדינה

נספח 20

העתק פניית העותרת למשיבים 1-3

מיום 18.2.2024

עמ' 120

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

18 פברואר 2024, ט' אדר א תשפ"ד

לכבוד:

מר יעקב בליטשטיין	חה"כ ישראל כ"ץ	עו"ד גלי בהרב מיארה
מנכ"ל	שר החוץ	היועצת המשפטית לממשלה
משרד החוץ	משרד החוץ	משרד המשפטים
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

שלום רב,

הנדון: דרישה נוספת לאיסוף ולבחינה מחדש של מתן דרכונים

דיפלומטיים שניתנו למקורבים לכאורה לשר החוץ

סימוכין: מכתבנו מיום 7.12.2023; מכתבנו מיום 13.12.2023; מענה מיום 14.12.2023; מכתבנו מיום 21.1.2024

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פניה נוספת זו בפרסומים לפיהם בהתאם להנחיית שר החוץ הקודם, מר אלי כהן, הונפקו דרכונים דיפלומטיים לשורת חברים במפלגת הליכוד המקורבים לכאורה לשר, חרף העובדה שהם אינם מנויים ברשימת נושאי המשרות הזכאים לשאת דרכון דיפלומטי, ובניגוד לעמדתם של אנשי המקצוע במשרד החוץ, שסברו כי לא קיימים טעמים מיוחדים למתן הדרכונים.¹
- כך, פורסם כי שר החוץ כהן הורה על הנפקת דרכונים דיפלומטיים למספר ראשי רשויות מקומיות המזוהים עם מפלגת הליכוד, סיעתו של השר, וכן לבנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו. בשל העובדה שמדובר בגורמים שאינם מנויים ברשימת הזכאים לדרכון דיפלומטי, התכנסה במשרד החוץ ועדת חריגים, אשר סברה כי המבקשים אינם ראויים לדרכון דיפלומטי, וכי לא נמצא כל טעם מיוחד למתן הדרכונים, למשל צורך מדיני או ביטחוני.
- ואולם, מהאמור בתקשורת עולה כי בהתאם להנחיה מפורשת של שר החוץ, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, מר רונן לוי, אישר את הענקת הדרכונים הדיפלומטיים, וזאת בניגוד לעמדת הוועדה המקצועית אשר סברה כאמור כי אין בכך צורך מקצועי.
- כמו כן, וכפי שפירטנו בהרחבה במכתבנו מיום 21.1.2024, מתשובת מנכ"ל משרד החוץ לשעבר לפניית התנועה וכן מהדיון שהתקיים בנושא בוועדה לביקורת המדינה, עולה כי מנכ"ל משרד החוץ הקודם שקל שיקולים חיצוניים לשיקולים הקבועים בתקנון שירות החוץ לטובת הנפקת דרכון דיפלומטי.
- כך, חרף העובדה שהשיקולים אשר מתווה תקנון שירות החוץ לסמכות המנכ"ל להענקת דרכון

¹ גידי וייץ "אלי כהן הורה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לחברי ליכוד בעלי השפעה וליאיר נתניהו" באתר הארץ (7.12.2023) זמין בקישור: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-07/tv-article/highlight/0000018c-40bc-d2d5-abef-f5ff27500000>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

דיפלומטי כוללים אינטרסים של המדינה או משימה בעלת אופי דיפלומטי, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר הודה כי ניתנו דרכונים דיפלומטיים למספר גורמים בשלטון המקומי נוכח הקשרים הבינלאומיים הגלומים בתפקידם. באופן דומה, הודה מנכ"ל משרד החוץ לשעבר כי דרכון דיפלומטי ניתן לבנו של רה"מ נתניהו משיקולי אבטחה.

6. אם כן, תקנון שירות החוץ מתווה את השיקולים אותם נדרש מנכ"ל משרד החוץ לשקול בבואו להעניק דרכון דיפלומטי באופן חריג. חרף זאת, דומה כי מנכ"ל משרד החוץ לשעבר שקל שיקולים פוליטיים זרים, בבואו לאשר הנפקת דרכון דיפלומטי למקורבים לשלטון.

7. לא זו אף זו, מדיוני הוועדה לביקורת המדינה עולה כי חרף העובדה ששלוש בקשות להנפקת דרכון דיפלומטי נבחנו על-ידי הגורמים המקצועיים בוועדת החריגים במשרד החוץ ונשללו, מנכ"ל משרד החוץ אישר את אותן הבקשות.

8. נכון הדבר כי מדיוני הוועדה למדה העותרת כי תקנון שירות החוץ, אשר לא פורסם לציבור חרף הערתו של יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה לעניין חשיבות שקיפות הנהלים, מעניק סמכות מקבילה לזו של וועדת חריגים במשרד החוץ להעניק דרכון דיפלומטי, למנכ"ל משרד החוץ. אך העובדה שאותן 3 בקשות למתן דרכון דיפלומטי של מקורבים לשלטון נבחנו על-ידי הוועדה המקצועית ונענו בשלילה, נבחנו לאחר מכן על-ידי מנכ"ל משרד החוץ ואושרו על-ידו - מעלה את החשש כי השיקולים אשר שקל המנכ"ל היו שיקולים פוליטיים זרים.

9. ונזכיר, וכפי שפורט בהרחבה במכתבנו שבסימוכין, כי החזקה בדרכון דיפלומטי מעניקה יתרונות רבים, הכוללים בין היתר דרכים מקלות ליציאה וכניסה לישראל ולמעבר בין מדינות ברחבי העולם. כמו כן, הדרכון הדיפלומטי מעניק למחזיקים בו הכרה ייחודית מטעם מדינת ישראל ומעמד של גורמים רשמיים הנושאים את סמלי מדינת ישראל, מייצגים אותה ופועלים בשמה.

10. אם כן, כדבר שבשגרה, רק אנשי ממשל וגורמים ציבוריים בכירים ביותר, הפועלים בשם מדינת ישראל בזירה הציבורית והבינלאומית, וכן גורמים שאושר להעניק להם דרכון דיפלומטי בשל צורך מדיני או ביטחוני, יכולים ליהנות מההטבות הללו ומהמעמד של החזקה בדרכון דיפלומטי.

11. מכאן, עולה תמונת מצב חמורה לפיה שר החוץ ומנכ"ל המשרד לשעבר פעלו מתוך אינטרסים פוליטיים ושיקולים זרים כאשר העניקו הטבה ייחודית וחשובה במעלה לשורת גורמים שלא נמצאו ראויים לכך ובניגוד מוחלט לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ.

12. ידוע הדבר כי הרשות המנהלית מצווה להפעיל את שיקול דעתה בהתאם לסמכויותיה, על יסוד השיקולים הרלוונטיים ועל פי שיקולים אלו בלבד. כך קבע השופט (כתוארו דאז) גרוניס בבג"ץ 5968/05 עיריית חברון נ' מדינת ישראל (נבו, 1.3.2006):

"[...] כלל נקוט הוא בשיטתנו כי על הרשות המינהלית לפעול בכל מקרה ומקרה על יסוד שיקולים ענייניים בלבד".

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

13. ומתוך כך, מבחינת עשה טוב וסור מרע, מקום בו חובת הרשות היא לפעול בהתבסס על שיקולים ענייניים בלבד, אל לה לשקול שיקולים זרים. גם בעולם המינהלי אין ואקום, באין שיקולים ענייניים בנמצא מצויה השרירותיות או מצויים הם השיקולים הזרים. כב' השופטת פרוקציה בבג"ץ 9722/04 פולגת ג'ינס בע"מ ו-50 אחרים נ' ממשלת ישראל תק-על 2006(4) 3354, בפס' 13 לפסק דינה חזרה והבהירה: "רשות מינהלית המפעילה סמכות שלטונית חייבת להתחשב בשיקולים רלבנטיים, ובהם בלבד. עליה להתבסס על שיקולים ענייניים בלבד ולהימנע משיקולים זרים".

14. משאלו הם פני הדברים, עולה חשש כבד כי מאחורי ההחלטה להנפיק דרכונים דיפלומטיים לשורת גורמים אשר מזוהים עם מפלגת השלטון המרכזית בה חבר שר החוץ ולמקורבים באופן אישי לשר לכאורה, בניגוד לעמדת הדרג המקצועי במשרד החוץ, עומדים לכאורה שיקולים זרים המנוגדים לכללי המנהל התקין.

15. כך, עולה החשש כי הדרכונים ניתנו למקורבים לשר על-ידי מנכ"ל משרד החוץ לשעבר ובהתאם להוראת השר הקודם כאתנן פוליטי, ובאופן שיסייע לשר להשפיע על מיקומו בכנסת. התנהלות זו של השר עשויה לכאורה לעלות כדי שורה של עבירות פליליות חמורות ביותר מתחום טוהר המידות ואף לפגוע פגיעה אנושה בביטחונה של מדינת ישראל וביחסי החוץ שלה.

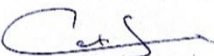
16. אשר על כן, ובשל חומרת הדברים המתוארים לעיל, אנו פונים אליכם פעם נוספת, ולאחר חילופי הגברי במשרד החוץ, על מנת שתפעלו לבטל באופן מיידי את הדרכונים שניתנו, וכן לבחון מחדש את האישורים למתן הדרכונים אשר הונפקו לגורמים שאינם אמורים לקבלם.

17. לעמדת התנועה, הצורך בבחינה מעמיקה ויעילה של הדרכונים אשר הונפקו בחוסר סמכות גובר בימים אלו, לנוכח מצב החירום בו מדינת ישראל מצויה. לשיטתנו, יש לזכור כי לצד המערכה הצבאית והאזרחית, אנו מצויים בעיצומה של מערכה בינלאומית ומאבק על דעת הקהל העולמית, באופן המחייב לפעול לחלוקת דרכונים דיפלומטיים (וכל מסמכים רשמיים נוספים) בזהירות יתרה, אך ורק למי שיימצאו כראויים לשאת את סמלי המדינה ולהיות מזוהים כמייצגים רשמיים שלה. זאת, למען השמירה על האינטרסים המדיניים והביטחוניים של מדינת ישראל ברחבי העולם ומול הקהילה הבינלאומית.

18. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה, וזאת עד ליום 29.2.2024, על מנת שנוכל לבחון את המשך צעדנו, לרבות המשפטיים.

בכבוד רב,

רותם בבלי דביר
מנהלת מחלקת ליטיגציה מנהלית

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

נספח 21

**העתק תשובה מטעם היועצת
המשפטית לממשלה לפניות העותרת
מיום 19.2.2024**

עמ' 124

לשכת היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, י' אדר א' תשפ"ד
19 פברואר 2024

מס' מסמך: 004-99-2024-005905
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
עו"ד תומר נאור
גב' רותם בבלי

באמצעות דוא"ל: office@mqq.org.il

שלום רב,

הנדון: תגובה למכתבך מתאריך: 18.2.2024
סמך: מכתבך מיום 18 פברואר 2024

הריני לאשר בזאת כי מכתבך שבנדון התקבל בלשכתנו ביום 18/02/2024.

לאחר עיון בפנייתך היא הועברה לטיפול לשכת פרקליט המדינה.

לבירור ניתן לפנות למספר הטלפון: 073-3925666.

למען הסר ספק, יובהר כי אין באמור משום חיווי דעה או נקיטת עמדה באשר לפנייה, לגופה.

בכבוד רב,

אוריאל שם טוב - מיכאלי
ראש לשכת היועצת המשפטית לממשלה

העתק (בצירוף הפניה): פרקליט המדינה;

נספח 22

**העתק תשובה מטעם מר אריה זיני
לבקשת חופש מידע של התנועה
לחופש המידע מיום 10.1.2024**

עמ' 126

כ"ט טבת תשפ"ד
10 ינואר 2024

לכבוד
התנועה לחופש המידע
בדוא"ל: foi@meida.org.il
עמותת הצלחה
בדוא"ל: foi@htl.org.il

הנדון: דרכונים דיפלומטים – תשובת ביניים
סימוכין: פניותיכם אלינו מיום 2.7.24 ומיום 7.12.23

שלום רב,

1. בקשותיכם לקבלת רשימות דרכונים דיפלומטים, בהתאם לפירוט שצוין בבקשות, נמצאות עדיין בבחינת הגורמים הרלוונטיים במשרד.
2. לעניין בקשתכם לקבל את נהלי משרד החוץ והקריטריונים להנפקת וביטול של דרכון דיפלומטי, מצ"ב להלן נהלי המשרד בעניין זה. יצוין כי במסגרת הנהלים המצ"ב, הושחרו בעלי תפקידים אשר בגילויים יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה או בביטחונה של אדם, בהתאם לסעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. זאת, לאחר שנשקלו השיקולים בהתאם להנחיות נוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע, ביחס לעוצמת הסיכון.

בברכה,

אריה זיני
הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד החוץ

נספח 23

**העתק עמודים 36-37 לפרוטוקול
הדיון בוועדה לביקורת המדינה**

מיום 19.12.2023

עמ' 128

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

כל מעשה מנהלי הוא נכון?

יוסי דיין:

חזקה, לא מעשה מנהלי.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

בסדר, אז מה שאני אומר זה שאין אפשרות לציבור לערער על ההחלטה המנהלית הזו מאחר והיא לא מובאת לידיעתו, לכן מה שאני מציע לוועדה הנכבדה לקרוא שהמנכ"ל משתמש בסמכותו כדין והיא כדין ומנפיק דרכון דיפלומטי לאנשים שלא דרך הוועדה המקצועית שזה יהיה חשוף לציבור כדי שאנחנו נוכל להחליט בשם הציבור אם אנחנו רוצים לערער על זה, את זה אני אומר בשם הציבור.

יוסי דיין:

אדוני חבר הכנסת אנחנו נתייחס לזה, אנחנו נבחן את זה ואנחנו נשקול את הדבר הזה, אני רק רוצה לענות לחברי ממשד מבקר המדינה, אני קצת חלוק על העניין שמתייחסים כהליך ערעור על החלטת הוועדה ואני שוב חוזר ואומר שאלו שתי סמכויות נפרדות, אבל אני כן חושב ואני מאמין שזה כבר נעשה, אנחנו נבחן גם אפשרות לדרוש שתובא עמדת הדרג המקצועי, אנחנו נבחן גם את זה.

היו"ר מיקי לוי:

תודה רבה, אני רוצה לסכם ב-2-3 משפטים.

המשפט הראשון, הוועדה מבקשת שתקנון משרד החוץ יפורסם, מה אכפת לכם? זה יפורסם, זה גלוי, כל מה שמפורסם לא יחלקו עליו, מה אתם צריכים את זה.

הדבר השני שהוועדה מבקשת ותעבירו את זה למנכ"ל, אני סומך על אנשי המקצוע, כמו שיש בבתי משפט כמה אפשרויות, אתם תיקחו את הוועדה כבית משפט השלום, אני לא מערער על סמכותו של המנכ"ל כפי שאתה אומר, כפי שאני אומר ואמרתי את זה גם לפני, אבל אני אומר שאם הוועדה המקצועית פסלה ואותו אחד רוצה לבוא אל המנכ"ל והמנכ"ל יאשר, אני לא אערער על סמכותו של המנכ"ל, אבל כשהוא מגיע אליו ישירות, מבחינתכם ומבחינת ניקיון כפיים ואני לא מטיל ספק, זה לא נראה טוב, לכו לדרג המקצועי שאני סומך עליו כמו הכנסת, אני יכול להגיש לדרג המקצועי בקשה והדרג המקצועי יפסול אותי, אני אלך ואערער בפני המנכ"ל והמנכ"ל יאשר אותי, זה בסדר, אבל כשאתם עושים דרך עקיפה זה לא בסדר, זה נותן תחושה של חוסר שקיפות וחוסר ניקיון כפיים.

שני נושאים, הנושא הראשון, הוועדה ממליצה למנכ"ל משרד החוץ לא לאשר ללא מעבר דרך הוועדה המקצועית, רשאי המנכ"ל ואני מדגיש, לאחר שנפסל על ידי הוועדה המקצועית כן לאשר, אני לא בא לבקר את סמכותו שהיא כתובה, אני בא ומאיר ואומר אל תתנו את הדרך הישירה למנכ"ל, היום הוא חצי פוליטי, מחר הוא יהיה מקצועי, בשביל מה? גם בשביל המנכ"ל זה לא בריא, אם זה היה עובר דרך הוועדה המקצועית ולא מגיע ישירות למנכ"ל, כנראה שלא היינו מתכנסים אפילו, תפרסמו, כדי שתהיה שקיפות ואני מברך על כך שמשנת 2011 יש תקנון, תפרסמו את התקנון והרשומות, נורא פשוט ואז לא יהיו שאלות.

הנושא השני, הוועדה ממליצה בפני מנכ"ל משרד החוץ לאשר דרכונים דיפלומטיים גם אם הם נפסלו בוועדה המקצועית, זה בריא יותר לאותו מנכ"ל באשר הוא, לא דווקא הנוכחי, אם הוא יאשר את זה כלאחר מכן, אנחנו לא באים ואומרים סמכותו של המנכ"ל היא לא לאשר, אנחנו אומרים לא ראוי ולא תקין לעקוף את הוועדה המקצועית, זה מה שאנחנו אומרים.

אני רוצה להודות לכם, אני חייב להגיד שחשבנו שזה יותר, אני חייב להגיד שחבריי אולי יגידו מה אתה עושה להם הנחה, אני מכיר אתכם מספיק שנים ואני יודע שאתם מקצועיים ועושים את המרב ואת המיטב, גם כסגן משרד האוצר נלחמתי עבורכם.

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

ונמשיך להילחם למענם.

היו"ר מיקי לוי:

כן, העובדים הם עובדים יקרים, אין לנו טענות, אנחנו רק רוצים לשפר כי הוועדה הזו שהיא היחידה לביקורת המדינה, היא היחידה שמוקמת מתוקף חוק ותפקידה לבקר את - - -

יוראי להב הרצנו (יש עתיד):

ועדת האתיקה.

היו"ר מיקי לוי:

לא ידעתי.

מטי צרפתי הרכבי (יש עתיד):

אתיקה ביטלו.

היו"ר מיקי לוי:

תפקידה של הוועדה הוא לבקר את הרשות המבצעת, מה לעשות, הרשות המחוקקת בהפרדת הרשויות מבקרת את הרשות המבצעת.

אני רוצה להגיד לכם תודה, תודה על הפתיחות, תודה על הנתונים שהבאתם לכאן מבלי להסתיר דבר, אנחנו מעריכים את זה ומוקירים אתכם כאנשי מקצוע, בהצלחה לכם ולמדינת ישראל.

יוסי דיין:

אפשר רגע מילה אדוני?

היו"ר מיקי לוי:

בטח איזו שאלה, פלורליסטי פה.

יוסי דיין:

ראשית אני באמת מודה לאדוני, קטונתי מלבקר אבל אני באמת חושב שאדוני היה מאוד הגון וגם אני חשבתי שאנחנו נבוא לחקירה צולבת ובאמת הדיון היה ענייני, ממצה והגון, אנחנו כמובן נבחן את כל הדברים שאדוני המליץ עליהם, אני מודה לאדוני.

היו"ר מיקי לוי:

אני מודה לאדוני, אם המנכ"ל הנוכחי, אני לא יכול להכריח אותו אבל הוועדה יכולה להמליץ על פרסום התקנון זה קל, זו שקיפות ותעשו את זה, אפילו לא צריך לטעמי אישור, אני לא יודע מה הפרוצדורה, אבל לך למנכ"ל ותגיד לו שהוועדה ממליצה כדי שלא תתכנס עוד כמה שנים להעביר את זה דרך הוועדה המקצועית, אם נפסלה הבקשה, הוא רשאי, אני לא חולק על כך שהוא רשאי.

יוסי דיין:

אדוני אנחנו נבחן את זה ברצינות הראויה ואנחנו לא נזלזל באף אמירה חלילה שנאמרה פה.

היו"ר מיקי לוי:

ואם המלצת הוועדה תתקבל בחיוב, אני אודה לך אם תתקשרי לפלוריינה ותגיד לי לה בוצע, אנחנו מקבלים את ההמלצות של הוועדה, שתי המלצות בסך הכול.

יוסי דיין:

אדוני היו"ר באמת תודה רבה.

נספח 24

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך תקנון שירות החוץ

עמ' 131

פרק 17 - דרכונים רשמיים

CONTENTS

- סעיף 0 - כללי
- סעיף 1 - ניפוק דרכון רשמי, תוקפו והארכתו
- סעיף 2 - דרכונים רשמיים - טיפול שוטף
- סעיף 3 - זכאות לדרכון דיפלומטי
- סעיף 4 - זכאות לדרכון שירות
- סעיף 5 - תארים בדרכון רשמי
- נספחים

סעיף 0 – כללי

0.1 פרק זה דן בדרכונים הרשמיים של מדינת ישראל. יפורטו בו אלה הזכאים לדרכונים רשמיים, ניפוקם, תוקפם, הארכתם והטיפול השוטף בהם. פרק זה אושר על ידי מנכ"ל משרד החוץ, ועל כן כל שינוי בו מחייב אישור המנכ"ל בכתב.

0.2 הגדרות:

דרכון רשמי: מסמך נסיעה מיוחד המונפק על ידי מדינת ישראל באמצעות משרד החוץ למספר מצומצם של אנשים, שקיימות נסיבות המצדיקות הנפקתו עבורם, לצורך מילוי משימות בחוץ לארץ מטעם המדינה. שני סוגים של דרכונים רשמיים: דרכון דיפלומטי או דרכון שירות.

דרכון ביומטרי: דרכון המשלב נתונים כתובים ונתונים אלקטרוניים - ביומטריים שניתן באמצעותם לזהות את נושא זיהוי ברמת ודאות גבוהה. הדרכון הביומטרי מצויד במספר מנגנוני אבטחה על מנת למנוע שימוש לרעה בטכנולוגיה החדישה מצד גורמים חיצוניים. בחזית כל דרכון ביומטרי יודפס הלוגו Passport לצורך אבחנה ייחודית של דרכון זה למול דרכון שאינו ביומטרי.

דרכון רשמי ביומטרי: דרכון ביומטרי המונפק על ידי מדינת ישראל באמצעות משרד החוץ לאנשים הזכאים לכך על פי תקנון משרד החוץ. קיימים שני סוגי דרכונים רשמיים ביומטריים: ישראלים: דרכון דיפלומטי ודרכון שירות.

דרכון דיפלומטי: דרכון רשמי – רגיל או ביומטרי - שכריכתו שחורה, ושעל גבי כריכתו הקדמית ובדף הפרטים מופיעות המילים "דרכון דיפלומטי" בעברית ו "Diplomatic Passport" באנגלית. רשימת הזכאים להחזקה בדרכון דיפלומטי נקבעת על ידי משרד החוץ בנהליו ועל פי שיקוליו המקצועיים, למעט חברי כנסת הזכאים לדרכון דיפלומטי מכוח חוק. בדרכון דיפלומטי ביומטרי מופיע על גבי הכריכה הסמל

דרכון שירות: דרכון רשמי – רגיל או ביומטרי - שכריכתו כחולה, ושעל גבי כריכתו הקדמית ובדף הפרטים מופיעות המילים "דרכון שירות" בעברית, ו-"SERVICE PASSPORT" באנגלית. רשימת הזכאים להחזקה בדרכון שירות נקבעת על ידי משרד החוץ בנהליו ועל פי שיקוליו המקצועיים. בדרכון שירות ביומטרי מופיע על גבי הכריכה הסמל

0.3 הסמכות לניפוק דרכון רשמי היא בידי משרד החוץ בלבד. דרכון רשמי יונפק על ידי המחלקה לדרכונים רשמיים באגף לעניינים קונסולריים של משרד החוץ.

0.4 יודגש כי דרכון רשמי כשלעצמו אינו מקנה לאדם הנושא אותו חסינויות או זכויות יתר כלשהן, אשר נקבעות בהתאם להוראות המשפט הבינלאומי ו/או הדין הפנימי של המדינה המארחת.

0.5 ככלל, מעת שתחל הנפקת דרכונים ביומטריים, תנפיק המחלקה לדרכונים רשמיים דרכונים דיפלומטיים ודרכוני שירות ביומטריים בלבד. במהלך תקופת המעבר שתוגדר על ידי ראש האגף הקונסולרי תהא המחלקה לדרכונים רשמיים רשאית להנפיק גם דרכונים לא ביומטריים, במקרים בהם אין אפשרות לבצע הנפקה ביומטרית.

0.6 הוראות פרק זה מתבססות גם על האמור בפרק העוסק ב"דרכונים רשמיים" שבתקנון הקונסולרי ובנוהל תפעול דרכונים רשמיים ביומטריים. האמור כאן בא להוסיף על הדברים שבנהלים הקונסולריים אלה.

סעיף 1 – ניפוק דרכון רשמי, תוקפו והארכתו

דרכון רשמי – לאזרח ישראלי בלבד

- 1.1** דרכון רשמי יונפק רק למי שהוא אזרח ישראלי.
- 1.2** בקשה לקבלת דרכון רשמי למי שאינו אזרח ישראלי תועבר לבחינת הסמנכ"ל למינהל, ובלבד שמתקיימים תנאי הסף הבאים:
- א.** המבקש הינו בן/בת זוג או ילדו של אדם היוצא לשליחות ארוכה בחוץ לארץ ונמצא במעמד תושב קבוע/ארעי בישראל.
- ב.** המבקש מצטרף לשליח למקום השירות.
- 1.3** בקשה כאמור בסעיף 1.2 תועבר לבחינת סמנכ"ל למינהל ולראש האגף הקונסולרי אשר יבחנו את הבקשה וימליצו למנכ"ל לצרף המלצתו בכתב למנכ"ל ראשות האוכלוסין לצורך קיצור תהליך ההתאזרחות ומתן אזרחות ישראלית לבת/בן הזוג.

הגורמים המוסמכים לאשר הנפקת דרכון רשמי

- 1.4** הנפקת דרכון רשמי תאושר על ידי הגורמים הבאים:
- א.** דרכון רשמי למי שזכאי לקבלו על פי הוראות סעיף 3 לנוהל זה – ראש האגף לעניינים קונסולריים או מנהל מח' דרכונים רשמיים.
- ב.** דרכון רשמי שאושר על פי החלטת ועדת החריגים בהתאם לאמור בסעיף משנה 1.8 לנוהל זה – סמנכ"ל למינהל.

טעמים להענקת דרכון רשמי וטיפול בבקשות חריגות

- 1.5** רשימת הזכאים לדרכון רשמי שתובא בפרק זה הינה – ככלל - רשימה סגורה.
- 1.6** הטעמים להענקת דרכון רשמי הינם:
- א.** משרה או תפקיד – עובדי ציבור או נבחריו, על פי רשימה המפורטת בפרק זה, אשר בשל כהונתם בתפקיד ממלכתי זכאים לשאת דרכונים רשמיים;
- ב.** שליחות ארוכה מטעם המדינה;
- ג.** זכאות מכוח חוק;

ד. ביטחון אישי או ביטחון המדינה.

ועדת חריגים לדרכונים רשמיים:

1.7 תוקם ועדת חריגים אשר תדון בבקשות לקבלת דרכון רשמי למי שאינו זכאי לקבלתו בהתאם לנוהל זה (להלן: "ועדת חריגים" ו/או "הועדה"). חברי הועדה הם:

- סמנכ"ל למנהל – יו"ר הוועדה
- ראש האגף לעניינים קונסולריים
- רח"ט טקס
- מנהל מחלקת דרכונים רשמיים
- מנהל מחלקת עובדים חו"ל
- נציג המחלקה למשפט דיפלומטי ואזרחי
- מתאם מינהל בלשכת מנכ"ל
- עוזר סמנכ"ל למינהל – מזכיר הועדה

1.8 מזכיר הוועדה ומנהל מח' דרכונים רשמיים יבחנו אם מתקיימים טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות המצדיקים דיון בוועדה. במסגרת החלטתם זו, יילקחו בחשבון הנימוקים הבאים:

א. טעמים מיוחדים לגביהם אין מענה בנוהל זה.

ב. נסיבות מיוחדות כפי שהובאו בבקשה.

1.9 במידה שלא ימצאו טעמים או נסיבות כאמור, רשאים לדחות הבקשה לדיון בוועדה.

1.10 התקיימו טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות כאמור, הבקשה תועלה לדיון בוועדת החריגים, אשר תביא בחשבון את השיקולים הבאים בהמלצתה:

- צורך מדיני או ביטחוני מיוחד;
- משרתו, תפקידו או מטרת נסיעתו של המבקש;
- טעמים מיוחדים או נסיבות מיוחדות כפי שיובאו בבקשה;
- ביטחון אישי או ביטחון המדינה;

1.11 על אף האמור לעיל, רשאי מנכ"ל משרד החוץ להורות בכתב על הנפקת דרכון רשמי, למטרות שיש בהן, על פי שיקול דעתו, כדי לקדם אינטרסים של המדינה או לצורך ביצוע משימה בעלת אופי דיפלומטי.

כללי התנהגות של נושא דרכון רשמי

1.12 בעת מסירת הדרכון הרשמי על ידי המחלקה לדרכונים רשמיים, יובהר למקבל הדרכון הרשמי, שהוא ובני ביתו חייבים להקפיד על התנהגות נאותה והולמת את המעמד והתפקיד, במיוחד יודגש, שיש

להקפיד על התנהגות מיוחדת בכל הקשור לטוהר המידות. המקבל יתבקש לחתום על נוסח ההצהרה המצורף כנספח ו' בסוף פרק זה.

1.13 בעל דרכון דיפלומטי אינו רשאי להשתמש בדרכונו הדיפלומטי, אם הוא נוסע לחוץ לארץ למטרות עסקים, או לשם ייצוג חברות פרטיות. במקרים אלה הוא ייסע בדרכונו הלאומי, למען הסר ספק יובהר שהנ"ל יחול גם על בני משפחה הזכאים להחזיק בדרכון דיפלומטי מכוח נוהל זה.

1.14 ככלל, אין לנסוע בדרכון רשמי במסגרת פרטית, למדינות שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם מדינת ישראל.

1.15 עשה אדם, הזכאי להחזיק בדרכון רשמי, שימוש בלתי ראוי בדרכונו ו/או התנהג באופן שלא הולם ו/או הורשע בעבירה שיש עמה קלון – יהא מנכ"ל משרד החוץ רשאי, בכפוף למתן הזדמנות למי שעתיד להיפגע מהחלטתו להשמיע את טענותיו, להורות על נטילת דרכונו הרשמי.

1.16 בכל הנוגע לנטילת דרכון לחברי כנסת, יש להיוועץ עם היועץ המשפטי של משרד החוץ בטרם נקיטת כל הליך.

הגשת בקשה לדרכון רשמי והנפקתו

1.17 עובד משרד החוץ או הנוסע מטעם המשרד, יגיש הבקשה לדרכון הרשמי למחלקה לדרכונים רשמיים באגף לעניינים קונסולריים ישירות. הבקשה תיבדק ותאושר על ידי מנהל המחלקה לדרכונים רשמיים.

1.18 כל מבקש אחר יגיש הבקשה באמצעות איש הקשר במשרדו. הבקשה תלווה במכתב הפניה, אשר יפרט את הנימוקים המצדיקים לדעת המשרד המבקש הנפקתו של דרכון רשמי. הבקשה תוגש לאישור הסמנכ"ל למינהל.

1.19 עובד שאושר לו דרכון רשמי לשימוש בגוף מסוים, אינו רשאי לעשות שימוש בדרכון עבור גוף אחר. לפיכך, אין להעביר דרכון רשמי שהונפק עבור גוף מסוים לשימוש של גוף אחר.

1.20 הבקשות לדרכון רשמי יוגשו על גבי טופס בקשה לדרכון דיפלומטי/שרות, לפי הדוגמא שבנספח א' בסוף פרק זה. לבקשה יצורפו שתי תמונות דרכון חזיתיות, על רקע בהיר. תמונות הגבר תהיינה עם מקטורן ועניבה, ותמונות אישה או ילדים בלבוש הולם וכלי הדפסי כתובות על הלבוש. בהנפקת דרכון ביומטרי הצילום יעשה בעמדת ההרכשה שבאגף הקונסולרי במשרד החוץ. כן יצרף המבקש צילום מתעודת הזהות הישראלית, או צילום מדף הפרטים האישיים שבדרכונו הלאומי.

1.21 היה מבקש הדרכון קטין – יחתום אחד מהוריו על טופס הבקשה שבנספח א' בסוף פרק זה. היו ההורים גרושים או חיים בנפרד – יחתום אחד ההורים על טופס הבקשה שבנספח א' בסוף פרק זה, ואילו ההורה האחר יחתום על טופס הסכמה שבנספח ב' בסוף פרק זה.

1.22 מבקש דרכון ביומטרי יחתום בנוסף על הטפסים הבאים:

א. מבקש בגיר - יחתום על כתב אישור והסכמה שבנספח ג' בסוף פרק זה;

ב. מבקש קטין מעל גיל 14 – יחתום על כתב אישור והסכמה עבור קטין מעל גיל 14 שבנספח ד' בסוף פרק זה, וכן יחתום הורה או אפוטרופוס הקטין;

ג. מבקש קטין עד גיל 14 – יחתום הורה הקטין או אפוטרופוס על כתב אישור והסכמה עבור קטין עד גיל 14 שבנספח ה' בסוף פרק זה.

1.23 כאמור, החתימה על הטפסים המפורטים בסעיפי משנה 1.21, 1.22 הינה תנאי להנפקת דרכון רשמי ביומטרי, ועל כן בהעדר חתימה על טפסים אלה לא יונפק למבקש דרכון רשמי כלשהו.

1.24 באחריות מבקש הדרכון להודיע למחלקה לדרכונים רשמיים באילו מדינות הוא אמור לבקר או לשהות, כדי שמחלקה זו תדאג לאשרות כניסה לאותן מדינות, אם הדבר נחוץ. המבקש ימלא בקשות לאשרות ויצרף תמונות, הכול לפי הנחיות המחלקה לדרכונים רשמיים.

1.25 המחלקה לדרכונים רשמיים תבדוק כל בקשה להנפקת דרכון רשמי, ואם תראה צורך בכך, תוכל לפנות למגיש הבקשה או לגוף שמטעמו הוגשה הבקשה, לשם קבלת פרטים נוספים או הבהרות.

1.26 עם סיום בדיקת טופס הבקשה על ידי המחלקה לדרכונים רשמיים, ולאחר שהתקבל אישור כי מבקש הבקשה זכאי לדרכון רשמי, יוכן הדרכון ויימסר למבקש.

1.27 הדרכון הרשמי יימסר למבקש רק לאחר שיחתום על טופס קבלת הדרכון שבנספח ו' בסוף פרק זה.

תוקף הדרכון והארכתו

1.28 תוקפם של דרכונים רשמיים הוא בין שנה לעשר שנים, בהתאם לתפקידו של נושא הדרכון ובהתאם למטרה שעבורה הוא הונפק. כל תוקף דרכון ייבחן לגופו על ידי המחלקה לדרכונים רשמיים בתיאום עם האגף למשאבי אנוש והדרכה.

1.29 לא ניתן להאריך דרכון ביומטרי, ועל כן על מחזיק בדרכון ביומטרי לוודא תוקפו, ובמקרה הצורך לפנות מבעוד מועד למחלקה לדרכונים רשמיים לצורך הנפקת דרכון חדש.

1.30 כיוון שהנפקת דרכון ביומטרי מחייבת נוכחות פיזית של מבקש הדרכון, באחריות העובד ובני משפחתו לוודא בכל ביקור בישראל מכל סיבה שהיא באם יש צורך בהנפקת דרכון חדש מטעמי תוקף, שינוי תואר, דרכון בלוי וכיוצ"ב.

1.31 הארכת תוקף דרכון רשמי לא ביומטרי תיעשה על ידי המחלקה לדרכונים רשמיים בחתימת מנהל המחלקה או סגנו או על ידי עובד נציגות בעל תואר דיפלומטי או קונסולרי, שהוסמך לכך, ובהתאם להנחיות הבאות:

א. דרכונים רשמיים של שליחי משרד החוץ יוארכו באישור המחלקה לדרכונים רשמיים ובהנחייתה, לאחר התייעצות עם האגף למשאבי אנוש והדרכה;

ב. דרכונים רשמיים של עובדים שאינם שליחי משרד החוץ יוארכו באישור המחלקה לדרכונים רשמיים ובהנחייתה, לאחר קבלת בקשה בכתב מאת הגוף המבקש.

1.32 הארכות בדרכון רשמי שאינו ביומטרי תירשמנה אך ורק בעמודים המיועדים לכך בדרכון. הרישום ייעשה בעברית ובאנגלית, לרבות ציון התאריכים.

1.33 תוקפו המרבי של דרכון רשמי – כולל תקופת ההארכה - לא יעלה על עשר שנים. בתום עשר שנים יתקיים הליך הנפקה מחודש כאמור בסעיפי משנה 1.17 עד 1.27 לעיל.

ילוד בחוץ לארץ

- 1.34** בקשה לדרכון רשמי עבור ילד שנולד בחוץ לארץ במהלך השירות של הוריו, תוגש למחלקה לדרכונים רשמיים ב"טופס בקשה לדרכון רשמי" שבנספח א' בסוף פרק זה.
- 1.35** בטופס הבקשה יצוין מספר תעודת הזהות, על פי ה"הודעה על לידה בחו"ל" המועברת למשרד הפנים, תאריך הלידה ושתי תמונות דרכון חזיתיות של הנולד, על רקע בהיר. המחלקה לדרכונים רשמיים תנפק את הדרכון, לאחר שפרטי היילוד ייקלטו במרשם האוכלוסין, ותעבירו למבקש.

סעיף 2 – דרכונים רשמיים – טיפול שוטף

2.1 סעיף זה דן בטיפול השוטף בדרכונים רשמיים לאחר הנפקתם.

שינויים בדרכון

- 2.2** האמור להלן מתייחס לשינויים בדרכון רשמי שאינו ביומטרי. בדרכון ביומטרי אין אפשרות לבצע שינויים, וכל שינוי מחייב הגעה למחלקה לדרכונים רשמיים לשם הנפקת דרכון חדש.
- 2.3** אם שונה מקום הכהונה, יש לתאם עם מחלקת דרכונים ניפוק דרכון חדש בתואר החדש. מחלקת דרכונים תשגר את הדרכון החדש לפני צאת העובד למקום הכהונה החדש.
- 2.4** בנסיבות של קוצר זמן יתואם עם מחלקת דרכונים שינוי התואר ומקום הכהונה בדרכון הקיים, לפני היציאה למקום השירות החדש לצורך שימוש זמני. גם במקרה זה יש לתאם עם מחלקת דרכונים ניפוק דרכון חדש שיועבר למקום השירות החדש.

שמירת הדרכון

- 2.5** מטעמי בטיחות מומלץ כי נושא דרכון רשמי, השייך לצוות עובדי הנציגות, יפקיד את דרכונו ודרכוני בני משפחתו בידי הממונה על המנהלה בנציגות, מייד עם הגיעו למקום כהונתו. הממונה על המנהלה ישמור את הדרכון בכספת הנציגות.
- 2.6** העובד ידאג לביטחון הדרכון בכל עת. אין להשאירו בבית המלון, במכוניתו או בכל מקום אחר כשהוא נעדר מהם.

אובדן דרכון

- 2.7** נושא דרכון רשמי, שדרכונו אבד או נגנב, ידווח לקצין המנהלה ולקצין הביטחון בנציגות. פניה למשטרה המקומית תעשה על פי הנחיית קצין המנהלה בהתאם לכללים הנהוגים במקום.
- 2.8** קצין המנהלה יודיע במברק למחלקת הדרכונים על האובדן ונסיבותיו ויעביר בקשה לניפוק דרכון חדש בצירוף שתי תמונות. כן יעביר קב"ט הנציגות דיווח לקב"ט המשרד, לאחר שיקבל הצהרה מנושא הדרכון על נסיבות המקרה.

2.9 הודעה על האובדן תועבר למשרד החוץ המקומי. כמו כן ייצא חוזר לכל הנציגויות הזרות במקום, בו תתבקשנה לסרב לתת שירותים למי שיציג את הדרכון האבוד ולהודיע לנציגותנו על כל פנייה בדרכון זה, אם תהיה. בנוסף, המחלקה לדרכונים רשמיים תודיע לאינטרפול על דבר האובדן.

2.10 אם בעל הדרכון האבוד זקוק למסמך נסיעה מיידי, ואין שהוא מספקת לניפוק דרכון רשמי חדש, תנפק הנציגות מסמך נסיעה ישראלי מתאים תמורת האגרה הרגילה.

החזקה ושימוש בדרכון זר ובדרכון לאומי במקביל להחזקה בדרכון רשמי

2.11 אדם המחזיק בדרכון רשמי רשאי להחזיק בנוסף גם דרכון לאומי.

2.12 על אף האמור בסעיף 2.12 דלעיל, אדם המחזיק בדרכון רשמי ונמצא בשליחות ארוכה בחוץ לארץ, חייב לעשות שימוש בכל נסיעותיו בדרכונו הרשמי. מובהר כי השליח, או בן/בת זוגו, לא יעשו שימוש בדרכון הרשמי שהוענק להם מכוח תפקיד השליח לנסיעות שמטרתן עסקים פרטיים, כאמור בסעיף 1.13 דלעיל.

2.13 אדם המחזיק בדרכון רשמי, והינו בעל אזרחות נוספת רשאי, בצאתו לשליחות בחו"ל, ליטול עמו את דרכון ארץ אזרחותו הנוספת. ואולם – כאמור בסעיף משנה 2.13 דלעיל – בכל נסיעותיו יעשה שימוש בדרכונו הישראלי הרשמי, למעט לצורך כניסה לארץ אזרחותו או יציאה ממנה, אם הדבר הכרחי על פי חוקי אותה מדינה.

2.14 לא ישתמש העובד בדרכונו הזר בהיותו במעבר בארץ אחרת בדרכו לארץ אזרחותו הנוספת.

חייבי שירות סדיר

2.15 נושא דרכון רשמי, שהוא מיועד לשירות ביטחון (מלש"ב), יהיה כפוף להוראות החוק בדבר שירות ביטחון, בהתאם לאמור בתקנון הקונסולרי בפרק ה' בחוק שירות הביטחון.

2.16 המחלקה לדרכונים רשמיים תאשר הארכת תוקפו של דרכון רשמי למי שהינו מיועד לשירות ביטחון (מלש"ב) רק לאחר קבלת אישור שלטונות צה"ל ("מיטב") לגבי דחיית השירות ובהתאם להוראות הכלולות בפרק ה' בחוק שירות ביטחון בתקנון הקונסולרי.

אשרות

2.17 על נושא דרכון רשמי ועל קצין המנהלה בנציגות להיות ערים לתוקף אשרת השהייה המוענקת על ידי משרד החוץ המקומי ולפנות בזמן להארכתה על פי הצורך.

2.18 נושא דרכון רשמי הנמצא בחוץ לארץ ורוצה לבקר במדינה אחרת, והינו נדרש להצטייד באשרת כניסה, בין אם למטרות אישיות ובין אם למטרות רשמיות, יפנה בבקשה לאשרה מלווה באיגרת מנציגות ישראל לנציגות הזרה במקום.

ביטול או הפקדה - דרכונים רשמיים

2.19 בעל דרכון רשמי המסיים את תפקידו בחוץ לארץ יביא את דרכונו ודרכוני בני משפחתו למחלקה לדרכונים רשמיים לשם ביטולם, או לשם הפקדתם. המחלקה לדרכונים רשמיים תבטלם על ידי החתמתם בחותמת "מבוטל" ועל ידי גזירת פינותיהם.

2.20 זכאי אדם לשאת דרכון רשמי לצורכי עבודתו בארץ, ולא נקבעה זכותו להמשיך ולשאת בדרכון גם לאחר פרישתו, יחזיר את דרכונו ודרכוני בני משפחתו מייד בתום תפקידו לצורך ביטולם במחלקה לדרכונים רשמיים.

2.21 אגף הכספים במשרד לא יאשר סיום התחשבות עם עובד אשר סיים שליחותו בחו"ל אלא לאחר שהעובד הציג אישור המחלקה לדרכונים רשמיים, לפיו הוסדר נושא הדרכונים הרשמיים שלו ושל בני משפחתו, בהתאם לטופס "דרכון רשמי – סיום טיפול" לפי הדוגמא שבנספח ז' בסוף פרק זה.

2.22 על ביטול דרכון רשמי בחוץ לארץ יש לדווח למחלקת דרכונים. הדרכון המבוטל יוחזר לבעליו.

סעיף 3 – זכאות לדרכון דיפלומטי

3.1 בסעיף זה יפורטו נושאי המשרות, בני זוגם וילדיהם, הזכאים לדרכונים דיפלומטיים. בפירוט הזכאים יצוינו המגבלות לקבלת הדרכון הדיפלומטי, אם ישנן כאלו.

3.2 לצורכי פרק זה: בכל מקום בו נאמר רעיה או בת זוג, הכוונה גם לבעל או לבן-זוג וכן לידועה/ה בציבור שהוכר ככזה על ידי אגף משאבי אנוש והדרכה של משרד החוץ או ע"י הגורם המוסמך לכך בגוף הפונה. בכל מקום שנאמר אלמנה, הכוונה גם לאלמן או לידועה/ה בציבור אשר הוכר/ה ככזה על ידי אגף משאבי אנוש והדרכה שבמשרד החוץ או ע"י הגורם המוסמך לכך בגוף הפונה.

3.3 איבד אדם את זכאותו לדרכון רשמי מכל סיבה שהיא – מאבדים גם בני משפחתו הזכאים מכוחו את זכאותם זו, אלא אם נקבע במפורש אחרת בנוהל זה.

דרכונים דיפלומטיים מכוח מעמד או כהונה

3.4 האישים ובעלי התפקידים הזכאים לדרכונים דיפלומטיים מכוח סעיף זה הם:

- נשיא המדינה, רעייתו וילדיו עד גיל 18;
- נשיאי המדינה לשעבר ורעייתיהם;
- אלמנות נשיאי המדינה;
- ראש הממשלה, רעייתו וילדיו עד גיל 18;
- ראשי ממשלה לשעבר ורעייתיהם;
- אלמנות ראשי ממשלה;
- יושב ראש הכנסת רעייתו וילדיו עד גיל 18;
- יושבי ראש הכנסת לשעבר ורעייתיהם;
- אלמנות יושבי ראש הכנסת;
- נשיא בית המשפט העליון, רעייתו וילדיו עד גיל 18;

- נשיאי בית המשפט העליון לשעבר ורעיותיהם;
- אלמנות נשיאי בית המשפט העליון;
- שרי הממשלה, רעיותיהם וילדיהם עד גיל 18;
- שרי חוץ לשעבר ורעיותיהם;
- שר לשעבר - לתקופה של שנה מיום סיום כהונתו.
- אלמנות שרי חוץ;
- סגני שרים בממשלה ורעיותיהם.
- מנכ"ל משרד החוץ שכיהן בתפקידו למעלה משנה ושאינו עובד משרד החוץ לכל חייו
- שופטי בית המשפט העליון, רעיותיהם וילדיהם עד גיל 18;
- נשיא בית הדין הארצי לעבודה, רעייתו וילדיהם עד גיל 18;
- נשיא בין הדין השרעי לערעורים;
- ראש בית הדין הדרוזי לערעורים;
- הרבנים הראשיים לישראל, רעיותיהם וילדיהם עד גיל 18;
- הרבנים הראשיים לישראל לשעבר ורעיותיהם;
- חברי הכנסת ורעיותיהם;
- מבקר המדינה ורעייתו;
- נגיד בנק ישראל ורעייתו;
- ראש המטה הכללי של צה"ל ורעייתו;
- ראש שירות הביטחון הכללי ורעייתו;
- ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים ורעייתו;
- ראש הוועדה לאנרגיה אטומית ורעייתו;
- המפקח הכללי של משטרת ישראל ורעייתו;
- נציב שירות בתי הסוהר ורעייתו;
- נציב כבאות והצלה ורעייתו;
- היועץ המשפטי לממשלה ורעייתו;
- יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית ורעייתו;
- יו"ר הסוכנות היהודית לארץ ישראל ורעייתו;

עובדי משרד החוץ

3.5 עובדי משרד החוץ ושליחיו הזכאים לדרכונים דיפלומטיים הם:

- עובד היוצא לשליחות ארוכה בחוץ לארץ מטעם המשרד;
- בן/בת הזוג המצטרף/ת לעובד;
- ילדי העובד או ילדי בן/בת זוגו, עד גיל 18 או עד גיוסם לצה"ל (המאוחר מבין השניים), המצטרפים לעובד לשליחותו במקום השירות;
- ילדי העובד או ילדי בן/בת זוגו המשרתים בשירות חובה בצה"ל או בשירות לאומי ועד שישה חודשים מתום השירות, לצורך ביקור במקום השירות של העובד בחוץ לארץ;
- הורה של העובד או הורה של בת זוגו, שהוכר כ"הורה סמוך" ומצטרף לשליחות;
- עובד בשליחות קצרה;

3.6 עובד קבוע של משרד החוץ יהיה זכאי לשאת דרכון דיפלומטי ולעשות בו שימוש גם לנסיעות פרטיות אם שהה בשליחות ארוכה בחוץ לארץ על-פי כתב מינוי של המשרד. עובד אשר לא השלים תקופת שירות מלאה עפ"י כתב המינוי, זכאותו לדרכון דיפלומטי בארץ תידון בוועדת החריגים.

3.7 עובד משרד החוץ שאינו קבוע ומועסק בחוזה יהיה זכאי לשאת דרכון דיפלומטי אם לצורך מילוי תפקידו נדרש לנסיעות לחו"ל. לעובד הנ"ל לא יינתנו דרכונים רשמיים לבני המשפחה ולא יעשה בו שימוש לנסיעות פרטיות.

3.8 עובד משרד החוץ אשר נקלט לעבודה עד 31.12.2011 ולא שהה בשליחות ארוכה בחו"ל יהיה זכאי לשאת דרכון דיפלומטי ולעשות בו שימוש גם לנסיעות פרטיות אם הינו בדרג יועץ ומעלה או אם הינו בדרגה 19+ ומעלה של הדירוג המנהלי או בדרגה מקבילה.

3.9 עובד משרד החוץ אשר נקלט לעבודה החל מה-1.1.2012 ולא שהה בשליחות ארוכה בחו"ל יהיה זכאי לשאת דרכון דיפלומטי ולעשות בו שימוש גם לנסיעות פרטיות אם הינו בדרג ציר-יועץ ומעלה או בדרגה 20 ומעלה של הדירוג המנהלי או בדרגה מקבילה.

3.10 עובד משרד החוץ אשר פרש לגמלאות, ואשר בתקופת עבודתו היה זכאי לשאת דרכון דיפלומטי ולעשות בו שימוש גם לנסיעות פרטיות על פי סעיפי משנה 3.7 עד 3.10 לעיל – יהיה זכאי להמשיך ולעשות בו שימוש גם לאחר פרישתו. התואר בדרכון יהיה כדרג העובד בעת פרישתו בתוספת המלה "בדימוס".

3.11 עובד או גמלאי, הזכאי על פי סעיפי משנה 3.7 עד 3.11 דלעיל לשאת דרכון דיפלומטי ולעשות בו שימוש גם לנסיעות פרטיות – זכאים גם בת זוגו וילדיו הקטינים.

3.12 עובד משרד החוץ הנושא דרכון רשמי, היוצא לחופשה ללא תשלום, יפקיד את דרכונו ודרכוני בני משפחתו למשמרת במחלקת דרכונים רשמים. עם שובו מחופשה ללא תשלום יהיה זכאי לקבל את דרכונו ולעשות בו שימוש בהתאם לנהלים.

3.13 עובד משרד החוץ אשר זכאי על פי סעיפי משנה 3.7 עד 3.11 דלעיל לעשות שימוש בדרכון דיפלומטי גם לנסיעות פרטיות, יהיה זכאי להמשיך לעשות כן אף אם מונה מינוי בפועל לתפקיד במשרד ממשלתי אחר, ובלבד שהוא נחשב עדיין כעובד משרד החוץ. הפסיק עבודתו במשרד החוץ מכל סיבה שהיא – בין בשל מעבר כעובד מדינה במינוי קבוע במשרד ממשלתי אחר, ובין בשל עזיבת השירות הציבורי – תפקע זכאותו להחזקה בדרכון רשמי.

3.14

על אף האמור בסעיף 3.13, עובד משרד החוץ בעל ותק במשרד בן 25 שנים ומעלה, אשר ביצע תפקיד של מנהל מחלקה ומעלה, ואשר עוזב את המשרד לשם שירות בגוף ציבורי אחר (ובכלל זה, שירות המדינה, תאגידים סטטוטוריים ורשויות מקומיות), יהיה זכאי להמשיך ולעשות שימוש בדרכון דיפלומטי גם לאחר עזיבתו את המשרד. התואר בדרכון יהיה כדרג העובד בעת עזיבתו את המשרד, בתוספת המילה "לשעבר".

3.15 אלמן/ה של עובד משרד החוץ או של גמלאי של המשרד, הנושא/ת דרכון רשמי מכוח בן זוגה/ו שנפטר ונישא/ה בשנית, אינה/ו זכאי/ת להמשיך לשאת ולעשות שימוש בדרכון הרשמי. עליה/ו להחזיר הדרכון למחלקת דרכונים רשמיים.

3.16 בן/בת זוג של עובד משרד החוץ או של גמלאי שלו, אשר היה/הייתה זכאי/ת לשאת דרכון רשמי מכוח בן זוגה/ה – לא יהא/תהא זכאי/ת להמשיך ולשאת דרכון מרגע הגירושין. עליו/ה להחזירו למחלקת דרכונים רשמיים.

עובדי בית הנשיא

3.17 עובדי בית הנשיא הזכאים לדרכון דיפלומטי הם:

- מנכ"ל בית הנשיא;
- מזכיר צבאי לנשיא;
- עובדי משרד ראש הממשלה

3.18 עובדי משרד ראש הממשלה הזכאים לדרכון דיפלומטי הם:

- מנכ"ל משרד ראש הממשלה;
- ראש לשכת ראש הממשלה;
- מזכיר צבאי לראש הממשלה;
- ראש המטה לביטחון לאומי;
- המשנה לראש המטה לביטחון לאומי.
- ראש מטה ההסברה הלאומי;
- מזכיר הממשלה;
- יועץ בכיר אחד מקרב פמליית ראש הממשלה המצטרף באופן קבוע לנסיעותיו בחו"ל.

- ראש הסגל;
- משנה למנכ"ל;
- מתאם נסיעות ראש הממשלה לחוץ לארץ;

עובדי משרד הביטחון

3.19 עובדי משרד הביטחון הזכאים לדרכון דיפלומטי הם:

- מנכ"ל משרד הביטחון;
- ראש מטה שר הביטחון;
- מזכיר צבאי שר הביטחון;

- ראש האגף לשיתוף פעולה וליצוא ביטחוני במשרד הביטחון (סיב"ט);
- ראש האגף ביטחוני-מדיני במשרד הביטחון (אבט"מ);
- ראש המינהל לפיתוח אמצעי לחימה ותשתית (מפא"ת);

נתיב – לשכת הקשר

3.20 עובדי מטה נתיב הזכאים לנשיאת דרכון דיפלומטי הם:

- ראש נתיב;
- סגן ראש נתיב;
- 5 ראשי אזורים המשמשים כקונסולים אזוריים;

[REDACTED]

מזכיר הכנסת ומנכ"ל הכנסת

3.23 משרד החוץ רשאי לאשר דרכונים דיפלומטיים למזכיר הכנסת ולמנכ"ל הכנסת, בכפוף לאישור מנכ"ל משרד החוץ.

מנכ"ל משרד ממשלתי

3.24 משרד החוץ רשאי לאשר דרכון דיפלומטי למנכ"ל משרד ממשלתי שעומד בראשו שר (אחד בכל משרד), בכפוף לאישור מנכ"ל משרד החוץ

[REDACTED]

שליחים לחו"ל מטעם משרדי ממשלה אחרים

3.26

עובדי מדינה נוספים מטעם משרדי ממשלה הזכאים לדרכונים דיפלומטיים הם:

- עובד היוצא לשליחות ארוכה בחוץ לארץ;
- בן/בת הזוג של העובד הנ"ל;
- ילדי העובד או ילדי בת זוגו, עד גיל 18 או עד גיוסם לצה"ל המצטרפים לעובד לשליחותו במקום השירות;
- ילדי העובדים הללו המשרתים בשירות חובה בצה"ל או בשירות לאומי ועד שישה חודשים מתום השירות לצורך ביקור הוריהם המשרתים בחוץ לארץ;
- הורה של העובד או של הורה של בת זוגו, שהוכר כ"הורה סמוך".

סעיף 4 – זכאות לדרכון שירות

4.1 בסעיף זה יפורטו נושאי המשרות, בני זוגם וילדיהם הזכאים לדרכוני שירות. בפירוט הזכאים יצוינו המגבלות לקבלת דרכון שירות, אם ישנן כאלו.

4.2 לצורכי פרק זה: בכל מקום בו נאמר רעיה או בת זוג, הכוונה גם לבעל או לבן-זוג וכן לידועה/ה בציבור שהוכר/ה ככזה/ו על ידי אגף משאבי אנוש והדרכה של משרד החוץ או ע"י הגורם המוסמך לכך בגוף הפונה. בכל מקום שנאמר אלמנה, הכוונה גם לאלמן או לידועה/ה בציבור אשר הוכר/ה ככזה/ו על ידי המשרד או ע"י הגורם המוסמך לכך בגוף הפונה.

4.3 לצורך פרק זה: "הורה סמוך" – כאמור בפרק 14 "משאבי אנוש וענייני עובדים" סעיף 25 "הורה נלווה והורה סמוך";

4.4 איבד אדם את זכאותו לדרכון רשמי מכל סיבה שהיא – מאבדים גם בני משפחתו הזכאים מכוחו את זכאותם זו, אלא אם נקבע במפורש אחרת בנוהל זה.

עובדי משרד החוץ

4.5 עובדי משרד החוץ או שליחים מטעמו הזכאים לדרכוני שירות הם:

- עובד היוצא לשליחות ארוכה בחוץ לארץ במשימה שאינה מחייבת או שאינה מזכה אותו בדרכון דיפלומטי;
- בן/בת הזוג המצטרף/ת לעובד;
- ילדי העובד או ילדי בן/בת זוגו, עד גיל 18 או עד גיוסם לצה"ל (המאוחר מבין השניים) המצטרפים לעובד לשליחותו במקום השירות;
- הורה של העובד או הורה של בן/בת זוגו, שהוכר כ"הורה סמוך" ומצטרף לשליחות;
- עובד בשליחות קצרה, שהתפקיד אינו מחייב דרכון דיפלומטי;
- עובדים המועסקים דרך קבע במשרד החוץ כיועצים מקצועיים ונותני שירותים בחוזה מיקור חוץ ומקום מושבם במשרד ונדרשים לנסיעות לחוץ לארץ לצורך מילוי תפקידם.

4.6 משרד החוץ רשאי לאשר דרכוני שירות לעובדי ממשלה שהם נושאי משרה נוספים:

- פרקליט המדינה;
- עובד מדינה היוצא בשליחות ארוכה, ואשר אינו זכאי לדרכון דיפלומטי;
- בני זוג של העובד שיוצאים עמו לשליחות;
- ילדי העובד עד גיל 18 או עד גיוסם לצה"ל והנמצאים עמו במקום השירות;
- מי שהוכר כ"הורה סמוך" ומצטרף לשליחות;

[illegible]

משרד ראש הממשלה:

4.12 עובדי משרד ראש הממשלה הזכאים לדרכון שירות הינם:

- דובר ראש הממשלה – כחבר קבוע בפמליית ראש הממשלה בנסיעות לחו"ל;
 - ראש ענף תקשורת – כחבר פמליית ראש הממשלה בנסיעות לחו"ל;;
 - עובדי לשכת עיתונות ממשלתית (לע"מ) וצלמים – כחברי פמליית ראש הממשלה בנסיעות לחו"ל;
- עד 10 דרכונים.
- נציב שירות המדינה;

עובדי משרד הביטחון בארץ:

4.13 דרכון אחד בלבד לכל אחד מבעלי התפקידים הבאים, אף אם בפועל מכהנים מספר גורמים עם תואר זה במשרד הביטחון:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

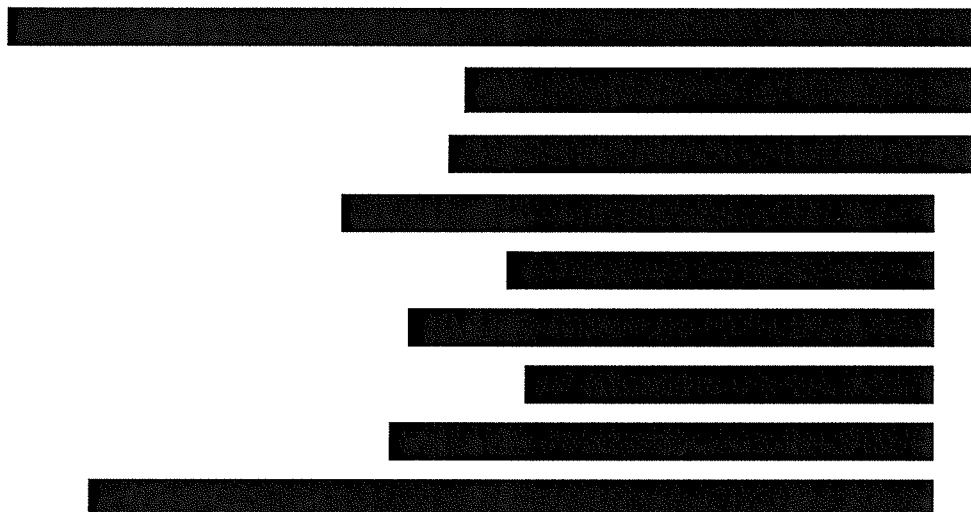
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- יועץ תקשורת לשר הביטחון;
- יועץ שר הביטחון;
- עוזר בכיר למנכ"ל משרד הביטחון;
- עוזר מנכ"ל משרד הביטחון;
- אלופי צה"ל במטה הכללי, ע"פ דרישה ממשרד הביטחון.

[REDACTED]

סעיף 5 – תארים בדרכון רשמי

- 5.1** תוארו של עובד, היוצא לשליחות לחוץ לארץ, כפי שמופיע בדרכונו הרשמי מבטא את מעמד העובד בהתאם למדרג תארים מקובל בשירותי החוץ וכללי הטקס בכל העולם. תכלית ציון התואר בדרכון הינה הבהרת מעמד הדיפלומט מול שלטונות המדינה המארחת.
- 5.2** תואר המופיע בדרכונו של עובד לא ישמש לקביעת זכויות שכר כלשהן, ולא תתקבל כל טענה ביחס לתוארו של עובד שעניינה בירור זכויות שכר או תנאי שירות אחרים.
- 5.3** בדרכון רשמי יצוין דרג העובד ונציגות המושב בלבד, ללא ציון מדינות בהן מואמן הדיפלומט כנציג שאינו תושב, להוציא שגרירים ניידיים שמקום מושבם בארץ ונספחי צה"ל בחו"ל.
- 5.4** תואר העובד לא יכלול פירוט באשר לתיאור התפקיד אותו ממלא העובד, פירוט כזה יכול להימסר לשלטונות המקומיים באיגרת רשמית מטעם הנציגות כחלק מתהליך הטיפול בהאמנת העובד במדינת השירות או במדינות האמנה.
- 5.5** תארים בדרכוניהם הרשמיים של עובדים בארץ, שאינם עובדי משרד החוץ, יכללו תיאור תפקיד ושיוך משרדי בלבד. בתארים של עובדי משרד החוץ בארץ יצוין דרגו של העובד, תיאור תפקידו - באם הינו ממלא תפקיד של סגן מנהל מחלקה ומעלה, ושיוך משרדי.
- 5.6** תארים לכלל בעלי התפקידים המשרתים בקונסוליות ישראל בחוץ לארץ מוגבלים בהתאם לכללי הטקס הבין לאומיים לארבעה תארים בלבד, כפי שמופיע בנספח ח' שבסוף פרק זה.
- 5.7** תארים בדרכוניהם של בני משפחה של שליחי המדינה בחוץ לארץ יכללו את הקשר המשפחתי של בן המשפחה לדיפלומט המואמן (רעייה/בעל, בן/בת וכד') ותוארו של הדיפלומט המואמן.
- 5.8** רשימת התארים של נושאי דרכונים רשמיים העובדים בארץ ובחוץ לארץ מפורטת בנספח ח' שבסוף פרק זה.

5.9 קביעת התואר בדרכון רשמי תיעשה בתיאום עם האגף למשאבי אנוש והדרכה במשרד החוץ, או עם היחידה המקבילה בגוף או במשרד האחר המבקשים את הדרכון לטובת עובדיהם.

5.10 קביעת התואר במקרים חריגים תיעשה בתיאום עם האגף למשאבי אנוש והדרכה ובאישור הסמנכ"ל למינהל.

נספחים

נספח א' - טופס בקשה לדרכון רשמי

נספח ב' - אישור הורה/אפוטרופוס להנפקת דרכון רשמי

נספח ג' - כתב אישור והסכמה

נספח ד' - כתב אישור והסכמה עבור קטין מגיל 14

נספח ה' - כתב אישור והסכמה עבור קטין מתחת לגיל 14

נספח ו' - טופס קבלת דרכון רשמי

נספח ז' -דרכון רשמי - סיום טיפול

נספח ח' - תארים בדרכון רשמי

פרק 17 - נספח א' - טופס בקשה לדרכון רשמי

טופס בקשה לדרכון רשמי

תאריך בקשה: _____
 גוף/משרד משגר: _____
 פרטי האחראי מטעם הגוף המשגר: _____
 התפקיד המיועד לבעל הדרכון: _____
 מעמד (נא בחר את המתאים): _____
 שליח ☐
 עובד ישראלי מקומי ☐
 עובד מטה ☐
 אחר ☐
 משך תקופת השליחות / הנסיעה: _____
 הנימוקים לבקשת דרכון רשמי: _____

פרטי מבקש הדרכון

שם המשפחה: _____ Surname: _____
 שם פרטי: _____ Given name: _____
 מספר תעודת זהות מלא _____
 אזרחות ישראלית כן לא _____
 אזרחות נוספת - כן/לא. אם כן - פרט: _____
 תאריך לידה: ____/____/____ מין: ז/נ (הקף בעיגול)
 מצב משפחתי: ר/נ/א/ג (הקף בעיגול)

מען בארץ:

רחוב: _____ מס' בית: _____ דירה _____
 עיר _____ מיקוד: _____
 טלפון בבית: _____ נייד: _____ בעבודה: _____
 שם האב: _____ שם האם: _____ ארץ לידה: _____
 החזקה קודמת בדרכון רשמי, אם כן - פרט מדוע הונפק _____

חתימת הגוף המבקש/משגר _____
 חתימת בעל הדרכון _____
 לשימוש המשרד: _____

=====

הערות מנהל/ סגן מנהל מח' דרכונים רשמיים:

חתימה _____
 התואר המיועד לבעל הדרכון:

עברית: _____

אנגלית: _____

(ימולא בהתייעצות עם אגף משאבי אנוש והדרכה ועם סמנכ"ל למינהל)
החלטת סמנכ"ל למינהל/מנכ"ל משרד החוץ:

חתימה _____
אישור מחלקת דרכונים רשמיים

הריני מאשר כי הושלמו ההליכים המקדמיים, וניתן להנפיק הדרכון.

תאריך _____

חתימת מנהל/ס' מנהל מח' דרכונים רשמיים _____

מעבר לנספח ב'

פרק 17 - נספח ב' - אישור הורה/אפוטרופוס להנפקת דרכון רשמי

אישור הורה/אפוטרופוס להנפקת דרכון רשמי

יש למלא ע"י קטין מגיל יש למלא בנוכחות עובד מחלקת דרכונים רשמיים או בנוכחות איש הקשר ופרטי איש הקשר במשרד או בגוף אליו משתייך מבקש הדרכון

אני החתום מטה :

מספר זהות _____

שם ומשפחה _____

תאריך לידה _____

מאשר בזאת כדלקמן:

- (א) אני אביה/אמה של _____ נושא/ת ת.ז. _____ יליד/ת _____ ;
- (ב) אני מאשר למשרד החוץ להנפיק דרכון דיפלומטי/שירות ביומטרי או רגיל לבני/בתי, אשר יאפשר יציאת הקטין את גבולות הארץ ונסיעה מחוץ לישראל;
- (ג) אני מסכים/לא מסכים ליציאתו/ה של בני/בתי מהארץ לצורך מגורים קבועים עם אמה/אביה בחו"ל.

תאריך _____

חתימה _____

חתימת העובד בפניו נחתמה ההסכמה

מעבר לנספח ג'

מעבר לנספח א'

פרק 17 - נספח ג' - כתב אישור והסכמה

כתב אישור והסכמה

יש למלא בנוכחות עובד מחלקת דרכונים רשמיים או בנוכחות איש הקשר ופרטי איש הקשר במשרד או בגוף אליו משתייך מבקש הדרכון

אני החתום מטה :

מספר זהות _____

שם ומשפחה _____

תאריך לידה _____

לאחר שהוצג לי הסבר על עקרונות הליך נטילת אמצעים ביומטריים, מביע בזאת את הסכמתי לנטילת אמצעי זיהוי ביומטריים (טביעות אצבע ותצלום תווי פנים), ושימוש בהם לצורך הנפקת דרכון רשמי ביומטרי בהתאם לתקנון משרד החוץ.

ידוע לי כי לא יעשה כל שימוש באמצעים הביומטריים שאמסור ובנתונים הביומטריים שיופקו מהם, אלא לצורך הנפקת הדרכון הרשמי אותו ביקשתי, ולמעט לצורך הזנתם ע"ג הרכיב האלקטרוני שבדרכון הרשמי הביומטרי.

ידוע לי כי אמצעים ונתונים ביומטריים אלו לא יכללו במאגר ביומטרי כל שהוא, אלא יוזנו ברכיב האלקטרוני בדרכון בלבד, וכי בתום הליך ניפוק הדרכון - ימחקו הנתונים.

ידוע לי כי הסכמתי זו הינה תנאי לקבלת דרכון רשמי ביומטרי, וכי מרגע שניתנה לא ניתן עוד לחזור ממנה.

תאריך _____

חתימה _____

חתימת העובד בפניו נחתמה ההסכמה _____

מעבר לנספח ד'

מעבר לנספח ב'

פרק 17 - נספח ד' - כתב אישור והסכמה עבור קטין מגיל 14

כתב אישור והסכמה עבור קטין מגיל 14

יש למלא ע"י קטין מגיל יש למלא בנוכחות עובד מחלקת דרכונים רשמיים או בנוכחות איש הקשר ופרטי איש הקשר במשרד או בגוף אליו משתייך מבקש הדרכון

אני החתום מטה :

מספר זהות _____

שם ומשפחה _____

תאריך לידה _____

לאחר שהוצג לי הסבר על עקרונות הליך נטילת אמצעים ביומטריים, מביע בזאת הסכמתי לנטילת אמצעי זיהוי ביומטריים (טביעות אצבע ותצלום תווי פנים) ושימוש בהם לצורך הנפקת דרכון רשמי ביומטרי בהתאם לתקנון משרד החוץ.

ידוע לי כי לא יעשה כל שימוש באמצעים הביומטריים שאמסור או בנתונים הביומטריים שיופקו מהם אלא לצורך הנפקת הדרכון הרשמי, ולמעט לצורך הזנתם ע"ג הרכיב האלקטרוני שבדרכון הרשמי הביומטרי.

ידוע לי כי אמצעים ונתונים ביומטריים אלו לא יכללו במאגר ביומטרי כל שהוא, אלא יוזנו ברכיב האלקטרוני בדרכון בלבד, וכי בתום הליך ניפוק הדרכון - ימחקו הנתונים.

ידוע לי כי הסכמתי זו הינה תנאי לקבלת דרכון רשמי ביומטרי, וכי מרגע שניתנה לא ניתן עוד לחזור ממנה.

תאריך _____

חתימה _____

חתימת העובד בפניו נחתמה ההסכמה _____

למילוי הורה

הנני מביע בזאת הסכמתי לנטילת אמצעי זיהוי ביומטריים והשימוש בהם לצורך הנפקת דרכון רשמי עבור בני / בתי / שפרטיו מופיעים לעיל.

מספר זהות _____

שם ומשפחה של ההורה _____

חתימת ההורה _____

חתימת העובד בפניו נחתמה ההסכמה _____

מעבר לנספח ה'

מעבר לנספח ג'

פרק 17 - נספח ה' - כתב אישור והסכמה עבור קטין מתחת לגיל 14

כתב אישור והסכמה עבור קטין מתחת לגיל 14

יש למלא ע"י הורה/אפוטרופוס של קטין מתחת לגיל 14 יש למלא בנוכחות עובד מחלקת דרכונים רשמיים או בנוכחות איש הקשר ופרטי איש הקשר במשרד או בגוף אליו משתייך מבקש הדרכון

בעניין הקטין:

מספר זהות _____

שם ומשפחה _____

תאריך לידה _____

הצהרת ההורה/אפוטרופוס

לאחר שהוצג לי הסבר על עקרונות הליך נטילת אמצעים ביומטריים, הריני מביע בזאת את הסכמתי לנטילת אמצעי זיהוי ביומטריים (טביעות אצבע ו/או תצלום תווי פנים) של הקטין, ושימוש בהם לצורך הנפקת דרכון רשמי ביומטרי בהתאם לתקנון משרד החוץ.

ידוע לי כי לא יעשה כל שימוש באמצעים הביומטריים שימסור הקטין או בנתונים הביומטריים שיופקו מהם אלא לצורך הנפקת הדרכון הרשמי ולמעט לצורך הזנתם ע"ג הרכיב האלקטרוני שבדרכון הרשמי הביומטרי

ידוע לי כי אמצעים ונתונים ביומטריים אלו לא יכללו במאגר ביומטרי כל שהוא, אלא יוזנו ברכיב האלקטרוני בדרכון בלבד, וכי בתום הליך ניפוק הדרכון – יימחקו הנתונים.

ידוע לי כי הסכמתי זו הינה תנאי להנפקת דרכון רשמי ביומטרי לקטין, וכי מרגע שניתנה לא ניתן עוד לחזור ממנה.

מספר זהות _____

שם ומשפחה של ההורה או האפוטרופוס _____

חתימת ההורה או האפוטרופוס _____

חתימת העובד בפניו נחתמה ההסכמה _____

מעבר לנספח ו'

מעבר לנספח ד'

פרק 17 - נספח ו' - טופס קבלת דרכון רשמי

טופס קבלת דרכון רשמי

אני הח"מ _____ נושא תעודת זהות מספר _____ מאשר בזאת כי בתאריך _____ קיבלתי ליד"י דרכון דיפלומטי/שירות (מחק את המיותר) מספר _____.

הריני לאשר כי הובהרו לי הכללים הבאים:

- א. ידוע לי שדרכון זה הוא קניינה של מדינת ישראל וניתן לצורך מילוי משימות בחו"ל מטעם מדינת ישראל.
- ב. אני מתחייב, מייד עם סיום תפקידי הרשמי/תפקידי הרשמי של בן משפחתי (מחק את המיותר) או מייד עם פקיעת זכותי להחזקת הדרכון מכל סיבה שהיא, להחזיר הדרכון למחלקה לדרכונים רשמיים באגף לעניינים קונסולריים שבמשרד החוץ.
- ג. ידוע לי שדרכון רשמי כשלעצמו אינו מקנה לאדם הנושא אותו חסינות או זכויות יתר כלשהן.
- ד. ידוע לי שהשימוש בדרכון רשמי מותר לצורך נסיעות בתפקיד רשמי בלבד, וכי אין לעשות בו שימוש לצורך נסיעות פרטיות, אלא אם אושר הדבר במפורש.
- ה. ידוע לי שחל איסור לעשות שימוש בדרכון רשמי לצורך נסיעות עסקים.
- ו. אני מתחייב לדאוג לביטחון הדרכון בכל עת ולא להשאירו ללא השגחה. במקרה גניבה או אובדן בחו"ל אני מתחייב לדווח מיידית למשטרה המקומית ולנציגות ישראל הקרובה. בארץ אני מתחייב לדווח מיידית למשטרת ישראל ולמחלקה לדרכונים רשמיים באגף לעניינים קונסולריים במשרד החוץ.
- ז. ידוע לי שנושא דרכון רשמי מזוהה כנציגה של מדינת ישראל, ועל כן עליו להקפיד על התנהגות נאותה וממלכתית, ההולמת את מעמדו ותפקידו, בדגש על טוהר המידות.
- ח. ידוע לי שקיימות מדינות אשר מחייבות נושאי דרכונים רשמיים של מדינת ישראל בקבלת אשרת כניסה מוקדמת, אף שאין דרישה כזו לנושאי דרכון לאומי. את הרשימה העדכנית ניתן לראות באתר האינטרנט של משרד החוץ www.mfa.gov.il.
- ט. ידוע לי שמשרד החוץ שומר לעצמו את הזכות לבטל הדרכון, ולחסום האפשרות לעשות בו שימוש, אם - בניגוד להוראות המפורטות לעיל - לא יושב למחלקת דרכונים באגף לעניינים קונסולריים.

תאריך _____

שם ומשפחה _____

חתימה _____

מעבר לנספח ז'

מעבר לנספח ה'

פרק 17 - נספח ז' - דרכון רשמי - סיום טיפול

דרכון רשמי - סיום טיפול

אל: אגף כספים

מאת: האגף לעניינים קונסולריים, המחלקה לדרכונים רשמיים

הנדון: דרכון דיפלומטי/שרות בסיום תפקיד

הרינו לאשר בזאת כי _____ נושא דרכון דיפלומטי/שרות מס' _____ שחזר משליחות
בנציגות _____ הסדיר אצלנו את נושא הדרכונים הרשמיים שלו ו/או של משפחתו.
ב ב ר כ ה,

המחלקה לדרכונים רשמיים

מעבר לנספח ח'

מעבר לנספח ו'

פרק 17 - נספח ח' - תארים בדרכון רשמי

תארים בדרכון רשמי

תארי עובדים בארץ - משרד החוץ

תואר העובד	תואר העובד בעברית	תואר העובד באנגלית
עובד שאינו בשירות החוץ (בכל דרגה) או עובד שלא ניתן להקנות לו תואר אחר מבין התארים	פקיד, משרד החוץ	Official
עובד בשירות המשפטי (אגף משפט) בכל דרגה מתחת למנהל מחלקה	עוזר משפטי, משרד החוץ	Assistant Legal Adviser
עובד בכל דרג ללא תפקיד	דרג, משרד החוץ	ראה רשימת דרגים
עובד בכל דרג ובכל תפקיד, הנמוך מסגן מנהל מחלקה	דרג, משרד החוץ	ראה רשימת דרגים
סגן מנהל מחלקה	דרג, סגן מנהל מחלקה, משרד החוץ (באם העובד בחטיבה המנהלית יצוין התפקיד והשיוך למשרד החוץ)	Deputy Director of Department
מנהל מחלקה	דרג, מנהל מחלקה, משרד החוץ	Director of Department
ראש חטיבה	דרג, ראש חטיבה, משרד החוץ	Head of Bureau
ראש הטקס	דרג, ראש הטקס, משרד החוץ	Chief of State Protocol
סגן יועץ משפטי	סגן היועץ המשפטי, משרד החוץ	The Deputy Legal Adviser
יועץ משפטי	היועץ המשפטי, משרד החוץ	The Legal Adviser
מפקח"ל	דרג, מפקח כללי, משרד החוץ	Inspector General
ראש אגף	דרג, ראש אגף, משרד החוץ	Head of Division
סגן מנהל כללי	דרג, סגן מנהל כללי, משרד החוץ	Deputy Director General
משנה למנהל כללי	דרג, משנה למנהל הכללי, משרד החוץ	Senior Deputy Director General
מנהל כללי	מנהל כללי, משרד החוץ	Director General
ראש מטה סגן שר	ראש מטה סגן שר החוץ (ואם הוא עובד שירות החוץ - יצוין גם דרגו)	Chief of Staff of the Deputy Minister of Foreign Affairs
יועץ סגן השר (שאינו עובד שירות החוץ)	יועץ לסגן שר החוץ	Advisor to the Deputy Minister of Foreign Affairs
סגן שר	סגן שר החוץ	Deputy Minister of Foreign Affairs
יועץ שר החוץ (שאינו עובד שירות החוץ)	יועץ לשר החוץ	Advisor to the Minister of Foreign Affairs
ראש המטה המדיני	ראש המטה המדיני של שר החוץ (ואם הוא עובד שירות החוץ - יצוין גם דרגו)	Chief of Policy Staff of the Minister of Foreign Affairs
ראש הסגל	ראש המטה של שר החוץ (ואם הוא עובד שירות החוץ - יצוין גם דרגו)	Chief of Staff of the Minister of Foreign Affairs
שר	שר החוץ	Minister of Foreign Affairs

לתואר באנגלית יתווספו המילים "Ministry of Foreign Affairs".
 אם התואר בעברית כולל דרג, יצוין תחילה הדרג באנגלית, לפי טבלת התיאום שלהלן.
 להלן רשימת הדרגים האפשריים בעברית ובאנגלית:

<u>דרג באנגלית</u>	<u>דרג בעברית</u>
<u>Diplomatic Cadet</u>	<u>צוער</u>
<u>Second Secretary</u>	<u>מזכיר שני</u>
<u>First Secretary</u>	<u>מזכיר ראשון</u>
<u>Counselor</u>	<u>יועץ</u>
<u>Minister-Counselor</u>	<u>ציר-יועץ</u>
<u>Minister</u>	<u>ציר</u>
<u>Ambassador</u>	<u>שגריר</u>

הדרג שיצוין יהיה דרגו של העובד בפועל, ואף אם מדובר בדרג אישי.

תארי שרים, סגני שרים ומנכ"לים

שרים ירשמו בדרכון על פי תיאור משרדם (שר הביטחון, שר המדע והטכנולוגיה וכו').
 סגן ראש ממשלה או משנה לראש הממשלה יתווסף לפני תוארם כשר (לדוגמא - סגן ראש הממשלה ושר הפנים).
 באנגלית - סגן ראש הממשלה - Deputy Prime Minister.
 משנה לראש הממשלה - Senior Deputy Prime Minister.
 ממלא מקום ראש הממשלה - Acting Prime Minister.
 שר ללא תיק - ירשם "שר ללא תיק" ובאנגלית - "Minister without Portfolio".
 סגני שרים ירשמו כמו שרים, על פי שם משרדם - לדוגמא "סגן שר הביטחון".
 באנגלית - Deputy Minister.
 מנהלים כלליים ירשמו "מנהל כללי" ולצידו שם משרדו בעברית.
 באנגלית - Director General ולצידו שם משרדו באנגלית.

להלן שמות משרדי הממשלה ה-32. רשימה זו מחייבת עדכון מעת לעת

<u>שם המשרד באנגלית</u>	<u>שם המשרד בעברית</u>
The President of the State of Israel	נשיא המדינה
Prime Minister Office	משרד ראש הממשלה
Ministry of Foreign Affairs	משרד החוץ
Ministry of Defense	משרד הביטחון
Ministry of Finance	משרד האוצר
Ministry of Education	משרד החינוך

Ministry of Justice	משרד המשפטים
Ministry of Health	משרד הבריאות
Ministry of Interior	משרד הפנים
Ministry of Industry, Trade & Labor	משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
Ministry of Transport, National Infrastructures and Road Safety	משרד התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים
Ministry of Public Security	המשרד לביטחון פנים
Ministry of Immigrant Absorption	המשרד לקליטת עליה
Ministry of Development of the Negev and the Galilee	המשרד לפיתוח הנגב והגליל
Ministry of Energy and Water Resources	משרד האנרגיה והמים
Ministry of Environmental Protection	המשרד להגנת הסביבה
Ministry of Culture and Sport	משרד התרבות והספורט
Ministry of Science & Technology	משרד המדע והטכנולוגיה
Ministry of Agriculture & Rural Development	משרד החקלאות ופיתוח הכפר
Ministry of Tourism	משרד התיירות
Ministry of Construction & Housing	משרד הבינוי והשיכון
Ministry of Social Affairs and Social Services	משרד הרווחה והשירותים החברתיים
Ministry of Communications	משרד התקשורת
Ministry of Intelligence Services	המשרד לענייני מודיעין
Ministry for Strategic Affairs	משרד לנושאים אסטרטגיים
Ministry of Religious Services	המשרד לשירותי דת
Ministry of Senior Citizens Affairs	המשרד לאזרחים ותיקים
Ministry of Public Diplomacy and Diaspora Affairs	משרד ההסברה והתפוצות

תארים של עובדי מדינה אחרים שאינם עובדי משרד החוץ

התארים יקבעו בהתאמה לתארים של עובדי משרד החוץ, אלא שבמקום לציין "משרד החוץ" יצינו שמות המשרדים הרלבנטיים. כך לדוגמא - ראש אגף במשרד הביטחון ירשם "ראש אגף, משרד הביטחון" ובאנגלית - Head of Division, Ministry of Defense. לא יציין דרג.

מזכיר צבאי

מזכיר צבאי של שר הביטחון ובאנגלית - Military Secretary of the Minister of Defense

מזכיר צבאי של נשיא המדינה, ובאנגלית - Military Secretary of the President of the State of Israel

מזכיר צבאי של רה"מ, ובאנגלית - Military Secretary of the Prime Minister

תארי עובדים בחו"ל

תואר העובד בחו"ל ייקבע מתוך רשימת התארים שלהלן, על פי הנחיית האגף למשאבי אנוש והדרכה. לאחר תוארו של העובד יצוין מקום מושבו של הדיפלומט, ללא ציון מדינת נוספות אליהן הינו מואמן כנציג שאינו תושב.

תארים בשגרירויות

ראשי נציגות

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary	שגריר מיוחד ומוסמך	שגריר
Chargé d'Affaires	דרג, ממונה	ממונה (שאינו זמני)
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Israel to the...	שגריר מיוחד ומוסמך של ישראל ל...	שגריר ניד
Special Ambassador	שגריר מיוחד	שגריר למשימות מיוחדות ^[1]

[1] התואר יוענק באישור המנכ"ל בלבד

ראשי נציגויות אחרים

Ambassador, Head of the Permanent Representative of Israel to the International Atomic Energy Agency, Vienna	שגריר, ראש נציגות הקבע של ישראל לסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, וינה	וינה - סוכנות לאנרגיה אטומית
Ambassador, Head of Israeli Delegation to the European Union, Brussels	שגריר, ראש המשלחת של ישראל לאיחוד האירופי, בריסל	משלחת לא"א
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to the Holy See	שגריר מיוחד ומוסמך של ישראל לכס הקדוש	וטיקן
Ambassador to the UNESCO and Head of Israeli Delegation to the OECD, Paris	שגריר לאונסקו וראש משלחת ישראל ל-OECD, פריס	OECD ואונסקו
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to Austria and Head of Israeli Delegation to the United Nations, UNIDO and OSCE, Vienna	שגריר מיוחד ומוסמך לאוסטריה וראש המשלחת של ישראל למוסדות האומות המאוחדות, לאונידו ולאבש"א, וינה	אבש"א
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Head of the Permanent Mission to the United Nations, Geneva	שגריר מיוחד ומוסמך, ראש נציגות הקבע של ישראל לאומות המאוחדות, ז'נבה	ז'נבה

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Head of the Permanent Mission to the United Nations, New York	שגריר מיוחד ומוסמך, ראש נציגות הקבע של ישראל לאומות המאוחדות, ניו יורק	אום-ניו יורק
---	--	--------------

תארים בדרכון של דרגים הנמוכים מראש נציגות בשגרירויות

<u>תיאור העובד</u>	<u>תואר העובד בעברית</u>	<u>תואר העובד באנגלית</u>
נספח	נספח	Attaché
מזכיר שני	מזכיר שני	Second Secretary
מזכיר ראשון	מזכיר ראשון	First Secretary
יועץ	יועץ	Counselor
ציר-יועץ	ציר-יועץ	Minister-Counselor
ציר	ציר	Minister
ציר וממלא מקום השגריר ^[1]	ציר מוסמך, ממלא מקום השגריר בהעדרו	Minister Plenipotentiary, Deputy Head of Mission
קונסול כתפקיד יחיד - בכל דרג ^[2]	דרג, קונסול	Consul
קצין מנהלה אזורי	שגריר, אחראי אזורי לענייני מנהלה וקונסולרי	Ambassador, Regional Supervisor for Administrative and Consular Affairs

[1] התואר ציר וממלא מקום השגריר בהעדרו יינתן בנציגויות הבאות בלבד: בייג'ינג, בריסל, ברלין, וושינגטון, טוקיו, לונדון, מוסקבה, ניו דלהי, פאריס, קהיר, רבת-עמון ורומא, נא"ם.

[2] התואר קונסול יירשם רק לגבי עובדים היוצאים לתפקיד קונסול בלבד בשגרירויות הבאות: ברלין, לונדון, פריז, מוסקבה, דלהי, קייב, רבת עמון.

תארים בקונסוליות

סגן קונסול	סגן-קונסול	Vice-Consul
קונסול	קונסול	Consul
סגן קונסול כללי	סגן קונסול כללי	Deputy Consul General
קונסול כללי	קונסול כללי	Consul General

נספחים צבאיים

תואר נספח צבאי יינתן רק למי שהוא איש צבא. לפני התואר תתווסף דרגתו של השליח בעברית ובאנגלית.

נספח צבאי	דרגה צבאית, נספח צבאי	Defense Attaché
נספח צבאי ונציג משרד הביטחון	דרגה צבאית, נספח צבאי ונציג משרד הביטחון	Defense Attaché and Ministry of Defense Representative

Assistant to the Defense Attaché	דרגה צבאית, עוזר הנספח הצבאי	עוזר נספח צבאי
Deputy Defense Attaché	דרגה צבאית, סגן הנספח הצבאי	סגן נספח צבאי
Deputy Defense Attaché and Air Attaché	דרגה צבאית, סגן הנספח הצבאי ונספח אווירי	סגן נספח צבאי ונספח אווירי
Air Attaché	דרגה צבאית, נספח אווירי	נספח אווירי
Assistant to the Air Attaché	דרגה צבאית, עוזר הנספח האווירי	עוזר הנספח האווירי
Defense attaché for Research and Development	דרגה צבאית, נספח צבאי למחקר ולפיתוח	נספח צבאי למחקר ולפיתוח
Assistant to the Defense Attaché for Research and Development	דרגה צבאית, עוזר הנספח הצבאי למחקר ולפיתוח	עוזר נספח צבאי למחקר ולפיתוח
Naval Attaché	דרגה צבאית, נספח ימי	נספח ימי
Defense attaché for Land Forces and Assistant to Naval Attaché	דרגה צבאית, נספח צבאי לענייני יבשה ועוזר הנספח הימי	נספח צבאי (יבשה) ועוזר נספח ימי

תארים של משרדים אחרים

ככלל תואריהם של נציגי משרדי ממשלה אחרים יהיו זהים לתואריהם של עובדי משרד החוץ, קרי: דרג, ומקום שירות.

יוצא מן הכלל הינו נספח המשטרה שיצוין באופן הבא:

Israeli Police Attaché and Ministry of Public Security Representative	דרגה משטרתית, נספח משטרת ישראל ונציג המשרד לביטחון פנים	נספח משטרה
Agricultural Affairs (or "Agricultural Attaché")	דרג לענייני חקלאות (ואם הדרג הוא נספח "יכתב: "נספח חקלאות")	נספח חקלאות
Tourism Affairs (or "Tourism Attaché")	דרג לענייני תיירות (ואם הדרג הוא נספח, יכתב "נספח תיירות")	נספח תיירות
Economic Affairs (or "Economic Attaché")	דרג לעניינים כלכליים (ואם הדרג הוא נספח יכתב: "נספח כלכלי")	נציג משרד האוצר
Commercial Affairs (or "Commercial Attaché")	דרג לענייני מסחר (ואם הדרג הוא נספח יכתב: "נספח מסחרי")	נציג משרד התמ"ת
Science Affairs (or "Science Attaché")	דרג לענייני מדע (ואם הדרג הוא נספח יכתב: "נספח מדעי")	נציג משרד המדע
Ministry of Defense Representative	דרג, נציג משרד הביטחון	נציג משרד הביטחון

תארי בני משפחה

Wife/Husband of John Doe,etc.	אשתו של פלוני אלמוני, ושאר תיאורו	אשת/בעל עובד[1]
Spouse of John Doe,etc.	בן/בת זוג של פלוני אלמוני, ושאר תיאורו	בן/בת זוג של עובד
Son/Daughter of John Doe,etc.	בן/בת של פלוני אלמוני, ושאר תיאורו	בן/בת של עובד
Parent of John Doe,etc.	הורה של פלוני אלמוני ושאר תיאורו	הורה של העובד
Parent/Son/Daughter of John Doe, Wife/ Husband/ Spouse of....etc.	הורה/בן/בת של פלוני אלמוני, בן/בת זוג שלושאר התיאור	הורה/בן/בת של בן זוג של עובד

[1] עובד רשאי לבחור שבמקום ציון "בעל/אישה" יצוין "בן/בת זוג".

תארי בני המשפחה יתייחסו לשליח, באופן שתיבחר הקרבה מבין התארים האמורים, הקרובה ביותר לשליח עצמו.

תארי עובדים בדימוס

עובד משרד החוץ, אשר פרש מעבודתו, וזכאי לנשיאת דרכון דיפלומטי אף לנסיעותיו הפרטיות, ירשם בדרכונו על פי דרגתו ערב פרישתו מהעבודה בצירוף למילה "בדימוס" בעברית והמילה Retired באנגלית.

מעבר לנספח ז'